

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

W wydaniu porannem i wieczornem, — w niedzielę i święta tylko wydanie poranne. — W dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda.

Nr. 221

Poznań, wtorek dnia 14 maja 1929

Rok XXIV

Narzucanie polityki partyjnej organizacjom społecznym

Społeczeństwo ziem zachodnich jest szczególnie wrażliwe na uciążliwość wnoszenia polityki do organizacji społecznych, kulturalnych, gospodarczych. W twardej szkole stosunków przedwojennych wyrobiliśmy w sobie głęboką świadomość, że zakłócanie życia i pracy zrzeszeń i związków społecznych, kulturalnych, gospodarczych swarami politycznymi jest rzeczą bezwzględnie szkodliwą i potępienia godną.

W czasie wyborów ostatnich obóz rządowy usiłował społeczeństwu tutajszemu narzucić odmienne pod tym względem, „modernistyczne” obyczaje, ale opinia publiczna zareagowała przeciwko temu bardzo silnie.

Niestety, mimo to, Blok, niesłusznie i bezwzględnie do wciskania swych dążeń partyjnych wszelkimi sobie dostępnymi kanałami i szczelinami do ognisk, które stronić winny starannie od pobudek i celów partyjnych, politycznych. Czytelnicy przypomną sobie ogłoszony na tem miejscu przed kilku miesiącami okólnik władzy centralnej B. B., który z całą beceremonijnością nakładał na mężów zaufania B. B. obowiązek zawojuowania organizacji apolitycznych.

Prasa różnych odcieni politycznych i bezpartyjna znowu potępiła te metody, ale Blok „Bezpartyjny” stoi „ponad” opinią publiczną. Więć na zebraniu klubu parlamentarnego B. B., o którego tajnem sprawozdaniu (L. dz. 1431/29) pisaliśmy w tych dniach, a na którym prezes Sławek i wiceprezes Polakiewicz przekonywali posłów B. B. o konieczności złamania „partyjnicstwa”, czyli stronnictw opozycyjnych, „w maju i kwietniu”, pouczono słuchaczy, jak to „partyjnicstwo” należy zgnieść przez... wniesienie polityki do „stowarzyszeń byłych wojskowych, organizacji gospodarczych, rolniczych, handlowych, zawodowych, oświatowych, opiek społecznych i t. d.”

Oto wiceprezes B. B. poseł Polakiewicz mówił dosłownie (sprawozdanie na stronie 8):

„... Jeżeli nie będziemy mogli robić propagandy masowej (wobec nieprzychylnych nastrojów politycznych — red.), robimy to, ażebyśmy wchodzili do rozmaitych stowarzyszeń, na których wyciskalibyśmy swoje piętno... Apeluję, ażeby w ciągu tych dwóch miesięcy (maj i czerwiec — red.) Panowie byli łaskawi wziąć się energicznie do akcji społecznej, ażeby mogli wejść do wszystkich stowarzyszeń, jakie tylko są... Dobrze będzie, jeżeli Panowie będą łaskawi zapoznać się z całym szeregiem stowarzyszeń byłych wojskowych, organizacji gospodarczych, rolniczych, handlowych, zawodowych, oświatowych, opiek społecznych i t. d. Mnie się zdaje, że jeżeli każda grupa regionalna (B. B. — red.) zastanowi się, które stowarzyszenia na jej terenie należy opanować, oraz do którego stowarzyszenia należy wejść, aby dać nowe siły, nowy impuls i pchnąć życie polityczne na nowe tory — to te dwa miesiące będą wypełnione pracą po brzegi”.

A więc mamy nowe, urzędowe potwierdzenie prawdy, zresztą i tak już

Kto jest sprawcą zamachu na Woldemarasa?

Liczne aresztowania w Kownie — Szczegóły o Wosiliusie

Kowno, 14. 5. (PAT) „Rigasche Rundschau” donosi, że oprócz aresztowanego Wosiliusa jeszcze dwaj osobnicy, członkowie tej samej organizacji, do której należał Wosilius („Ausra”) są podejrzani o udział w zamachu na Woldemarasa. W ostatnich dniach aresztowano 30 członków studenckiej organizacji socjalno - rewolucyjnej oraz 50 członków socjalnej demokracji. Aresztowania te rzucają nowe światło na źródło zamachu. Jest faktem, że podejrzani o udział w zamachu, jak wykazało śledztwo, znajdowali się w bliskich stosunkach z oficerami jednego z litewskich pułków piechoty. Oficerowie ci zostali również aresztowani. Sprawcy zamachu spodziewali się, że zamach na Woldemarasa będzie hasłem do ogólnej rewolucji.

Dziennik podaje dalej, że policji są już podobno znane nazwiska 2 innych sprawców zamachu na Woldemarasa, którym jednakże udało się zbiec za granicę. Są to członkowie korporacji „Ausra”, a nazwiska ich brzmią: Bulata i Budelis. Aresztowany student Wosilius odmówił wszelkich zeznań. Dalej dziennik komunikuje, że jako podejrzany o udział w zamachu aresztowany został kpt. 5 pp. Szlapsinskas. Wiadomość o

tem aresztowaniu wywołała nadzwyczajną sensację, tembardziej, że kapitan ten należał do kół prawicowych i brał czynny udział pod dowództwem b. szefa sztabu generalnego Plechawiciusa w grudniowym zamachu stanu. Liczba aresztowań przekracza już 200 osób.

Kowno, 14. 5. (AW) Aresztowania trwają tu w dalszym ciągu, dotychczas zamknięto około 200 osób. M. i. aresztowano cały szereg oficerów, między którymi znajduje się kpt. Szlapsis. Z pośród socjal - rewolucjonistów do których należał zatrzymany na granicy Wasilik, aresztowano 30 osób obojga płci. Stan zdrowia ранego kpt. Werbickisa nie budzi obaw, natomiast pogorszył się stan ранego wychowanka Woldemarasa.

Warszawa, 14. 5. (Tel. wł.) Według wiadomości napływających z Kowna „Lietuvos Aidas” donosi, że aresztowany Wasilius pochodzi z powiatu wołkowyskiego. Uważany był do niedawna jako zwolennik Plechawiciusa. Znalaziono przy nim kompas i kilkadziesiąt kul rewolwerowych. Rewolweru nie znaleziono, gdyż zgubił go w lesie. Plechawitis twierdzi, że policji znane są również nazwiska pozostałych sprawców zamachu.

Znowu brutalny napad Niemców na Polaka

Katowice, 14. 5. (AW). Maszynista II. klasy, Karol Starzyński z parowozowni Chebzie, po doprowadzeniu pociągu 546 z Hajduk Wielkich do stacji Bytom, przed poprowadzeniem pociągu osobowego nr. 745 do stacji Kochłowice podczas postoju na stacji udał się do budynku stacyjnego celem napicia się wody z hydrantu.

Zaczepili go tam jacyś osobnicy, którzy zaczęli rzucać wyzwiśka w rodzaju: „Du polnisches Schwein”, „du Halunke” itp. Starzyński, reagując milczeniem, zwrócił się do pobliskiego policjanta („Schuppo”) z prośbą o interwencję, ten jednakże widząc, iż za-

nosi się na jakieś zamieszanie, zbiegł. Napastnicy rzucili się na Starzyńskiego i pobili go bardzo poważnie, zadając mu pod prawem okiem niebezpieczne okaleczenie.

Pobitego Starzyńskiego, który nie był w stanie prowadzić dalej pociągu, ułokowano w wagonie służbowym, pociąg zaś został poprowadzony przez palacza, któremu dodano do służby pociągowej konduktora. Wypadek powyższy świadczy wymownie, jak wiele pozostawia do życzenia bezpieczeństwo polskich drużyn parowozowych, które mają nieszczęście przejeżdżać granicę niemiecką.

Mussolini o układzie laterańskim

Rzym, 14. 5. (Pat.) Na wczorajszym posiedzeniu izby w obecności wszystkich deputowanych, przy szczerze wypełnionych trybunach, Mussolini wygłosił przemówienie, zamknięte dyskusją nad układem laterańskim.

M. in. Mussolini przypomniał, że jeszcze w dniu podpisania układu niektóre osoby utrzymywały, że jest to niemożliwe. Należy stwierdzić, że nie chodziło tu o żadną improwizację, żaden pośpiech, ani żaden cud. Było to logicznym wynikiem pewnych przesłanek historycznych, moralnych i politycznych.

„Szedłem — mówił Mussolini — drogą, którą już inni kroczyli do pewnego punktu, nie dochodząc jednak do końca. Faszyzm to osiągnął. Lecz w historii wszystko ma swój koniec i jeśli natura nie czyni sko-

notorycznej, że B. B. dla partyjnych celów chce ze społecznych, kulturalnych i gospodarczych związków i zrzeszeń zrobić swoje bezpośrednie narzędzie polityczne. Wzywamy wszystkie odnośne organizacje do czujności, do baczenia, kto się usiłuje do nich wcisnąć, by je wyzyskać dla partyjnych celów B. B.

Postępowanie polityków B. B. świadczy, jak słusznym jest nasze twierdzenie, że takiej zachłanności i zacieklności partyjnej, jaką objawia Blok „Bezpartyjny” Współpracy z Rządem, jeszcze nie byliśmy świadkami.

W szkole mniejszościowej

Nasz korespondent olsztyński pisze:

Sprawa, którą się na Warmji otacza szczególną troską, to sprawa szkół polskich. Szkół tych na całym terenie jest niewiele, bo tylko 4. Są to pierwsze placówki polskie, utworzone na nowym prawie szkolnym, w których nauczanie odbywa się w sposób systematyczny i bez jakiegokolwiek męcenia porządku ze strony nauczycielstwa.

Zwiedzając kolejno wymienione placówki ducha i kultury polskiej, pragniemy się podzielić poniżej z Szan. Czytelnikami z wrażeniami, jakie odnieśliśmy w jednej z nich, mianowicie w szkole polskiej w Szafaldzie.

Szkola mieści się w domu prywatnym, w niedużej ale sympatycznej, bo słonecznej, sali. Urządzenie wewnętrzne jest dość skromne. Oprócz ławek, typu najnowszego, widzi się jeszcze tylko dużą, polyskującą tablicę, oraz stół i krzesło dla nauczyciela. Krucyfik na ścianie, okolony wieńcem z kwiatów, oraz zielonobarwne girlandy, przecinające się pod punktem środkowym sufitu, wynagradzają niejako braki, które szkoła wykazuje w urządzeniu.

Ponadto na wzmiankę zasługuje ogród kwiatowy, podarowany szkole przez gospodarza domu. Placu dla rozrywek, tudzież placu dla ćwiczeń gimnastycznych szkoła nie posiada. Dzięki jednak uprzejmości gospodarza mogą dzieci się bawić podczas przerw na przyległym do ogrodu ugorze.

Językiem wykładowym jest język polski. Ale i język niemiecki usłyszał dość szerokie uwzględnienie. Oprócz 5 godzin (tygodniowo) ćwiczeń w języku niemieckim, uczą się jeszcze dzieci nieco śpiewać i rzucać po niemiecku. Nauczyciel mocno dba o to, by dziecko, wyszedłszy ze szkoły polskiej, mogło sobie dać radę z językiem niemieckim tak dobrze, jak dziecko, które uczęszczało tylko do szkoły niemieckiej.

Aby u dzieci rozwinać dostatecznie zmysł praktyczny, nauczyciel, zamiast lekcji przyrody, prowadzi niekiedy dzieci do ogrodu, ucząc je zakładania grządek, sadzenia i pielęgnowania roślin itd. Że dzieci dużo w tym kierunku okazują zainteresowania, wynika to stąd, że to, co raz zrobili w ogrodzie szkolnym pod dozorem nauczyciela, próbują następnie samodzielnie wykonać w domu. Fakt ten został zauważony przez większą część rodziców.

Wogóle dzieci robią nieznanne dotychczas na Warmji postępy w nauce. Na to wpływa charakter szkoły. Dziecko bowiem, ucząc się w szkole polskiej w języku, który zna od malenkości, z łatwością się orientuje w materiale i wie w każdym wypadku, o co nauczycielowi chodzi. Z dotychczas osiągniętych wyników można wnioskować, że dzieci, które ukończą pierwszy rok nauki w szkole polskiej, dorównają w wiadomościach dzieciom, które przez dwa lata uczęszczały do szkoły niemieckiej.

Liczba dzieci nie jest wysoka, ale są widoki, że w przyszłości się podniesie znacznie. Większej frekwencji stały dotąd na przeszkodzie pogłoski, szerzone przez renegatów i półurzędowy „Heimatdienst” (emerytowany pastor Skowronek), że rodzice, którzy posyłają dzieci do szkół polskich, muszą te szkoły sami utrzymywać. Jest to oczywiście nieprawdą, bo szkoły polskie utrzymuje Polsko-Kat. Tow. Szkolne.

Przy tej sposobności nie można nie wspomnieć o poświęceniu i ofiarności pewnych jednostek. Zalicza się do nich przede wszystkim kierownika szkoły, p. Jeziółowicza, który zwołniwszy się ze służby szkolnej w Polsce, przybył dotąd, aby uczyć dzieci warmińskie w języku polskim. Na drugim miejscu należy wymienić nazwisko młodej Polki, p. Jądwi Brzeszczyńskiej, która przez werbowanie dzieci i hojność położyła nie-małe zasługi około tej pierwszej szkoły polskiej na Warmji.

Baltica

Sprawa rokowań handlowych z Niemcami

W czasie obrad doradczego komitetu gospodarczego Ligi Narodów w Genewie — jak donosiliśmy obszernie — była omawiana sprawa rokowań handlowych polsko - niemieckich. Poruszył ją delegat polski, sen. Gliwic, skarżąc się, że Niemcy nie chcą uznać za podstawę rokowań zasad konwencji, opracowanej przez Ligę Narodów, a znoszącej zakazy importu i eksportu i mającej na celu przyspieszenie systemu wolnego handlu przez usunięcie przynajmniej prohibicji. Delegat niemiecki będący zarazem pełnomocnikiem do rokowań handlowych z Polską, dr. Hermes, oświadczył, że przyjmuje tę konwencję za podstawę rokowań, co było rzeczą całkiem nową. Oświadczenie to usposobiło bardzo optymistycznie sen. Gliwicę co do dalszych losów rokowań, jak to oświadczył za pośrednictwem P. A. T. Jednocześnie zapowiedziano przyjazd do Warszawy p. Hermesa.

Wymiana zdań między p. Gliwicem a p. Hermesem wywołała w Genewie duże zainteresowanie. Świadczy o tym wstępny artykuł „Journal de Genève”, który pisze, że wojna celna polsko-niemiecka ma fatalny wpływ na „pacyfikację Europy”, oddziałuje ujemnie na politykę wszystkich państw europejskich, utrudnia politykę zbliżenia francusko - niemieckiego, umożliwia intrygi Moskwy i Kownu, nawet podnieca nadzieje Węgrów. Wreszcie stoi ona na przeszkodzie celowi Ligi Narodów wytworzenia z Europy skoordynowanego ciała gospodarczego, zdolnego konkurować z Ameryką.

Dla osiągnięcia tego celu, zachodnim państwom europejskim należałoby otworzyć rynki rolniczych państw wschodnich. By to mogło jednak nastąpić państwa rolnicze muszą mieć umożliwiony zbyt swoich produktów rolnych w krajach przemysłowych. Tymczasem zachodnie państwa przemysłowe, ze względu na warstwy rolne, nie chcą dopuszczać tanich produktów rolnych ze wschodu. Tak czynią Niemcy, które chętnie sprzedawa-

łyby swoje wytwory w Polsce, ale nie chcą kupować polskiej trzody chlewnej.

Tu leży „wielka trudność”, jak pisze „Journal de Genève”, Ligi Narodów. Chciałaby ona specjalizować kraje europejskie, gdy te wyraźnie dążą do samowystarczalności.

Pomijając tę trudność zasadniczą, „Journal de Genève” dość sceptycznie zapatruje się na uzgodnienie zasad rokowań między p. Gliwicem a p. Hermesem. Uzgodnienie to polega, zdaniem jego, na nieporozumieniu. Niemcy zgadzają się przyjąć za podstawę rokowań konwencję antyprohibicyjną z r. 1927, ale tak, jak została zawarta, i tak, jak będzie ratyfikowana przez Reichstag, to znaczy z wyłączeniem z pod jej postanowień węgla i polskiej weterynaryjnej, czyli importu i eksportu zwłaszcza trzody chlewnej. Tymczasem Polsce chodzi właśnie o węgiel i trzodę chlewną. Z wyłączeniem tych dwóch produktów konwencja traci dla niej znaczenie. Dlatego też jej nie ratyfikuje, nie chcąc pozbywać się potężnej broni w walce celnej z Niemcami. Niemcy trzymają się samej konwencji, Polska trzyma się jej zasad, antyprohibicyjnych, w czym i-dzie dalej od umowy z r. 1927. Rząd polski żąda usunięcia wszelkich zakazów importu i eksportu.

Jest jeszcze inny powód do sceptycyzmu. Sferom pacyfistycznym wydaje się, a twierdzenie to wyraża „Journal de Genève”, że z chwilą zawarcia traktatu handlowego polsko - niemieckiego, sprawa rewizji granic dozna odprężenia. Tymczasem największą trudność w rokowaniach stanowią polityczne plany, jakie Niemcy chcą przemycić do traktatu (osiedlanie), celem stworzenia nowej podstawy dla akcji rewizyjnej. Zawarcie traktatu handlowego może więc jeszcze zastrzyć walkę o granice. Tego zagadnienia nie biorą może pod uwagę w Genewie, ale bardzo silnie bierze je pod uwagę społeczeństwo polskie.

wychwała i wystawia swych Hiszpanów pod niebiosa i turystom gwarantuje ład, porządek, no i to przede wszystkim, że ich nie okradnie w hotelu żaden z posłów, senatorów lub ministrów.

Zmobilizować natomiast i uruchomić trzeba całe społeczeństwo wewnątrz granic, całe wszystkie warstwy, wszystkie języki i to bez żadnych i bez minimalnych zastrzeżeń i wyjątków. Tam w obrębie tych kilkunastu ulic, noszących nazwy polskich poetów i malarzy rozłożone będą naprawde i skarby i dziwy, nigdy jeszcze w takiej obfitości razem w Polsce nie zebrane.

Tam się i natrząść i nasłuchać i nakształcić i nauczyć o Polsce, „nadawiać” o Polsce może i każdy dufny w siebie inteligent i każdy taki, co innych chce „zarażać swoim patriotyzmem” i taki „defetysta”, co niby wszystkie rozumy ekonomiczne pożarł i taki, co na wszystkich dotychczasowych Targach lwowskich i poznańskich już był. Tam radzę zwozić nieprzeliczonemi pociągami ludzi ze wschodnich kresów. Tylko ten i taki Poznań może im zaimponować i dać dużo, dużo do myślenia. Nie żadna parada z czolgami i harcerkami w Warszawie na Saskim placu, bo już takie widywali, a tylko parada maszyn, turbin, lokomotyw, plugów, silników, aeroplanów, parada grafików i diagramów, parada włókiennictwa, cukrownictwa, rolnictwa, myślistwa, ogrodnictwa, hodowli rasowego bydła, parada metalurgii, nafty, soli, azotu, no i wreszcie parada sztuki polskiej, zgrupowanej w ślicznym pałacu pod okiem najwytrawniejszych koneserów w takiej olśniewającej obfitości, jakiej oko polskie jeszcze nie widziało.

Parada tedy wszystkiego co made in Poland.

Zważcie, że od demonstracyjnie masowej frekwencji tej Wystawy Wszechpolskiej w dużej mierze zależy będzie pogląd świata na organiczne zrośnięcie się całej zachodniej Polski z resztą organizmu państwowego.

Zważcie, że jest to maksymalny wysiłek pozytywnej roboty, na jaki zdobyła się dotychczas polska przemość, produktywność, wytwórczość i... ambicja.

Zważcie, że to wielkie, piękne, ducha krzepiące widowisko, ten festiwal pracy

Dla odświeżenia krwi, dla uregulowania jelit, dla osiągnięcia ogólnego pomyślnego stanu zdrowotnego, należy zażywać dziennie ¼ szklanki sławnego na cały świat

Hunyadi János

naturalnej wody leczniczej. Świetny skutek. Wszędzie do nabycia. Informacje: Michał Kandel, Poznań, Masztańska 7, telefon 18-95. Tw 2567/8

odbywać się będzie w mieście i fizycznie i moralnie... najczystszym. No, i zważcie, że miasto to jest stolicą tej dzielnicy, której bronić do ostatniej kropli krwi przyjdzie nam wcześniej czy później, bo takim torem pójdą dalsze dzieje kontynentu, czybyśmy chcieli czy nie chcieli. Deus disponit.

Żeby zaś cały naród i wszyscy jego bez różnicy ras i języków obywatele wiedzieli, czego będą bronić w przyszłości, trzeba, aby w tym roku, w tem lecie wszyscy, wszyscy raz poznali i tę część Polski — zachodnią.

Twarze tedy ku Poznaniowi! Wielkopolska wchodzi na naszą scenę dziejową.

Adolf Nowaczyński.

Od redakcji: Z takim entuzjazmem pisze o Powszechnej Wystawie Krajowej i Poznaniu Adolf Nowaczyński, który zawsze do zachodnich ziem Polski odnosił się i odnosi z największym, najgorętszym uznaniem i o rolę tych ziem w państwie polskim kruszył i kruszy kopję, jak rzadko kto w Polsce.

Takim entuzjazmem dla Powszechnej Wystawy Krajowej i Poznania odpowiedział Adolf Nowaczyński na — pominiecie go w liście osób, zaproszonych na otwarcie PWK. Skądkolwiek — chyba z zewnątrz — wysłała inicjatywa zbojkotowania tego wybitnego pisarza, który zwraca Polskę nie po raz pierwszy, by się zwróciła „twarzą ku Poznaniowi”, — sam fakt pominienia Adolfa Nowaczyńskiego przy nastąpić mającym otwarciu Wystawy jest smutną ilustracją dzisiejszych stosunków.

Ponieważ tendencję bojkotową w stosunku do Adolfa Nowaczyńskiego zauważyliśmy i na innym gruncie, powrócimy do sprawy tej później ze stanowiska zasadniczego.

Teatr świetlny „SŁOŃCE“

Od wtorku, dnia 14 maja r. b. codziennie

BANDYTA

niezwykle ciekawy obraz ilustrujący przeżycia angielskiego arystokraty.

W rolach głównych: Rod La Rocque — Lupe Velez

Początek seansów 5, 7, 9. Przedprzedaż biletów od 12—2 w pol.

Twarzą ku Poznaniowi!

Pod tym tytułem zamieszcza w „Gazecie Warszawskiej” Adolf Nowaczyński następujące uwagi z powodu Powszechnej Wystawy Krajowej:

W czwartek, dnia 16 maja społeczeństwo wielkopolskie otwiera szeroko swoje apartamenty na kilkumiesięczną gościnę rodaków, z całej Polski i przybyszów z za wszystkich granic.

W czwartek, dnia 16 b. m. naród polski prezentuje sobie samemu i Europie i współczesnym dotychczasową sumę swoich pozytywnych wysiłków i realnej pracy od podstaw. Od dnia tego mają być wykreślone raz na zawsze z życia powszechnego takie frazesy jak „improductivite slave”, „incurie polonaise”, „polnische Wirtschaft”, „balagan” i t. p. W dniu tym staje do egzaminu z dojrzałości cywilizacyjnej cała rasa i całe państwo. Wbrew potwornym potwarzom i ohydny kalumnjom na naród polski miotany, musimy tam, w Poznaniu, udowodnić światu, że żyjemy, tworzymy, budujemy, krzątamy się, pracujemy i rezultatem pracy zbliżamy się do państw zachodu, dobra kulturalne wytwarzających.

Inicjatywę tego wielkiego i trudnego popisu w roku pierwszej dekady niepodległościowej dała wyjątkowo Wielkopolska i jej reprezentatywni ludzie. Ta dzielnica mężnie wzięła na swoje barki cały móżół dźwignięcia wielkiego przedsięwzięcia, ona pierwsza wyłożyła na stół potrzebną gotówkę, ona zakasała rękawy, wzięła w muskularne dłonie młot i kielnię i... postawiła na swoim. Ona znów wszystkim dała przykład odważnego ryzyka, przewidującego hazardu i zawziętej, zapamiętałej energii.

Warszawskie sfery miarodajne, rząd „radosny twórczości”, „wyścigu pracy” i frazeologii futurystycznej do inicjaty-

wy wielkopolskiej odniósł się początkowo z lodowatym chłodem i defetystycznym sceptycyzmem. Podkpiwano sobie suto z rozmachu „Abderytów”. Dopiero kiedy Wielkopolanie zdecydowali się na hasło quand même i okazali niezłomną wolę w przeprowadzeniu swego planu, dopiero kiedy społeczeństwo tamtejsze obłożyło się daninami i dopiero kiedy wytyczono już place, tereny, zaczęto kłaść fundamenta pod największy kiermasz w nowej Polsce, dopiero wtedy sfery miarodajne wyczuły, że i z Wystawy obecny regime może wycisnąć rozgłos dla siebie, zasługę delikatnie przyznać sobie i ubierze się w pióropusz sukcesu.

Wystawa polska przedstawia się do słowne już teraz imponująco. Mieliśmy ją sposobność obserwować z lotu ptaka z wysokości 800 metrów, skąd można ogarnąć całość, a potem z terenu normalnych dwunogów. To jest druga Gdynia! To jest drugi dowód i dokument amerykańskiej energii u tych rzekomo ospałych, ociężałych, sennych, biernych Słowian zachodnich.

Niestety przypadała ta parada na takie miesiące, w których Europejczykom więcej reprezentatywnym wprost jakoś nie wypada zjeżdżać z wizytami do kraju tak fatalnymi epitetami teraz już stale charakteryzowanego. To też wielkiego wogóle napływu cudzoziemców spodziewać się Poznaniowi nie należy. Z tem rozczarowaniem ewentualnie już teraz trzeba się oswoić i odpowiednio dalej kalkulować, to znaczy czas trwania Wystawy nieco skrócić a na „kongresy”, zjazdy, zloty najwięcej propagandowy nacisk położyć. Wystawy w dwóch równych miastach hiszpańskich, t. j. w Seville i Barcelonie tam ścigną potoki turystów z nabitymi korbami, tencibardziej, że tamtejszy dyktator - general

Głos Młodych

W miesięczniku „Młodych „Awangarda” p. Ryszard Piestrzyński nazywa książkę Jerzego Drobnika o „Przeglądzie współczesnej polityki” — naszą książką. Píše na ten temat:

„Książka nasza — jako Ruchu Młodych, jako młodego pokolenia polskiego, którego umysłowość i energia tworzą się w wolnej już Polsce. Młoda generacja wchodzi w polskie życie publiczne z odrębnym, nowym obliczem. Już obecnie posiada specjalny swój wyraz, specjalnie swoje zacięcie, odrębny sposób patrzenia na świat i niezłomną wolę twórczości. Patrzy krytycznie na współczesną rzeczywistość. Myśli o odrodzeniu”.

Charakteryzując przesilenie, jakie przechodzi w chwili obecnej naród i państwo, autor stwierdza:

„Książka Jerzego Drobnika jest wyrazem tego kryzysu. Powstawała jednocześnie z organizowaniem Ruchu Młodych. Jest wynikiem studiów, a zarazem doświadczenia życiowego, nabytego w polskim życiu politycznym. Stąd jej wartość. Kto chce poznać charakter Ruchu Młodych, kto chce się dowiedzieć, o czym myśli nowa polska generacja, co pragnie usunąć, co zmienić, a co nowego postawić, musi zaznajomić się z tezami Jerzego Drobnika”.

Drobnik poddaje surowej krytyce dotychczasowe zapatrywania polskie na politykę, na jej stosunek do innych dziedzin życia, na jej metody, pozbawione nie tylko kultury, ale z gruntu fałszywe. Nie znaczy to, by książka Drobnika była tylko krytyką, potępieniem stanu obecnego, lub miała na celu negację. Krytyka służy mu tylko do wskazania na drogi wyjścia, wiedząc ku innej przyszłości.

„Lecz przyszłość taka nie przyjdzie sama przez się. Nadejście innych, nowych czasów wymagać będzie wielkiej pracy i energii. Związane będzie z przewrotem. I nie z przewrotem politycznym tylko. Nie przez zmianę rządu, ministrów i urzędników dochodzi się do wielkich rzeczy. Konieczny jest przewrót umysłowy. Konieczne jest inne nastawienie psychiczne i moralne całego społeczeństwa. Konieczne jest inne ujmowanie zagadnień ludzkich, niż się to dzieje obecnie, w okresie materializmu i demoliberalizmu. Konieczna jest praca wychowawcza.

„Jerzy Drobnik wskazuje, na czym ten przewrót ma polegać. W jakim kierunku winny iść zmiany i reformy. Każdy rozdział zawiera moc podstawowych wskazówek, pisanych żywo, z zacięciem, a zarazem ze śmiałością i odwagą cywilną. Autor nie boi się głoszenia prawdy. Ran dotyka, nie zważając na ewentualny ból. W krótkich, plastycznych rzutach jasno określa sytuację, nie kłepując się konwenansami. I to czyni również książkę Drobnika tak bardzo naszą. Każdy z nas znajdzie w niej cenne drogowskazy dla politycznego działania.”

KREM MYDŁO

BELLONA

LAB. WĄGLAW KREMNY WARSZAWA, MODOWA 21.

Automobilklub Polski w Warszawie zorganizował w dniu 5 maja konkurs na zużycie paliwa z Kazimierza do Warszawy — trasą 318 kilometrów. Okazało się, że inżynier Koźmian na 6-cylindrowym samochodzie marki „CHEVROLET” uzyskał pierwsze miejsce w klasie „C” przy zużyciu 8,13 kg. paliwa, co równa się mniej niż 11 litrów na 100 kilometrów. Wspaniały ten wynik uzyskano przy średniej szybkości 48 kilometrów na godzinę. Zupełnie wyjątkowy rezultat ten dowodzi, że zużycie paliwa przez 6-cylindrowy „CHEVROLET” jest mniejsze, niż przez „Chevrolet” 4-cylindrowy.

Upoważnione przedstawicielstwo firmy

General Motors

ANTONI TATARSKI

Handel samochodami i przyborami
Poznań, Wały Jana III. nr. 13
Telefon 3377.

Grype, kaszel i bronchit uleczysz systematycznym piciem szczawnickich wód kruszczoowych Józefina i Stefan. Choroby żołądka i przemiany materii usuniesz przez picie szczawnickich wód kruszczoowych Magdalena i Waada.

DARMOL

czekolada
przeczyszczająca
do nabycia w każdej aptece.

Tw 2565

Zwycięstwo narodowców i klęska „sanacji” w Ostrowcu

Warszawa, 14. 5. (Tel. wł.) W niedzielę odbyły się wybory do rady miejskiej w Ostrowcu. Rada ta dotychczas posiadała większość „sanacyjno” - socjalistyczną.

W wyniku wyborów na ogólną liczbę 25 mandatów listy narodowe (nr. 3 i 4) uzyskały 14 mandatów, B. B. 2, P. P. S. 1, Żydzi ogółem 8.

W ten sposób narodowcy uzyskali

większość w radzie miejskiej. B. B. ponosił zupełną klęskę, gdy się zważy, że w poprzedniej radzie miejskiej „sanacja” miała 8 mandatów, podczas gdy ugrupowania narodowe tylko 5. Klęskę poniosła także P. P. S.

Wynik wyborów w Ostrowcu jest charakterystyczny dla przemian, jakie zachodzą w opinii publicznej.

Oświadczenie min. Gliwica i komentarze niemieckie

Genewa, 13. 5. (PAT.) Po czwartkowym posiedzeniu gospodarczego komitetu doradczego, na którym przemawiali ministrowie Gliwica i Hermes, udzielił minister Gliwica przedstawicielowi Szwajcarskiej Agencji Telegraficznej następującego wyjaśnienia:

„Zastanawiają mnie bardzo oświadczenia p. Hermesa, który daje wyraz do zrozumienia, że przyjmuje on propozycję, poczynione przez Polskę dnia 15 września 1928 r., by konwencję o prohibicjach przyjąć za podstawę umowy handlowej polsko - niemieckiej. Z najwyższym zadowoleniem oceniam tę deklarację jako podstawę, stwarzającą możliwość porozumienia. Postęp ten jest tem bardziej znaczący, że dnia 24 września 1928 r. zaznaczono ze strony niemieckiej niemożliwość wzięcia pod uwagę naszej propozycji, która poza tem zawierała jeszcze i propozycję przyjęcia w traktacie zasady wzajemnego wolnego handlu. Po oświadczeniu p. Hermesa ujawniona w komisji różnica poglądów ma więc tylko znaczenie retrospektywne.

„Mam nadzieję, że wynikiem dyskusji generalnej będzie usunięcie przeszkód, które utrudniały rokowania handlowe polsko - niemieckie. Nie potrzebuję dodawać, jak bardzo byłbym szczęśliwy, gdyby rokowania z Niemcami posuwały się w takim tempie, które umożliwiałoby Polsce ratyfikację konwencji o prohibicjach.”

Berlin, 14. 5. (Pat.) Biuro Wolffa, przynosząc oświadczenie, udzielone przez ministra Gliwicę Szwajcarskiej Agencji Telegraficznej, opatrzone je następującym komentarzem:

„B. minister Gliwica daje wyraz poglądowi, że oświadczenie, które złożył minister Hermes na tem posiedzeniu i o którym prasa berlińska już donosiła, oznacza zmianę w stanowisku Niemiec wobec zasady wolności handlu, posiadającą istotne znaczenie dla

postępu w rokowaniach handlowych polsko-niemieckich. Wobec tego należy wskazać, jak to już minister Hermes uczynił w swoim oświadczeniu na to, że rząd niemiecki zawsze stał na gruncie podpisanej w Genewie w dn. 8 listopada 1927 r. umowy międzynarodowej o zniesieniu zakazów i ograniczeń przywozów i wywozów.

W załączniku do art. 6 tej umowy przyznane zostało Niemcom wyraźnie, że mogą oni utrzymywać istniejące zakazy eksportu i importu na węgiel i łom. Poza tem Niemcy mają, tak jak dotychczas, zrozumiałe prawo, na podstawie paragrafu 4 umowy międzynarodowej, utrzymywać czy wydawać zakazy lub ograniczenia o ochronie zwierząt przed chorobami. Fakt, że Niemcy uważają swobodę handlu, wyrażoną w międzynarodowej umowie, za podstawę swojej polityki handlowej, nie oznacza, aby byli oni zmuszeni wyrzekać się swobody swojej decyzji, odnośnie do wymienionych ograniczeń importu i eksportu. Ze Niemcy, pomimo tych przysługujących im na podstawie umowy międzynarodowej możliwości utrzymywania pewnych ograniczeń importu i eksportu, gotowi są okazać uścipliwą Polskę w ramach możliwości, by dojdź do uregulowanej i zabezpieczonej traktatowo wymiany gospodarczej z tym krajem, nie jest również niczem nowym i nie wymaga żadnego specjalnego określenia.

Berlin, 14. 5. (PAT.) „Koelnische Ztg.”, donosząc w depeszy z Genewy o polemice pomiędzy pp. Hermesem i Gliwicem oraz o projektowanym włączeniu do sprawozdania konferencji gospodarczej zwrotu, omawiającego sprawę rokowań handlowych polsko - niemieckich, twierdzi, że wciągnięcie tej sprawy rokowań handlowych polsko - niemieckich do protokołu konferencji jest pierwszym wypadkiem, w którym dyskusja i rezolucje gospodarcze w Lidze Narodów wyraźnie zawierają aluzję do rokowań gospodarczych między dwoma państwami.

Odosobniony głos niemiecki

Berlin, 14. 5. (PAT) Redaktor naczelny radykalnego „Welt am Montag” p. Helmuth von Gerlach charakteryzuje ostatnie zaburzenia majowe w Berlinie jako objaw politycznej ofensywy generalnej Sowietów przeciw Niemcom. Sowiety prowokują i zamierzają dalej prowokować Niemców i chcą wywołać w Niemczech niepokoje, ponieważ stoi tam na czele rządu socjalista. W związku z tem p. Gerlach wypowiada się jednak kategorycznie przeciw zarządzeniom wydanym w poszczególnych państwach Rzeszy, a dotyczącym rozwiązania organizacji komunistycznej, t. zw. „Rotfrontu”, uważając ten zakaz za nieodpowiedni środek do kontrakcji.

Jako najbardziej właściwą odpowiedź dla Rosji sowieckiej wysuwa p. Gerlach projekt porozumienia z Polską. Zdaniem p. Gerlacha, zawarcie traktatu handlowego z Polską byłoby energicznym aktem woli, który byłby daleko skuteczniejszą odpowiedzią pod adresem Moskwy, niż formalne protesty i wydawane zakazy. Spokój gospodarczy jest bowiem — zdaniem

p. Gerlacha — warunkiem uspokojenia politycznego. W razie uregulowania stosunków gospodarczych między Polską a Niemcami i stworzenia między temi krajami takiego stosunku, który pomiędzy sąsiadami istnieć powinien, Rosja sowiecka sama z siebie musiałaby zaniechać myśli, że przez mieszaninę się w wewnętrzne sprawy Niemiec mogłaby osiągnąć jakieś korzyści dla siebie.

P. Gerlach zastrzega się, że nie jest bynajmniej zwolennikiem jakiejś ofensywy, czy to politycznej, czy gospodarczej czy wręcz wojskowej, przeciw Rosji, ale że jest zwolennikiem celowej defensywy, którą najlepiej możnaby było przeprowadzić przez uregulowanie stosunków gospodarczych z Polską.

P. Gerlach kończy raz jeszcze oświadczeniem, że wszelkie metody zakazów muszą być bezowocnymi. Owocnem może być tylko rozważenie, czy z Warszawy nie mogliby Niemcy wydobyć dla siebie więcej, niż z Moskwy.

O zniesienie cła wywozowego na zboże

Warszawa, 14. 5. (Tel. wł.) Ministerstwo rolnictwa wobec ciężkiego położenia rolników i dużych jeszcze zapasów zboża w kraju, ma wystąpić do ministerstwa skarbu oraz do ministerstwa przemysłu i handlu o zniesienie obowiązującego obecnie cła wywozowego na pszenicę, jęczmień i owies.

Min. Boerner jedzie do Poznania

Warszawa, 14. 5. (Pat.) Dnia 14 bm. minister poczt i telegrafów, inż. Ignacy Boerner w towarzystwie podsekretarza stanu inż. Włodzimierza Dobrowolskiego, dyr. departamentu ogólnego min. poczt. i telegr. p. Zygmunta Frączkowskiego i innych wyższych urzędników min. poczt i tel. wyjeżdża na inspekcję dyrekcji poczt i telegr. w Poznaniu i na otwarcie P. W. K. w Poznaniu. Powrót ministra do Warszawy nastąpi 17 bm. wieczorem. Na czas nieobecności ministra zastępować go będzie inż. Kazimierz Zajdler.

Podróże min. Zaleskiego

Warszawa, 14. 5. (Tel. wł.) Minister Zaleski 18 b. m. udaje się do Budapesztu, gdzie będzie rewizytował węgierskiego ministra spraw zagranicznych, który zimą odwiedził Polskę. Po powrocie do Warszawy minister wyjedzie 25 b. m. do Bukaresztu, poczem uda się do Madrytu na sesję Rady Ligi Narodów.

Wycieczka dziennikarzy zagranicznych

Warszawa, 14. 5. (Tel. wł.) W końcu maja przybywa do Warszawy wycieczka dziennikarzy zagranicznych, akredytowanych przy Lidze Narodów. W wycieczce tej weźmie udział 10 korespondentów największych dzienników amerykańskich i europejskich. Dziennikarze zwiedzą Warszawę, Kraków, Poznań i Wilno.

Pożar letniska

Warszawa, 14. 5. (Tel. wł.) Wczoraj w letnisku Falenica pod Warszawą wybuchł pożar, podczas którego spłonęło 20 domów, pomiędzy którymi szkoła i bóżnica. Okoliczne straże ogniowe nie mogły dobrać przez piaski.

Obóz Wielkiej Polski we Wrześni

W niedzielę, dnia 12 bm. przed południem o godz. 11 odbył się we Wrześni pod przewodnictwem oboźnego wojewódzkiego p. dr. Celichowskiego, zjazd okręgowy Obozu Wielkiej Polski przy współudziale delegatów z powiatów: wrzesińskiego, gnieźnieńskiego, jarocińskiego, średzkiego, słupskiego, kolskiego, konińskiego i tureckiego. Zjazd miał charakter ściśle organizacyjny. Przemawiali w sprawach organizacyjnych p. dr. Celichowski, w sprawach polityki bieżącej p. poseł prof. dr. Stefan Dąbrowski.

W tenże dzień po poł. o godz. 3 odbyło się zebranie publiczne, zwołane przez Wydział Powiatowy Młodych O. W. P. we Wrześni, na które stawili się bardzo licznie miejscowe obywatelstwo oraz młodzież.

Zebranie zagałę przewodniczący Komitetu Młodych O. W. P. Dzielnicy Zachodniej p. Jan Zdzitowiecki, poświęcając w swem wstępie przemówieniu dużo uwagi ideologii Młodych Obozu Wielkiej Polski.

Z kolei p. prof. Dąbrowski obszernie omówił sytuację polityczną w kraju, wskazując przede wszystkim na stosunki gospodarcze, bierność naszego bilansu handlowego oraz nadmierne obciążenie podatkowe. Mówca stwierdził, powołując się przytem na uwagi w sprawozdaniu p. Deweya, że wszelkie bolączki naszego życia gospodarczego, wywołujące dzisiaj daleko idące obawy na przyszłość, wytykane były oddawna przez Klub Narodowy w sensie identycznym prawie ze sprawozdaniem p. Deweya. Mówca nie pominął również kwestyj ustrojowych, kwestyj ustosunkowania się czynników rządzących do spraw Kościoła Katolickiego, wskazując przytem na chaos i brak wyraźnej tendencji zwłaszcza w sprawach, dotyczących religii. Niezwykle jasna i przekonująca argumentacja wywodów p. posła pozostawiła u zebranych wrażenie głębokiego przemyslenia i zrozumienia omawianych przezeń kwestyj.

Następnie głos zabrał p. Feliks Fikus. Mówca przypomniał zebranym trzecią rocznicę zamachu majowego, nie wnikając przytem w ocenę skutków tego zamachu, które zresztą uwidaczniają się coraz jaskrawiej. Przedstawił następnie źródła narodowego ruchu młodzieży, szeregowanej w Obozie Wielkiej Polski.

Na koniec zabrał głos oboźny powiatowy powiatu wrzesińskiego p. Kaliszewski, który w krótkim, dosadnym przemówieniu nawoływał do organizowania się w szeregach O. W. P.

Wyrazem solidaryzowania się zebranymi z wywodami mówców były gorące oklaski, jakimi ich wszystkich obdarzono.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie — 8,92 zł, w Gdańsku na Warszawę 8,94 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płać dziś 100 mkn. w dewizach — 211,05 zł, gotówką — 210,62 zł; za 100 guld. gd. w dewizach — 172,63 zł, gotówką — 172,29 zł.

Poznańska giełda pieniężna

Poznań, 14 maja 1929.

Giełda dzisiejsza nie wykazała żadnej zmiany i nastroj był słaby.

Z pap. procent. wzgl. lokacyjnych od dawno 5 proc. poż. konwers. po 59 proc. 4 proc. listy zast. konwert. ziemskie po 43 proc. i premjówki dolarowe po 76,— zaś płacono za poż. inwestycyjną 104,— i robiono transakcje 8 proc. listami dolarowymi po 93 1/2 proc. (przy dew. 8,90). Mniejszą ilość 6 proc. listów żytnich handlowano po 26 1/2 bez kwalifikacji do notowania.

Z akcyj bankowych obniżył się Bank Polski, który oddawano po 163—162,— oraz oddawano po niezmienionym kursie 78,50 Bank Związku. Akcje przemysłowe pozostały bez notowania.

Cedula urzędowa z dnia 14 maja 1929 r.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu.)

5% Pożyczka konwersyjna 59% O.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt.
93 1/2% +
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt.
43% O.

(Kurs w złotych)

5% Pożyczka premjowa seria II 76,— O.
4% Prem. Pożyczka Inwestycyjna 104,— P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em. 163—162,— O.
Bank Zw. Spółek Zar. I em. zł. 78,50 O.

Tendencja: Słaba.

Giełda warszawska

dnia 14 maja 1929 r.

Waluty Gotówka
Dol. Stan. Zjedn. tr. 8,90 sp. 8,92 kup 8,88

	tr.	123,83 sp.	124,14 kup.	123,52
Belgia	358,58	359,48	357,68	
Holandja	443,27	443,38	443,16	
Londyn	008,90	008,92	008,88	
Nowy Jork	034,84	034,93	034,76	
Paryż	026,38	026,45	026,32	
Praga	171,75	172,18	171,32	
Szwajcaria	125,28	125,59	124,97	
Wiedeń	046,72	046,84	046,60	
Włochy				

Papiery państwowe i obligacje

4% poż. inw.	105 00	105,25	105,00
5% poż. premj. dol.	000,00	075,50	075,25
5% poż. konw.	000,00	000,00	067,00
10% poż. konw.	000,00	0 0,00	102,50
5% poż. kol. konw.	000,00	000,00	059,00

Akcje w złotych:

Bank Polski	000 00—163,00
Bank Dyskontowy	121,00—122,00
Bank Zw. Sp. Zarobk.	000,00—078,50
W. T. F. Kukru	000,00—032,50
W. T. Wegla	075,00—082,00
Nobel	00,00—20,50
Cegielski	038,00—39,00
Lilpop	000,00—033,00
Modrzejew	025,00—025,25
Norblin	170,00—175,00
Starachowice	026,50—028,00

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg
reszta za 100 kg

Berlin, dnia 14 maja 1929

Pszemica marchijska	221,00—222,00
maj	230,50—229,00
lipiec	235,75—234,50
wrzesień	241,50—240,50
Tendencja dla pszenicy słaba.	
Żyto marchijskie	200,00—202,00
maj	200,00—210,00
lipiec	217,00—215,50
wrzesień	220,00—219,00
Tendencja dla żyta słabsza.	

Jęczmień browarny	218,00—230,00
Jęczmień Pastewny i przemysłowy	190,00—200,00
Tendencja dla jęczmienia spokojna.	

Owies marchijski	197,00—203,00
maj	000,00—206,00
lipiec	000,00—206,00
wrzesień	000,00—000,00
Tendencja dla owsa spokojna.	

Maka pszena	24,25—28,75
Tendencja spokojna.	

Maka żytnia	26,50—28,25
Tendencja spokojna.	

Otręby pszenne	13,25—13,50
Otręby żytnie	00,00—13,50
Groch Victoria	43,00—50,00
Groch jadalny polny	28,00—34,00
Groch pastewny	21,00—23,00
Peluszka	25,00—26,50
Bób polny	22,00—24,00
Wyka	28,00—30,00
Łubin niebieski	16,50—17,50
Łubin żółty	22,00—24,00
Seradela nowa	56,00—62,00
Makuch rzepakowy	19,00—19,20
Makuch lniany	21,80—22,00
Wytłoki suszone	13,20—13,40
Srót Soja	19,40—20,30
Płatki ziemniaczane	17,40—18,00

Notowania złotego w Berlinie

z dnia 14 maja 1929.

Wyplaty na Warszawę: 47,15—47,25

Noty wielkie: 47,025—47,425

Nowy dyrektor departamentu politycznego

Warszawa, 14. 5. (Tel. wł.) Pułkownik Kazimierz Stamirowski został mianowany dyrektorem departamentu politycznego M. S. W. w miejsce p. Jerzego Paciorkowskiego, którego powołano na szefa gabinetu prezesa Rady Ministrów. P. Stamirowski należy do najbardziej zaufanych w obozie pułkowników.

Wybory do sejmiku saskiego

Berlin, 13. 5. (Tel. wł.) Wybory do sejmiku saskiego miały naogół przebieg całkowicie spokojny. W ostatecznym wyniku socjaliści uzyskali w sejmiku saskim 33 miejsca, niemieckonarodowi i związani z nimi lista rolników t. zw. „Landvolk” 13 mandatów. Niemiecka Partia Ludowa zdobyła mandatów 13, Partia Gospodarcza mandatów 11, komuniści 12 mandatów a demokraci 4, lista waloryzatorów 3, t. zw. starsocjaliści 2 mandaty, hitlerowcy 5 mandatów, to jest o 3 mniej niż posiadali dotychczas. Niespodzianką pewną stanowi sukces Niemieckiej Partii Ludowej i Partii

Gospodarczej, które zyskały po jednym mandacie przeważnie kosztem demokratów i waloryzatorów. Naogół jednak niema poważniejszych przesunięć w układzie sił. Nadzieje socjalistyczno-komunistyczne na uzyskanie większości zawiodły.

Berlin, 14. 5. (AW) Ostateczny skład partyni nowego sejmiku saskiego jest następujący: socjalistów 33, „Deutschnationale” 13, członków niemieckiej partii ludowej 13, komunistów 12, członków partii gospodarczej 11, demokratów 4, waloryzatorów 3, starsocjalistów 2 i narodowych socjalistów (hitlerowców) 5.

KINO APOLLO

Dziś premiera!

Dziś premiera!

„Sportowiec z miłości“

z kapitalnym BUSTER KEATONEM.

nw 9882/3

Początek przedstawień o godz. 4,30, 6,30 i 8,30.

Zwycięstwo młodzieży narodowej na Uniwersytecie Stefana Batorego

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Wilno, w maju.

Sprawę wyborów do „Bratniej Pomocy na Uniwersytecie Stefana Batorego” w Wilnie już omówiliśmy w Kurjerze. W moim poprzednim mieście z Wilna, więc czytelnicy „Kurjera Poznańskiego” wiedzą w jakich okolicznościach odbyło się zebranie poprzednie, na którym zwyciężył (bardzo zresztą słabą większością) blok lewicowo „odrodzeniowy”. Wiedzą również, iż na skutek niedopełnienia wymagań statutu władze uniwersyteckie musiały wybory unieważnić.

Właśnie też dn. 9. bm. odbyło się nadzwyczajne walne zgromadzenie, które dokonało ponownych wyborów. Tym razem świetne zwycięstwo odniosła młodzież narodowa, kierowana przez wszechpolaków, których mówcy w osobach pp. Turły i Kłoneckiego i szeregu innych musieli stworzyć ze zblokowanych „sanacji”, mniejszości i „Odrodzeniem” główną walkę.

Walne zebranie „Bratniej Pomocy” stało się dla Wilna prawdziwą sensacją, dookoła której skupiła się wyjątkowa uwaga całego społeczeństwa. Nic też dziwnego, że frekwencja była niezwykłą i już w pierwszym głosowaniu brało udział blisko 900 osób. Są to cyfry na Uniwersytecie Wileńskim niebywałe.

Nie mam również potrzeby wyjaśnić, iż nastrój panował niezwykle podniecony i tylko dzięki wytrawnemu przewodnictwu p. Marka Litwińskiego udało się zebranie szczęśliwie doprowadzić do końca.

Cały przebieg zebrania jeszcze raz dobitnie wykazał, jak słusznym było twierdzenie, iż w „Odrodzeniu” wileńskim odbywa się całkiem zdecydowany proces wewnętrznego rozkładu, spowodowany przez stopniowe opóźnianie tej organizacji przez czynników t. zw. „demokratycznych”, grupujących się przy akatolickim i masońskim „Kurjerze Wileńskim”. Zabawnie wyglądali przywódcy „Odrodzenia” pp. Dębiński i Świąciecki, gdy w chwili swych „światoburczych” przemówień byli pociągani za marynarkę i dolną część garderoby przez „demokratę” p. Skarkę, który przykucnąwszy obok, ukrywając się przed słuchaczami, starał się hamować, lub suflować przemówienia swych nowych sprzymierzeńców. Był to zewnętrzny wyraz tego, co się oddawna dzieje w życiu „Odrodzenia” t. j. przesłaniania wpływów, które „Odrodzenie” niszczy, rozbijając i stopniowo sprowadzając na podwórko „sanacji moralnej” w najgorszym tego słowa znaczeniu.

W wyborach ostatnich „Odrodzenie” rzeczywiście odegrało rolę taranu, który miał rozbić obóz narodowy. Na szczęście taran okazał się zbyt słaby, a przywódcy zbyt naiwni, bo upojeni zwycięstwem marcowym postanowili w maju zagrać w otwarte karty. Zgłosili bowiem wniosek, domagający się interpretowania wyrazu „polskiej” w nazwie Stowarzyszenia („Bratnia Pomoc Polska” i Młodzieży Akademickiej) w znaczeniu państwowym, a nie narodowym.

Tymczasem rzecz jasna dla każdego jest, iż tego rodzaju interpretacja, w ręku zarządu lewicowo-„odrodzeniowego” niebawem stałaby się furtką, którą przedostaliby się do „Bratniaka” Żydzi, gdyż Polakiem w znaczeniu państwowym jest każdy obywatel polski, a więc i Żyd.

Powstaje pytanie, czy odrodzeniowcy działali świadomie? Czy też stali się ślepym narzędziem w ręku swych obecnych inspiratorów?

Szerszy ogół, a nawet niektórzy z przywódców (np. p. Bernard Rusicki) zapewne święcie wierzyli, iż w niczem się Żydom przyczynić nie mogli. Natomiast autor wniosku, p. Henryk Dembiński, chyba wiedział, co czyni, bo trudno pójść go o tak bezgraniczną... naiwność, skoro już uprzednio występował z koncepcją polsko-żydowskich komisji porozumiewawczych.

W tej płaszczyźnie walka z obozem narodowym musiała się zakończyć porażką pomimo niebywałej mobilizacji sił i sojuszu z czynnikami, stojącymi zdawałoby się na przeciwnym obojczy. Wszystkie głosowania dały zwycięstwo Wszechpolakom, którzy już przy wyborze prezydium uzyskali 95 głosów większości, bowiem za p. Litwińskiego padło 467 głosów, gdy kandydat sanacji i Odrodzenia p. Gasiulis uzyskał głosów 373.

W miarę dyskusji siły obozu narodowego wzrastały, bo wnioski mniejszościowe (o niefortunnej interpretacji wyrazu „polskiej” i t. d.) upadły 593 głosami przeciw 262. Podobny stosunek głosów był przy usiłowaniu obalenia prezydium zebrania.

Zwycięstwo narodowców pozwoliło na utrzymanie na czele zarządu Bratniej Pomocy dotychczasowych jej kierowników pp. Wł. Babickiego (prezes), R. Puchalskiego i Ważyńskiego (wiceprezesi). Pobici przy wyborze prezesa Zarządu sanatorzy zrzęgnęli z wysuwania swej listy członków zarządu.

P. Kowalski.

List otwarty do Prezydenta Rzpltej

Z powodu niedawnego pobytu Prezydenta Rzeczypospolitej w Katowicach poseł Wojciech Korfanty wystosował do niego list otwarty, omawiający stosunki na Śląsku i w całym kraju. List ten został skonfiskowany przez katowicką dyрекcję policji.

Pw 11-62/2

Stale nowa organizacja.
Członkami tej organizacji jest stale nowe grono graczy najszybszej kolektury Polskiej Państwowej Loterii Klasowej Śląskiego Domu Handlowego Katowice, ul. św. Jana 11.
Konto P. K. O. nr. 300.619.

Głosimy hasło dobrobytu i bogactwa dla wszystkich. — Zamawiajcie więc niezwłocznie losy do 1-szej klasy 19-iej Polskiej Państwowej Loterii Klasowej.
Główna wygrana: zł 750.000,—
poza to wygrane po zł 400.000,— złotych 35.000,— zł 15.000,— zł 100.000 —
na ogólną sumę zł 28.272 000,—.

Ceny losów niezmiennione: 1/4 losu zł 40,—
1/2 losu zł 20,— 3/4 losu zł 10,—.

Ciągnięcie 1-szej klasy odbędzie się już dnia 23 maja b. r.
Ponieważ przewiduje się brak losów radzimy nie zwlekać z zamawianiem. Zamówienia listowne załatwia się szybko i solidnie.

Wyciąg!!! Pw 10183-71,75

Śląski Dom Handlowy Katowice Jana 11.

Wyciąg!!!

PRZEMYSŁ MYDLARSKI I PERFUMERYJNY

FR. PULS S.A.

WARSZAWA WIERZBOWA 11

Tw 2569

Uroczą artystką filmową Manja Tzatschowa

znana ze swej wytworności, tak sądzi o „TAKY”: Jestem z TAKY: odzyskuje zadowolenia. Już przy pierwszym zyciu byłam zdumiona jego natychmiastowym działaniem, dobrem perfumowaniem i latem wyciągiem. Nie znam lepszego środka. Usuwanie włosów i paznokci z szyi, ramion i nóg należy do pierwszej powinności każdej damy, dbającej o swoją urodę. Użycie brzozy jest niedopuszczalne, gdyż drażni skórę i powoduje przysychanie włosów. Usuwanie włosów są niewygodne w życiu i mają przykry zapach.

TAKY w jego nowym składzie jest najszybszym środkiem do usuwania włosów. TAKY wydoształ się z tuby w postaci miękkiego kremu, pachnie przyjemnie i usuwa w przeciągu 5 minut wszystkie zbędne włoski i paznokcie. TAKY nie wysycha i bezwzględnie cała zawartość tuby jest do użycia, stąd niezwykła ekonomia. Jednorazowa próba przekona Państwa nazawsze.

TAKY jest do nabycia we wszystkich aptekach drogeriach i t. p. sklepach w cenie 5 zł za tubę. Do każdej tuby dołączony jest bon gwarancyjny.

Generalne przedstawicielstwo na w. m. Gdańsk i Polskę: A. Bornstein & Co., Gdańsk, Böttchergasse 23/27 II. „TAKY 1929” jest preparatem o nowym składzie chemicznym i nowym perfumowaniu. „TAKY 1929” przewyższa wszystko, co dotąd istniało.

Kino Renaissance

Hygiena małżeńska i choroby weneryczne

Dla Pań o godz. 3 po poł. bpw 8001

Dla Panów o godzinie 10,30 wieczorem.

Kino „ODEON” ul. 27 Grudnia 14

Od dziś

DRUGI GRZECH ŚMIERTELNY

W roli głównej: Rudolf Valentino i Alice Terry.

Amalia — Dwór w Piszczanach
Dom Kuracyjny Dr. Józefa Breźnyego.
Prospektów i informacji udziela Dr. Breźny, Piszczany. Pw 10361-54, 573

Tydzień 20

Maj

31 dni

NIEDZIELA

12

Ostatnie dni sprzedaży

PONIEDZ.

13

losów 1-ej klasy

Państwowej Loterii Klasowej

WTOREK

14

w największej i najszybszej Kolekturze „Nadzieja”, Lwów, Sykstuska 6.

SRODA

15

Główna wygrana 750.000 zł

CZWARTEK

16

Co drugi los wygrywa!
Ciągnięcie już 23. i 24. b. m.!

PIĄTEK

17

Ogólna suma wygranych wynosi przeszło 28 milionów złotych

SOBOTA

18

Ceny losów: ćwiartka zł 10,—, połówka zł 20,—, cały zł 40,—.
nw 10236
Na zamówienia wysyłamy natychmiast losy, załączając blankiet P. K. O. na bezpłatną przesyłkę należytości. Naszym graczom sprzyja stale nadzwyczajne szczęście!

Zebranie Stronnictwa Narod. w Poznaniu

W poniedziałek odbyło się w sali Królowej Jadwigi zebranie członków wszystkich kół dzielnicowych Stronnictwa Narodowego, któremu przewodniczył p. red. Powidzki. Silne przemówienie wygłosił pp. senator dr. Marjan Seyda i poseł Karol Wierczak.

Pierwszy referent wykazywał wspólne źródło „ideowe” zamachu majowego sprzed trzech lat, a obecnego projektu B. B. rzekomej „naprawy” konstytucji oraz powtarzającego się bezkarnego bezczeszczania Polski, stwierdzając, że równocześnie jesteśmy świadkami słabości i ustępliwości w stosunku do wroga naszego wieloletniego, do Niemców. Naród polski żąda, by wobec obywateli Rzeszy Niemieckiej wykonano w obronie państwa polskiego choćby te prawa, które Polsce w traktacie wersalskim przyznane zostały przez obcych, przez mocarstwa sprzymierzone.

Poseł Wierczak zobowiązał w dłuższym przemówieniu sprzeczności i błędy dzisiejszego systemu politycznego. Na szczęście społeczeństwo wyszło z odrętwienia i myśli znów kategoriami, na które wskazywało nieustannie Stronnictwo Narodowe z reprezentacją swą parlamentarną. Powodzenie nieugiętej, konsekwentnej polityki posłów Klubu Narodowego jest dziś bardzo wyraźne. Stanowisko Stronnictwa Narodowego w sprawach finansowych i gospodarczych zostało faktycznie potwierdzone przez sprawozdania doradcy finansowego p. Devey. Mówca zakończył apelem do zorganizowania się społeczeństwa w szeregi Stronnictwa Narodowego, szczególnie wobec zbliżającego się kongresu powszechnego Stronnictwa w Poznaniu.

Obydwóch mówców nagrodzono długimi niemiłkającymi oklaskami. W dyskusji zabierali m. in. głos pp. Koch i Feliks Fikus.

Następnie delegat zarządu głównego na wojew. poznański p. Kawecki odczytał rezolucję, którą przyjęto jednogłośnie. Rezolucja brzmi:

Zebrani w sali Królowej Jadwigi w dniu 13 maja r. obywatele miasta Poznania w ocenie sytuacji politycznej i gospodarczej solidaryzują się z uchwałami Rady Naczelnej Stronnictwa Narodowego z dnia 7 kwietnia r. b. i wyrażają swoje oburzenie z powodu powtarzającego się bezkarnego bezczeszczania Polski.

Zebrani wyrażają przekonanie, że obelgami i pomiataniem narodu nie wydobędzie się z niego sił twórczych potrzebnych dla spełnienia tej misji historycznej, która przed nową Polską stoi.

Stwierdzamy, że ostatni raport amerykańskiego doradcy Deveya, który wskazuje drogi naprawy bardzo ciężkiego obecnie położenia gospodarczego naszego państwa jest przypomnieniem tych zasad, które są wyrażone w programie gospodarczym Stronnictwa Narodowego i któremu niejednokrotnie dawali wyraz nasi przedstawiciele w Sejmie.

Wzywamy tych, którzy nasze ostrzeżenia nazywali krakaniem i działalnością antypaństwową, by w zakresie spraw gospodarczych zastosowali się do wskazówek zawartych w naszym programie, gdyż leży to w interesie rozwoju, siły i potęgi państwa.

Jednoczymy się w oburzeniu z całą Polską przeciwko gwałtom niemieckim i wzywamy rząd, by wykonał prawa, przysługujące państwu polskiemu według Traktatu Wersalskiego w dziedzinie likwidacji mienia niemieckiego i wydalenia optantów oraz, by nie pozwolił na ustępstwa w zakresie osiedlania się obywateli państwa niemieckiego w Polsce.

Spółeczeństwo wzywamy do wstrzymania się na znak protestu od wszelkiego zakupu towarów niemieckich i unikania wszelkiej produkcji niemieckiej.

Przyjęto również odpowiednią rezolucję w sprawie znanych zajęć między młodzieżą akademicką a poloją.

W nastroju niezwykle poważnym zebranie dobiegło do końca. (F.)

Przed wielkiem świętem śpiewactwa słowiańskiego

Gdy w całej Polsce zawrzała praca nad tem, by na P. W. K. w Poznaniu pokazać swoim i obcym, czegośmy w pierwszym dziesięcioleciu po odzyskaniu samostannego bytu państwowego dokonali w wszystkich dziedzinach życia politycznego, gospodarczego i kulturalnego — zaczęło również śpiewactwo polskie sposobie się do wzięcia udziału w tem wielkiem święcie naszej pracy. Nie byłby bowiem pełnym obrazem naszego życia kulturalnego, gdyby w nim brakło tak ważnej gałęzi, jaką jest pieśń chóralna, co nas czasu niewoli łączyła i nadzieją jaśniejszej przyszłości krzepiła, a w Ojczyźnie wolnej skupia pod swym sztandarem olbrzymie i wciąż rosnące zastępy śpiewaków gotowych i chętnych przez gorliwą pracę i potęgę zbiorowego wysiłku wspiąć się coraz wyżej ku szczytom prawdziwego artysty, ku szczytom sztuki godnej narodu, który szczyty się Gómką, Pękilem, Chopinem, Moniuszką i całą plejadą współczesnych, podtrzymujących mocą swego geniuszu świetne tradycje naszej muzyki.

Formą, w jakiej śpiewactwo może złożyć dowody swej organizacyjnej i artystycznej sprawności, były zjazdy śpiewactwa polskiego. Ale od roku wkroczyło ono już na arenę szerszą, międzynarodową, wszedłszy w skład Słowiańskiego Zjednoczenia Śpiewaczego utworzonego w roku 1928 w Pradze. Jednym z przejawów zapoczątkowanej w ten sposób współpracy mają być urządzane co pewien czas — zjazdy wszechsłowiańskie; świadkiem pierwszego była Praga. Tam też uchwalono, że zjazd następny odbędzie się w Poznaniu. Zaproszenie przyjęli z entuzjazmem przedstawiciele innych narodów słowiańskich zasiadający w Zarządzie. Jego prezesurę — powierzono na najbliższe 2 lata Polsce — objął dr. Leon Surzyński, sekretarjat prof. St. Wiechowicz.

Oni też stanęli na czele Komitetu Wykonawczego utworzonego w łonie Wielkpl. Zw. Kół Śpiew., któremu Rada Nacz. Zw. St. śpiewaczy w Polsce powierzyła organizację Zjazdu. W skład tego komitetu weszli jeszcze pp. K. T. Barwicki, K. Bojarski, Fr. Dykert, St. Kwaśnik, Wł. Raczkowski; obok nich stanął do pracy szereg jednostek ze sfer śpiewaczy. Poszczególne sekcje zajęły się zagadnieniami takimi jak: umieszczenie i wyżywienie uczestników zjazdu i zapewnienie im

pomocy i opieki, należyte przyjęcie wybitnych osobistości, opracowanie programów, przysposobienie sal koncertowych, sprawy finansowe, propaganda.

Protektorat nad Zjazdem objął na prośbę Komitetu Pan Prezydent Rzeczypospolitej. Dzięki jego wspaniałomyślnej życzliwości oraz dzięki przychylnemu stanowisku najwyższych czynników rządowych otrzymał komitet znacznie większe fundusze, które pozwoliły narozpocząć pracę, nadanie im właściwego tempa i rozmiarów. P. Prezydent będzie obecny na Zjeździe oraz na całym Festiwalu Muz. Polsk., jakoteż i przy otwarciu Zjazdu. P. Prezydent Rzpłitej raczy łaskawie przyjąć na specjalnej audjencji Prezydium Zjazdu oraz odebrać zbiorowy hołd śpiewactwa słowiańskiego.

Stanął też P. Prez. razem z J. Em. ks. kard. Hlondem oraz Ign. Paderewskim na czele Komitetu Honorowego, do którego zaproszeni zostali: ministrowie spraw zagran. i oświaty, prezydenci miast stołecznych, dyrektoriowie stołecznych konserwatoriów muzycznych wszystkich państw słowiańskich i szereg innych wybitnych osobistości.

Jedną z pierwszych i najważniejszych czynności Komitetu Wykonawczego było wydanie szeregu kompozycji przewidzianych do wykonania na zjeździe, a uzyskanych bądź to na zamówienie bądź drogą konkursu, który wzbogacił naszą literaturę chóralną o pewną liczbę wartościowych kompozycji z nagrodzonymi utworami Walewskiego, Wiechowicza, Mierzejewskiego, Prosnaka na czele.

W celach propagandowych, głównie dla zagranicy wydano 3 zeszyty pieśni ludowych w wytwornym opracowaniu K. Szymanowskiego, Sikorskiego i Maklakiewicza.

Do dalszych zamierzeń w tej dziedzinie należy jeszcze wydanie obszernego pamiętnika Zjazdu, który zobrazuje życie muzyczne i śpiewacze wszystkich narodów słowiańskich.

Nawiązanie ścisłego kontaktu ze Związkami Śpiewaczemi w Polsce i zagranicą pozwoliło oznaczyć liczbę uczestników Zjazdu w przybliżeniu na 18.000. Najwięcej śpiewaków przysłał 3 województwa zachodnie; znaczny jednak będzie udział pozostałych Związków: mazowieckiego, łódzkiego, kieleckiego, wileńskiego, lwowskiego i krakowskiego. Zjadą dalej chóry pol-

skie: Berlina, Westfalji, Lille, Paryża. A obok Polaków staną pokazyne zastępy śpiewaków innych narodowości słowiańskich: 2 i pół do 3.000 Czechosłowaków, setki Serbów, Chorwatów, Słowenów, Serbołużyczan, Bułgarów, Rosjan i Ukraińcy z emigracji. Ludowe i narodowe stroje, niektórych

gości polskich i słowiańskich wniosą w tę olbrzymią masę ludzi ożywienie i urozmaicenie.

Bliższe szczegóły o programie Zjazdu i o kompozycjach, które zostaną wykonane, zamieścimy w jednym z najbliższych numerów naszego pisma.

Katolicyzm wobec mniejszości

Francuska grupa Unji Katolickiej Badań Międzynarodowych (Union Catholique d'Etudes Internationales), której przewodniczącym jest p. Paul Fornier, członek Akademii Nauk Moraln. i Polit., a sekretarzem generalnym ks. biskup Beaupin, poświęca szereg kolejnych posiedzeń badaniu sprawy mniejszości narodowych w związku z ostatnim postawieniem go wobec Rady Ligi Narodów. Po posiedzeniach tych sprawozdawcą został O. Yves de la Brière, profesor Instytutu Katolickiego w Paryżu, znakomitość w światowym ruchu katolickim. Nad sprawozdaniem toczyła się dalsza rozprawa, w której wziął udział w szczególnej mierze p. Louis Le Fur, profesor prawa międzynarodowego w uniwersytecie paryskim. Po tych rozprawach powzięto szczegółowo opracowaną uchwałę.

Uchwała ta, ogłoszona m. in. w paryskim „Le Journal des Débats” z dn. 7 maja b. r. brzmi:

Grupa francuska Unji Katolickiej Badań Międzynarodowych

1. uznaje, że poszanowanie swobód religijnych, językowych i narodowościowych mniejszości wyraźnie zaznaczonych jako takie jest zasadą słuszną, która uznana być winna przez kierowników wszystkich państw cywilizowanych;

2. zaznacza jednak, że czem innym jest zagadnienie mniejszości wewnątrz każdego państwa, obejmujące rozliczne możliwości zastosowania praktycznego, a czem innym zagadnienie międzynarodowej ochrony mniejszości, które jest o wiele ściślej określone i którego nie można rozwiązać bez brania dokładnie pod uwagę ogólnych interesów społeczności międzynarodowej;

3. zwraca uwagę na to, że mniejszości, domagając się swych słusznych swobód, winny stosować się do obowiązków lojalności wobec państwa, od którego politycznie zależą;

4. uważa, że międzynarodowa ochrona mniejszości winna być uważana jako środek wyjątkowy wobec stanu rzeczy naprężonego i anormalnego, a nie jako sposób działania zwykły, któryby miał być pożądanym sam w sobie i do którego uogólnienia się dążyłoby się roztępliwie;

5. stwierdza, że obecnie istnieje procedura w Genewie, celem czuwania nad ochroną międzynarodową mniejszości w tych krajach, gdzie ten sposób działania został wprowadzony przez traktaty dyplomatyczne, oraz sądzi, że ta procedura wydaje się zdatną, mimo nadzwyczajnej

trudności przedmiotu, do uniemożliwienia najważniejszych nadużyć oraz do podejmowania przynajmniej pośrednio uuprawnionych zabezpieczeń;

6. wypowiada zdanie, że przed uzupełnieniem systemu ochrony mniejszości w drodze układu między państwami, obecnie podlegającymi temu systemowi a temi, które mu nie podlegają, rzeczą najistotniejszą byłoby osiągnięcie od jednego i drugiego uznanie wyraźne dla każdego ich obywatela podstawowych swobód religijnych, językowych i oświatowych, z jedynym zastrzeżeniem ładu publicznego, lojalnie pojmowanego, bez rozróżniania większości i mniejszości;

7. oświadcza, że niepożądaną jest stworzenie w Genewie stałej komisji mniejszościowej, która nie wydaje się potrzebną dla zabezpieczenia interesów, o które chodzi, a która stanowiłaby ustawiczną pokusę dla wicherzycieli politycznych w kierunku wystawiania na niebezpieczeństwo o stałości państw oraz powszechnego pokoju narodów;

Unja Katolicka słusznie i mocno stwierdza konieczność praw mniejszości, lecz zarazem nie dopuszcza żadną miarą nadużywania ich przeciw stałości państw i przeciw spokojowi międzynarodowemu. Postanowienia o ograniczeniu i nienadużywaniu opieki międzynarodowej (2 i 4), o obowiązku lojalności mniejszości wobec Państwa nietylko w słowach ale i w postępowaniu (3), o potrzebie przedewszystkiem zrównania obowiązków państw wobec mniejszości a nie zaostreżania procedury wobec niektórych państw (6) i uznania dotychczasowej procedury za wystarczającą (5), o niepożądanym tworzeniu stałej komisji mniejszościowej i popieraniu w ten sposób wicherzycielstwa przeciw stałości państw (7), wreszcie o niewłaściwości ciągłego wracania do spraw procedury, są wyraźne, stanowcze i ważne. Zwracają się zarazem postanowienia te bardzo wyraźnie przeciw stanowisku niemieckiemu w tej sprawie i wprost odrzucają oraz określają jako szkodliwe te żądania, które ostatnio właśnie wysunął p. Stresemann. Jest to tem ważniejsze, że głos Unji Katolickiej w Paryżu nie jest obojętny dla katolickich kół niemieckich, a cała jej działalność bliska jest zawsze Stolicy Apostolskiej i tego ruchu pojęć moralno-politycznych, który ma swe oparcie w kierownictwie Kościoła.

St. St.

Niepokoja się...

Organ nacjonalistów w Olsztynie „Allensteiner Zeitung”, ogłasza szczegółły z wieców protestacyjnych w Polsce. Dziennik ten twierdzi, że w Warszawie żądano wcielenia do Polski Opola, Gdańska i Królewca.

„All. Ztg.” widocznie zapomniała o wydarzeniu, które miało miejsce przed paru dniami w Królewcu, a mianowicie, że Stahlhelmowcy domagali się zniesienia korytarza polskiego na rzecz Niemiec. (Balt.)

Przeciwko drożyznie

Cenniki

Przypomina się rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2. 2. 1923 r. o obowiązku ujawniania cen przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. nr. 22, poz. 129), jak również rozporządzenie policyjne Starostwa Grodzkiego z dnia 1. 8. 1923 r. o sposobie i formie sporządzania cenników (Dz. Urz. Wojew. nr. 34, poz. 606). Zainteresowanym zwraca się szczególnie uwagę na okoliczności, że cenniki winny być umieszczane na widocznym i dostępnym dla publiczności miejscu, winny być jednolitego formatu (32x42 cm.). Ceny na cennikach muszą być drukowane lub wypisane atramentem; u góry cennika winna być umieszczona firma i adres przedsiębiorstwa, a ponadto data sporządzenia cennika. Ujawnione w powyższy sposób ceny muszą być obniżone w stosunku do jednostki wagi (kilogram) lub objętości (litra), długości (metra) i sztuki. W cennikach należy ująć wszystkie znajdujące się w przedsiębiorstwie sprzedawcy artykuły powszedniego użytku, których spis jest

dołączony do wyżej wymienionego rozporządzenia b. Starostwa Grodzkiego.

Wewnątrz lokali przedsiębiorstw sprzedaży winny być umieszczone etykiety z ceną przedewszystkiem na artykuły żywnościowe.

Winni niezastosowania się do powyższego będą karani administracyjnie.

Nowa taryfa zarobkowa w zawodzie szewskim

W dniu 9 bm. po dłuższych a rzeczowych rokowaniach pomiędzy Cechem Szewców w Poznaniu a Tow. Cech. Czeladzi Szewskiej, na tle żądań procentualnego podwyższenia zarobków została zawarta ugoda. Pracobiorcy zażądali pierwotnie 85 pr. podwyżki na podstawie cennika z 1924 r. Pracodawcy podnieśli zarobki za 1924 o dodatek 20 proc. do podstawowego cennika, co skłoniło pracobiorców do obniżenia swych żądań o 25 proc. Po dalszej rzeczowej dyskusji i wzięciu pod uwagę stosunków i konjunktury w rzemiośle szewskim jak i ogólnego stanu gospodarczego kraju, obie strony zgodziły się na podwyższenie podstawowego cennika o 30 proc. i temsamem załatwiono sprawę. Ugoda zawarto na czas od 9 bm. do 1 stycznia 1930 r. z wypowiedzeniem 4 tygodniowem.

P. René Pinon w Warszawie

Warszawa, 14. 5. (Tel. wł.) Przybył do Warszawy redaktor polityczny „Revue de Deux Mondes” p. René Pinon. Dzisiaj Pinon wyjeżdża do Wilna, a w piątek wygłosi w instytucji francuskiej odczyt p. t. „Stale wytyczne polityki francuskiej”.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Nareszcie pożądana zmiana!

Wsiadać do tramwaju wolno tylko przez tylny pomost, a wysiadać — przednim

Zarządzenie to wchodzi w życie od środy. Przez przedni pomost mają prawo wsiadać tylko inwalidzi o protezach lub kulach oraz policja i żandarmerja. Wskakiwanie i wyskakowanie podczas biegu jest policyjnie wzbronione; tak samo nie należy zajmować przejść między ławkami. Ze względu na wielki ruch, pasażer powinien płacić za bilet odliczoną już monetą, gdyż konduktorzy nie są obowiązani do zamiany pieniędzy i wydawania reszty.

W Warszawie n. p. wydano rozporządzenie według którego funkcjonariusze pol. państw. i żandarmerja przestrzegają pilnie wspomnianych przepisów, przyczem dla podtrzymania sprawnej komunikacji, współ-

działają z funkcjonariuszami tramwajowymi. To współdziałanie winno się ujawnić i w Poznaniu szczególnie obecnie w okresie P. W. K.

Dowiadujemy się dalej, że pakunków w wagonach motorowych ani na platformach nie będzie wolno przewozić, a jedynie na przednim pomoście przyczepnego wozu, przyczem może tam być co najwyżej trzy pakunki. Wyjątek zrobiono tylko na linii nr. 1 Dworzec - Wielka, na której o ile nie będzie przyczepki, wolno bagaż składać do wozu motorowego na przednim pomoście również tylko trzy sztuki o rozmiarach 60×37×25 cm. Dla orientacji umieszczono między stopniami tabliczki z napisem „wejście” i „wyjście”. (z)

Hotel „Polonia”

Przybył nowy, doskonale urządzony gmach

Z okazji otwarcia hotelu wystawowego „Polonia” przy ul. Grunwaldzkiej, odbyła się konferencja prasowa, na którą obok dziennikarzy przybyli przedstawiciele magistratu, rady Miejskiej, dyrekcji P. W. K., członkowie komisji kwaterunkowej i t. d.

Konferencję zabrał im. dyrekcji M. B. K. p. Hertz, który zobowiązał ostatecznie przygotowanie kwater dla przybywających gości na P. W. K.

Korporacje miejskie z prez. p. Ratajskim na czele, wyjaśnia p. Hertz, przystąpiły do budowy własnym nakładem gmachu hotelu „Polonia” — przeznaczonego dla celów reprezentacyjnych P. W. K. Plan i budowę hotelu prowadził p. rad. Ruciński, któremu zawdzięczać należy powstanie istotnie wspaniałego jak na Poznań gmachu — największego dziś w Polsce. Dziesiątki przedsiębiorstw oraz setki rzemieślników pracowali od szeregu miesięcy dniem i nocą nad ostatecznym wykończeniem budynku.

Następnie p. dyr. Szumański omawiał kwestję kwater. Z kolei p. rad. Ruciński podkreślił, że „Polonia” nie jest przeznaczona wyłącznie na hotel, lecz więcej na mieszkania prywatne i dla samotnych. Budynek zawiera 362 pokoje z 603 łózkami. Wreszcie inż. Paszkowicz stwierdził, że gmach „Polonia”, wzorowany na wielkich hotelach zagranicą, posiada 150 ludzi personelu. W końcu życzenia im. rady Miejskiej złożył zast. przewod. p. Tylczyński.

Po zbiorowej fotografii zwiedzono urządzenia hotelu. Całość zrobiła na widzach dobre wrażenie. Uderzał przede wszystkim wzorowy porządek, jednolite, gustowne stroje pokojówek, pokojowych, kelnerów i portjerów. Nad wielkim tym aparatem czuwała p. inż. Paszkowicz i p. K. Laurentowski, znawca z dziedziny hotelarskiej.

W końcu autobusami goście zwiedzili kwaterę masową w szkole przy ul. Berwińskiego oraz na Wildzie, gdzie wyjaśnienie udzielał rektor miejscowej szkoły p. Barlik. (z)

Tajemnicze porwanie

Młoda dziewczynę znaleziono po 4-ru dniach nieprzytomną na dworcu w Warszawie

W tych dniach około godz. 8 rano w drodze do szkoły zniknęła bez śladu 18-letnia córka znanej rodziny poznańskiej, pp. L., mieszkającej przy ul. Kantaka. Zawiadomiona o wypadku policja, nie przecuwając uprowadzenia, ograniczyła swe dochodzenia tylko na miejscu, oczywiście bezskutecznie, bowiem ofiarę przypuszczalnie już pierwszego dnia wywieziono do Warszawy.

Dzięki bardzo sprawnej interwencji policji żeńskiej w stolicy pod kierownictwem pani komisarza Paleologowej panienkę po 4 dniach znaleziono bezprzytomną na głównym dworcu. W pobliżu kręciło się 2 podejrzanych osobników, których policja aresztowała. Uratowana ofiara doznała takiego wstrząsu nerwów, że znajduje się pod opieką lekarza-psychjatri.

W miesiącu kwietniu udało się policji żeńskiej w Warszawie wykryć 43 podobnych wypadków — a ileż to ofiar udaje się zbrodniarzom co roku uprowadzić z Polski na pewną zgubę! Ponieważ w czasie P. W. K. będą tu

się z pewnością kręciły rozmaite ciemne indywidua, przeto niech, matki strzegą swych córek, a policja powinna dolożyć wszelkich starań, by uniemożliwić niecną robotę „handlarzy żywym towarem”.

Śmiertelne zatrucie

Jedna osoba zmarła, trzy — walczą ze śmiercią

Nasz korespondent gnieźnieński (br) pisze:

Gospodarz Ignacy Słowiński zamieszkały w Brudzewie pow. wrzesińskiego narzekał od kilku tygodni na dolegliwości żołądka, a zwłaszcza wtedy, gdy spożywał mięso, ze świni, którą przed kilku tygodniami zabił. W piątek ubiegłego tygodnia po zjedzeniu tegoż mięsa Ignacy Słowiński, lat 56 zmarł nagle z objawami zatrucia, jego małżonka jest w beznadziejnym stanie, a syn Józef oraz tegoż żona — poważnie zachorowali.

Wezwano natychmiast lekarzy dr. Kliszewskiego z Wrześni oraz dr. Bednarka z Witkowa i przeprowadzono sekcję zwłok, która wykaże niewątpliwie przyczynę śmierci.

Kradzież koni

W ostatnich dniach zaszło kilka takich wypadków

Na folwarku Wolicy Nowej, w pow. jarocińskim, własność Maksa Jouanne porwano 4 konie i 3 pary półszorków. W wyniku natychmiastowego pościgu, znaleziono wszystko w okolicy Żerkowa; złodzieje zdołali jednak zbiec.

Następnej nocy, również skradziono w pow. jarocińskim 4 konie i 5 kompletnych półszorków w majątku Boguszynie, własność Fryderyka Kotzego. Rabusiów zatrzymał przy przejściu przez tor pod Chociczą stróż gminny i strażnik kolejowy, wobec czego zbiegli oni, pozostawiając konie.

W nocy na 11 b. m. w Ostrowitem w pow. gnieźnieńskim porwano ze stajni dwa konie własność gospodarza Gustawa Hermana, u sąsiadów, gospodarzy Walentego Adamczaka skradziono wóz roboczy, a z zabudowań gospodarza Henryka Gintera parę szorów roboczych i skompletowano w ten sposób cały zaprzęg.

W nocy na 13 b. m. w Gorzykowie w pow. gnieźnieńskim, skradziono konia, (12-letnia klacz kara) własność gospodarza Józefa Kobylńskiego.

Pożar lasu

Straty wynoszą ponad 50 tys. zł.

Widownią groźnego pożaru była w poniedziałek okolica Ostrowa. W pobliżu strzelnicy, opodal miasta, zapalił się las książęcy, własność Radziwiłłów, przyczem pastwą płomieni padło około 200 morgów magdębskich lasu dziesięć do ośmdziesięcioletniego. Straty ocenia się co najmniej na 50 tys. złotych.

Przyczyny powstania pożaru nie ustalono. Jest uzasadnione podejrzenie, że ogień podłożył z zemsty nieznany zbrodniarz. (k)

Drużyna amerykańska

przybywa dziś w nocy do Poznania

Konkursy międzynarodowe rozpoczynające się w naszym mieście w dn. 17 b. m. wywołały ogromne zaintere-

sowanie, bowiem zapowiadają się istotnie atrakcyjnie. Ekipa rumuńska, jak już donosiliśmy, jest na miejscu, a dziś wieczorem przybywa do Zbąszynia drużyna amerykańska w składzie 7 oficerów i 9 koni. Będzie ona mogła zatem startować niemal od samego początku konkursów, by walczyć o palmę pierwszeństwa z całą elitą polskich jeźdźców.

Zwiedzanie katedry

Wyjaśnienie kapituły metropolitalnej

Spodziewając się z powodu Powszechnej Wystawy Krajowej większego napływu osób, pragnących zwiedzać starożytną naszą katedrę, kapituła metropolitalna ze względu na bezpieczeństwo, ład i powagę nabożeństwa, organizując odpowiednie dla zwiedzających przewodnictwo, wydała następujące rozporządzenie:

1. Zwiedzanie katedry podczas nabożeństw jest zabronione;

2. Dla pobożnych, pragnących się pomodlić, katedra będzie otwarta i dostęp do niej wolny;

3. Zwiedzać można katedrę: w dni powszednie — od 10 do 17, w niedzielę — od 12 do 14 i od 15 do 17, tylko pod przewodnictwem wyszkolonych w tym celu zakrystjanów katedralnych po nabyciu biletu wstępnego, za opłatą 50 groszy od osoby na utrzymanie katedry. Bilety są do nabycia w kruchcie po stronie południowej;

4. Wycieczki zbiorowe zorganizowane przez Wielk. Związek dla Popierania Turystyki oraz wycieczki wojskowe obowiązuje osobna umowa;

5. Szkoły zwiedzające katedrę mają dostęp za wspólnym biletem za opłatą dobrowolnej ofiary;

6. Po godzinie 17 pragnący zwiedzić katedrę winni się zgłosić w domu I zakrystjana Ostrów Tumski 5a.

Wszystkie inne pisma uprasza się o przedruk niniejszego komunikatu.

KALENDARZYK

Wtorek, 14 maja 1929.

Słońce: wschód 3,58 — zachód 19,40 — długość dnia 15 godzin 42 min.

Księżyc: wschód 8,28 — zachód 1,04 — przed 1 kwadrą.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Wtorek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana plus 13 st. Cels. Pogodnie. Wiatr północno-zachodni. Ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 755 mm. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 25 st. C., najniższa plus 11 st. C. — Ilość opadu 3 mm.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodn. dziś plus 0,45 m. Kal. rz.-kat.: Bonifacy — jutro Zofia i 3 córki.

Kal. słow.: Dobiesław — jutro Strzeżysław.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka pod Eskulapem, pl. Wolności 13. — Apteka pod Białym Orłem, St. Rynek 37. — Apteka Sapieżńska, ul. Pocztowa 31.

Jeżyce: Apteka Mickiewicza, ulica Mickiewicza 22.

Lazarz: Apteka przy parku Wilsona. — Apteka p. Plucińskiego, ulica Głogowska 74-75.

Wilda: Apteka pod Koroną, Górna Wilda.

Pogotowie Lekarskie przy ul. Pocztowej 30 dyżuruje we dnie i w nocy. — Telefon 55-55.

OSOBISTE

— Z Uniwersytetu Poznańskiego. — Dyplom magistra filozofii uzyskali na Wydziale humanistycznym p. Lucyna Józefa Zakrzewska ze Zduńskiej Woli w woj. łódzkiem, w zakresie filologii polskiej, p. Władysław Jachowski z Jarocina w woj. poznańskim, w zakresie filologii francuskiej, p. Antoni Walenty Małecki z Kietkowa w woj. poznańskim, w zakresie filologii niemieckiej i p. Klara Skrzypczakówna z Poznania w zakresie filologii niemieckiej.

WYSTAWY

— Salon Wielkopolskiego Zw. Artystów Plastyków pl. Wolności 14a. — Zamknięcie wystawy Stan. Matzkego i Józefa Kidona z Warszawy nastąpi dnia 16. bm. W niedzielę dnia 19. bm. zostanie otwarta wystawa „Międzynarodowego Związku Fotografów”.

— Związek Misyjny Polek pragnie pokazać mieszkańcom Poznania w dniach od 2 do 9 czerwca rb. na sali Amarantowej przy ul. Słowackiego 19-21, co jest przedmiotem jego zainteresowań, urządzając wystawę przedmiotów, wykonanych przez swych członków dla mężów bożych, apostołskim duchem zaniesionych na bezkresne przestrzenie misyjne. Obowiązek katolickiej solidarności i chrześcijańskiej zyczliwości sprowadzi zapewne tłumy zwiedzających tę ciekawą im-

Przy obstrukcji, zaburzeniach trawienia, zgadze, uderzeniach do głowy, bólach głowy i ogólnym niedomaganiu zażywa się rano naczczo szklankę naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa. Na podstawie doświadczeń, dokonanych w klinikach chorób wewnętrznych, woda Franciszka Józefa jest jedynym i najskuteczniejszym środkiem przeczyszczającym. Zadać w aptekach i drogerjach. nw 10 262

P. W. K.
WIEŚ ARABSKA
40 artystów, artystek arabskich w ich tańcach, śpiewach i życiu domowym.
Najweselejsza atrakcja Wystawy.

prez., jedną z najciekawszych w czasie trwania P. W. K.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— Wydział Apologetyczny przy Sodalitacji Pań w Poznaniu. Zebranie odbędzie się dnia 17 bm. o godz. 17 w salce Szkoły Społecznej przy ul. Podgórnej 12. Wykład pod tytułem „Uzasadnienia wolności woili” wygłosi ks. Rolewski. O jak najliczniejszy udział członków i gości uprasza Zarząd.

PODZIĘKOWANIA

— Okręg Poznański Tow. Gimn. „Sokół” składa gorące podziękowanie: 3 dywizji kawalerji, a w szczególności p. majorowi Pętkowskiemu za dostarczenie koni; p. Wilczyńskiemu, właśc. firmy „Express” przy ul. Podgórnej za dostarczenie bezinteresowne platform; malarzowi p. Janowi Biernackiemu przy ulicy Strzeleckiej 14, za bezpłatne, artystyczne wykonanie tablic i napisów, oraz dyrektorowi Ogrodów Miejskich p. Marcińcowi za dostarczenie kwiatów na udekorowanie platform, biorących udział w pochodzie propagandowym organizacji wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, który się odbył w niedzielę, 12. b. m.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— Usprawnienie obsługi pocztowej. Urząd pocztowy Poznań 1 przyjmuje przesyłki polecone i lotnicze poza godzinami dla służby zewnętrznej od godz. 19 do 21 w głównej hali, a od godz. 21 do 8 rano przy okienkach nadawczych urzędu telegraficznego, znajdujących się na lewo w przedsiönku głównego wejścia. Główna hala urzędu pocztowego Poznań 1 będzie otwarta w dnie powszednie już od 7 do 21, w niedziele i święta od 7 do 11, aby umożliwić posiadaczom skrzytek pocztowych wcześniejsze wybieranie swej korespondencji ze skrzytek.

— Oficerowie Rezerwy! Celem udziału w uroczystości przyjęcia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej odbędzie się zbiórka Oficerów Rezerwy w środę 15. b. m. o godzinie 17 przed Uniwersyteciem. Umundurowanie: pas, broń biała, odznaczenia, rękawiczki brązowe, wysokie buty czarne. Dla cywilnych strój ciemny, odznaka Z. O. R.

— Sokoli Okręgu Poznańskiego! W środę, dnia 15. b. m. bierzemy udział w przyjęciu p. Prezydenta Rzeczypospolitej. Zbiórka o godz. 17 przed Aulą Uniwersytetu Pozn. Sztandary konieczne! Należy stawić się jaknajliczniej. (—) Edmund Rutkowski, naczelnik Okręgu Pozn.

— Uroczystość wojskowa. W dniu 19 i 20 bm. odbędzie się w Biedrusku uroczysty obchód 10-lecia 14 dywizji piechoty wielkopolskiej (1 dyw. Strzelców Wielkopolskich) oraz wręczenie chorągwi pułkom dywizji. Program uroczystości jest następujący: W niedzielę 19. bm. o godzinie 20,30 capstrzyk; w poniedziałek 20. b. m. o godzinie 9 przegląd oddziałów przez p. Prezydenta Rzplitej; o godz. 9,30 msza polowa, poświęcenie chorągwi pułków piechoty 55, 57 i 58; o godz. 14 wspólny obiad żołnierski; od godz. 16—18 zawody sportowe. (PAT.)

— Na szkolnictwo polskie w Niemczech. Koło Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych w Gnieźnie przeznaczyło czysty dochód z Akademji ku czci Juliusza Słowackiego na rzecz szkolnictwa polskiego w Niemczech. Piękny czyn nauczycielstwa gnieźnieńskiego powinien być przykładem dla wszystkich tych, którym losy rodaków w Niemczech nie są obojętne.

KRONIKA MIEJSCOWA

— Powrót Pielgrzymki Narodowej z Ziemi Świętej nastąpił w poniedziałek. Przewodnik ks. biskup Okoniewski, wyjechał z Poznania w dalszą drogę stolicy diecezji chełmińskiej — Pelplina. Należy podkreślić, że wszyscy uczestnicy pielgrzymki powrócili zdrowo i szczęśliwie, mimo uciążliwej drogi. (k)

Dzisiaj w Kinie

Apollo: „Sportowiec z miłości”.
Aurora: „Verdun” — Potężna epopeja wojenna.
Carlino: „Opętana przez zmysły”.
Colosseum: „Świat mówi o tem”.
Corso: „Czarny Pirat”.
Edison: „Ostatni uśmiech blazna”.
Kapitol: „Niezwykłość”.
Metropolis: „Siódme mocarstwo”.
Odeon: „Drugi grzech śmiertelny”.
Renaissance: „Wielka Atrakcja”.
Słońce: „Bandyta”.

— **Z okazji sesji Sejmiku**, odbywającej się od poniedziałku, na gmachach samorządu krajowego, Starostwie Krajo-
wem, Muzeum Wielkopolskiem i l. wy-
wieszono sztandary od barwach narodo-
wych. (k)

— **Nowe nazwy ulic**. Niektóre uli-
ce względnie ich odcinki otrzymały nowe
nazwy, mianowicie:

1. ulica między ul. Grunwaldzką a ul. Marce-
lińską na zachód od Błoni Grun-
waldzkich nazwę „ul. Ostroroga“;
2. ul. na zachód od niej, równoległa,
między ul. Grunwaldzką a Marce-
lińską, nazwę „ul. Fryderyka Skarbka“;
3. przedłużenie ul. Ostroroga, między
ul. Marce-
lińską a Szamarzewskiego, na-
zwę „ul. Szamotulska“;
4. ul. na wschód od niej, równoległa,
między ul. Marce-
lińską a Szamarzewskie-
go, nazwę „ul. Grodzka“;
5. ul. dalej na wschód, równoległa,
między ul. Marce-
lińską a Bukowską,
nazwę „ul. Wolsztynska“;
6. ul. południowa równoległa do ulicy
Bukowskiej, między ul. Szamotulską a
Aleją Okrężną, nazwę „ul. Opalenicka“;
7. uliczką na wschód od ul. Łazarskiej,
odchodzącej ku północy od ul. Krauthofe-
ra, nazwę „ul. Drobna“;
8. ul. południowa równoległa do ul.
św. Szczepana (Dębica) od ul. Wiśniowej
do szosy Okrężnej, nazwę „ul. Makowa“;
9. ulica biegnąca na wale ochronnym
wzdłuż Warty od Mostu św. Rocha do
Dębiny nazwę „Promenada Piastowska“;
10. ulica na wale od Warty do Drogi
Dębinińskiej nazwę „Wąły Łokietka“;
11. ulica od Mostu Cypińskiego do wia-
duktu kolejowego nazwę „ul. Gdańska“;
12. ulica na terenie przemysłowym w
Zawadach, pierwsza od toru kolejowego,
nazwę „ul. Chlebowa“;
13. ulica tamże, druga od toru kolejo-
wego, nazwę „ul. Koronarska“;
14. ulica przy nowej kolonii robotni-
czej na Zawadach, nazwę „ul. św. Win-
centego“;
15. ulica Główna od szosy Okrężnej w
stronę północną nazwę „Gdyńskie Przed-
mieście“.

— **Wyniki zapasów w cyrku „Co-
losseum“**. Sztetker pokonał Grueneise-
na już po 9 min. Petrowicz pokonał
Birkholza w 3 min. Spotkanie Csiłbor -
Garkawienko po 60 min. przeszło na
punkty, przyczem wyszedł zwycięsko
Csiłbor 2:0. W ostatniej parze Bekker -
Szczepiński uległ Wolkemu po 17 min.
Szczegóły dzisiejszych walk w ogłosze-
niach za tekstem.

KRONIKA WYPADKÓW

— **Postrzelił z fuzji Józefa Nowakow-
ską** z Augustowa w pow. szubińskim, na-
potkana przy kradzieży leśnej, wódarz
z Mamiłina, Walenty Gałazka. Nowakow-
ską, poranioną ciężko w prawy bok od
stopy do wysokości szyi, przewieziono do
szpitala w Szubinie w stanie bardzo gro-
źnym. (k)

— **Wóz najechany przez pociąg**. Na
przejeździe przez tor kolejowy między
Orliczką a Bielejewem w powiecie szamo-
tułskim, pociąg zderzył się z kierunku
Nojewa, wpadł na wóz, rozbijając go,
przyczem woźnica i konie wyszli bez
szwanku. Według tymczasowych docho-
dzeń, winę przypisuje się kierownikowi
parowozu, który nie dawał sygnałów o-
strzegawczych przez otwarty tor. (k)

KRONIKA POLICYJNA

— **Oszustwa na tle konwersji poży-
czek państw**. Policji powiadomiono się unie-
szkodliwić wyrafinowanego oszusta w o-
sobie byłego agenta Józefa Paluszkiwie-
cza z Poznania, który za teren oszukań-
czej działalności obrał sobie mianowicie
powiaty jarociński, śremski i wrzesiń-
ski, gdzie dawniej dość często przebywał
i uprawiał rozmaite interesy z ludnością
wiejską. Jak dotychczas stwierdzić zdo-
łano, Paluszkiewicz poszkodował szereg
osób, zwłaszcza gospodarzy, na łączną su-
mę 30 000 zł. Jego oszukańcza manipula-
cja polegała na tem, że wmawiał w łatwo-
wiernych, iż ma możność uzyskania w
Państwowym Banku Pożyczkowym wyż-
szej waloryzacji pożyczek państwowej,
aniżeli ktokolwiek inny. Uzyskane w
tak podstępny sposób papiery oszust
sprzedawał następnie na giełdzie lub
spieniężał w Banku Polskim, zatrzymując
oczywiście pieniądze dla siebie. (we)

— **Ujęto oszustów kaucyjnych**. W
dniu 11. bm. ujął tu Wydział Śledczy
szajkę oszustów w osobach: Kurpisza Ma-
ksymiljana, lat 27, zamieszkał przy ulicy
Rybaki 7, Andrzejewskiego Jana, lat 22,
zamieszkał przy ul. Łakowej 17, Adam-
skiego Seweryna, lat 23, bez stałego
mieszka zamieszkał u Smitacza Stefa-
na, lat 29, zamieszkał przy ul. Działyn-
skich 9. Wymienieni urządzili „biuro“
przy ul. Młyńskiej 2 i pod firmą „Koko-
ciński i Ska w Łodzi“ ogłaszali w prasie
posady wóchny na Powszechną Wystawę
Krajową z kaucją 1000 zł. Podsyżali
się przytem pod różne firmy, zdołali też
znaleźć kilku łatwowiernych, którzy zło-
żyli im wymagane sumy. (z)

— **Krwawy zatarg**. W tych dniach
doszło do bójki na tle zatargów partyj-
nych na ul. Kolejowej w Rawiczu, między
sekretarzem Polsk. Zw. Zawodowego Pra-
ca, a prezesem filji N. P. R. prawica Sta-
niławem Nowaczykiem. W toku bójki
Jagodziński strzelił dwukrotnie z rewol-
weru, chybiając. Nowaczykowi przybie-
gli na pomoc towarzysze i pobili Jago-
dzińskiego. W stanie naogół ciężkim
przewieziono go do szpitala miejskiego w
Rawiczu. (k)

— **Kradzieże i włamania**. P. Stasier-
skiemu Antoniemu, ul. Kilińskiego 5,
skradziono z szafy w firmie H. Cegielski
ubranie. — W firmie Potestas przy Grobli
nr. 27 skradziono większą ilość towarów
kolonialnych. — P. Wolniewiczowi Leo-
nowi, Górna Wilda 43, skradziono rower
marki „Herkona“ nr. fabr 74350. — P.
Kortusowi Józefowi, ul. Obornicka 50 a,
skradziono z mieszkania rower. — P.
Stróżykowi Florjanowi, ul. Dąbrowskiego
nr. 41, skradziono w tramwaju linii 6
1500 zł. — P. Ziętkiewiczowi Bolesławowi,
ul. Nowa 8, skradziono z kieszeni na głów-
nym dworcu portfel zawierający 340 zł
i dokumenty osobiste. (z)

— **Czyje to?** Podajemy poniżej spis
znalezionych przedmiotów, oddanych w
czasie od 14—30 ub. m. w Miejskim
Urzędzie Bezpieczeństwa i Porządku Pu-
blicznego, pl. Wolności: rower, portmo-
netka z 300 zł, torba z nasionami, kape-
lusz męski, chustka wełniana, 2 klucze
patentowe, 2 koła z oponami do samocho-
du, 3 teki z rzeczami, okulary w złotej
oprawie, 5 dowodów zastawu, obrączka
ślubna, zegarek damski srebrny, portmo-
netka popielata z 9 zł, bransoletka złota,
fotel niewykonyzowany, 5 kluczy, parę trze-
wików męskich, torebka brązowa z 15 zł,
kapelusz damski filcowy, portmonetka z
2 zł, walizka z rzeczami, portmonetka z
24 zł, 3 portfele, torebka brązowa, 5
skrzynek sera.

— **Czyja własność?** W Wydziale
Śledczym, pokój 41, znajdują się: damski
beżowy płaszcz obszyty czarnym futer-
kiem, podszewka w deseń; 9 różnych ub-
rań, w tem jaskółka i smoking, etui
skórzane do cygar, dwie cygarniczki bur-
szynowe, zegarek damski srebrny na o-
pasce, 4 klucze na kołeczku i różne klucze
luźne, biały szal jedwabny, dwie pary
brązowych męskich rękawiczek, rewolwer
bębenkowy bez lufy. — Właściciele zechcą
się zgłosić. (z)

KRONIKA SĄDOWA

— **Miły zawiadowca kamienicy**. W
dniu 7. b. m. toczyła się przed tutejszym
Sądem Grodzkim sprawa o pobicie loka-
tora przeciwko Teofilowi Rudzkiemu, za-
władowcy kamienicy, własność Księży
Misjonarzy z Krakowa. Aby pousuwać
sobie niemiliwych lokatorów, smarował
klamki od drzwi nieczystością, za co w
marcu r. b. ten sam Sąd zasądził go na
30 złotych kary. W dalszym ciągu w wy-
konywaniu swej potężnej władzy posługi-
wał się odnośnie do lokatorów wyrazami
„bydła“ i t. p., aż pewnego dnia prze-
chodzącego przed bramą lokatora p. Za-
chońskiego uderzył grubą łaską w głowę,
tak, że p. Z. padł nieprzytomny na ziemię
i dopiero po kwadransie zdołano go przy-
wrócić do przytomności. W rozprawie
podyktował Sąd Rudzkiemu, ze względu
na jego wiek (71 lat) łagodną karę dwóch
tygodni więzienia.

JARMARKI

— **Śmigiel**. Jarmark na konie, bydło,
kozy, drób i towary kramne odbędzie się
dnia 15 bm.

— **Pobledziska**. Jarmark ogólny od-
będzie się dnia 22 bm

Z WIELKOPOLSKI

— **Kiekrz** (pow. poznański). Tutejsze
Koło Młodzieży Wiejskiej, urządza z oka-
zji drugiej rocznicy istnienia swego po-
święcenie sztandaru dnia 20 bm. O godz.
9-tej zbiórka koło starej szkoły w Kiekrzu
skąd odmarsz na uroczyste nabożeństwo
w kościele parafialnym. O godz. 12 zebra-
nie na pl. p. Koterwy, skąd odprowadzenie
sztandaru do kościoła. O godz. 15 wielka
zabawa latowa na pl. p. Koterwy.

— **Kościan**. (Aresztowanie szajki
włamywaczy.) W nocy na 2 bm. włama-
no się do składu p. Stanisława Kaczorow-
skiego. Skradziono rower, 2 wirówki i
inne przedmioty wartości około 1 000 zł.
W wyniku natychmiastowego pościgu
aresztowano trzech poznańskich włamy-
waczy. Są nimi: 28-letni Paweł Leh-
mann z Poznania (Rybaki 6), 30-letni Jó-
zef Palacz z Poznania (Grobła 19) i 25-let-
ni Józef Niemczewski. Włamywaczy od-
stawiono do więzienia sądowego; skra-
dziony łup zwrócono p. Kaczorowskiemu.
(k)

— **Rogoźno**. Dyrekcja Państwowego
Seminarjum Nauczycielskiego Męskiego
przyjmuje zgłoszenia uczniów na kurs
wstępny oraz na kursy: pierwszy, drugi
i trzeci. Informacji udzieli Dyrekcja na
zgłoszenie pisemne, zaopatrzone znacz-
kiem pocztowym na odpowiedź.

— **Żnin**. (Z Tow. Powstańców i Wo-
jaków.) Na ostatnim nadzwyczajnym
walnem zebraniu Tow. Powstańców i Wo-
jaków wręczył prezes okręgu bydgoskie-
go p. Grodzki dyplomy za 5-letnią pracę
w towarzystwie następującym pp.: Ja-
godzkiemu, Piątkowskiemu, Rychłowskiemu,
Kolaszewskiemu, Kargemu i Sobcz-
kowi. Ciekawy referat wygłosił maj. rez.
p. Dembowski. Do zarządu weszli pp. Le-
niewski jako sekretarz i p. Sulecki jako
komendant. Wybór prezesa odroczono do
następnego zebrania.

— **Bestjańska zemsta**. W ub. tygod-
niu dostali się jacyś nieznanymi osobnicy
do stajni posiadziela ziemskiego p. Ja-
na Smyka w Gogółkowie i dokonali ohyd-
nego czynu. Jednemu koniowi wyrznie-
li język, drugiemu zaś zadali kilka ciosów

nożem w brzuch. Jest to prawdopodobnie
zemsta jakiegoś wydalonego robotnika.
Za wykrycie zwyrodniałców przeznaczył
p. J. Smyk 500 zł nagrody.

— **Jubileusz**. Przed kilku dniami ob-
chodził p. Zenon Synoradzki, rektor szko-
ły powszechnej, 40-lecie pracy nauczyciel-
skiej. P. Synoradzki, który jest rektor-
em w Żninie od 1920 r., umiał zjednać
sobie przez czas ten poważanie i sympat-
ję społeczeństwa żnińskiego. (s.)

— **Ostrów**. (Liga Przeciwalkoholo-
wa.) W auli gimnazjum żeńskiego, po
referacie p. dr. A. Niesiołowskiego z Po-
znania, założono Koło Polskiej Ligi Prze-
ciwalkoholowej. Prezesem obrano p.
prof. Obtułowicza.

— **(Wystawienie sztuki klasycznej)**
Uczniowie gimnazjum leszczyńskiego
przyjeżdżają dotąd w nadchodzącą nie-
działę z gościnnym przedstawieniem kla-
sycznej sztuki Terencjusza Afra p. t.
„Bracia“. Przedstawienie odbędzie się w
Teatrze Miejskim o godz. 20.15. (n.)

Ceny maksymalne na mięso wieprzowe

W myśl opinii Komisji Badania Cen
poznanskie władze policyjne publiku-
ją następujące ceny maksymalne za
1 kg. mięsa wieprzowego: kotlety (kar-
bonada) 4,40 zł, bruchowina (boczek)
3,40 zł, słonina 4,— zł, łeb 1,40 zł, nogi
2,40 zł, karkówka 4,— zł, szynka i ło-
patka 3,60 zł, sadło 4,— zł, stópkę 1,20
zł, osierdzie 3,— zł, nykier (tłuszcz)
3,— zł.

Winni pobierania lub żądania ceny
wyższej od wyżej podanej lub nie-
ujawnienia jej na cenniku, ulegną ka-
rze aresztu do 6 tygodni lub grzywny
do 10.000 zł; oprócz tego może być po-
łączona konfiskata przedmiotów, do
których odnosi się czyn przestępczy.

SPORT

Lekka atletyka

Zawody eliminacyjne do spotkania
pań Poznań — Górny Śląsk w dn. 30 bm.
w Król. Hucie odbędzie się w niedzielę o
godz. 9 na boisku „Warty“ w ramach pro-
gramu święta w. f. i p. w.

Piłka nożna

„Legja“ — „Pogoń“. Najciekawszy bo-
daj ten mecz z cyklu rozgrywek o mistrz-
stwo klasy A Pozn. O. Z. P. N. odbędzie
się w środę o godz. 18 na boisku „H. C. P.“.
przedostatni przystanek na Wildzie. Obie
drużyny występują w pełnych składach,
to też zapowiada się niezmiernie zacięta
walka.

Krakowska „Wisła“ zjeżdża na Zielone
Świąta do Poznania w pełnym składzie i
w pierwszym dniu gra z „Legją“, a w dru-
gim prawdopodobnie z „Pogonią“. O miej-
scu i godzinach spotkań napiszemy nieba-
wem, nadmieniamy już teraz że wspo-
miane mecze wywołały ogromne zaintere-
sowanie w naszym mieście.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Zofia Wolińska, służąca, 22 l. Stefania
Kunertówna, nauczycielka, 28 l. Anna
Lachmannowa z d. Krajewska, wdowa,
50 l. Marjan Dudkiewicz 3 m. 7 d. Ja-
dwiga Radecka 7 m. 27 d. Maciej Wul-
fert, ślusarz, 68 l. Maksymilian Filipiak
3 m. 1 dzień. Wojciech Gaiska, dyrektor,
42 l. Marianna Baranowska z d. Walko-
wiakówna, 22 l. Mieczysława Nizielska,
ekspedjentka, 21 l. Lucja Falkowska, na-
uczycielka, 25 l. Janina Kolacja 5 m. 4 d.
Włodzimierz Janas 6 m. Franciszek Woj-
tyszkowiak, robotnik, 49 l. Seweryn Ja-
worski, emer. nauczyciel, 74 l.

Pod włos.

Niebezpieczne drogi

Nie wiem, jak tam sobie kto wyobra-
ża sposoby ściągnięcia do kraju cudzo-
ziemców na Powszechną Wystawę, ale
mnie się wydaje, że jednym z najważ-
niejszych sposobów jest zachęta tury-
styczna.

I w Polsce istnieją towarzystwa tu-
rystyczne, i w Polsce istnieje ruch tury-
styczny. Wszystko to jednak razem
wzięte stanowi bardzo nikłą siłę.

Zagranicą turystyka, zwłaszcza auto-
mobilowa, rozwinięta jest bardzo szero-
ko. Po drogach i szosach wleczą się ty-
siące samochodów, przed ciekawszymi
zabytkami wyczekują ich dziesiątki.

Znalazłoby się i u nas dużo, bardzo
dużo do pokazania. Znalazłoby się rze-
czy, któremi możnaby skusić cudzo-
ziemców. — Dość wymienić w Wielko-
polsce: Gniezno, zamek w Gołuchowie,
Kruszwice, Strzelno, Lednogóra, Kórnik,
Rogalin i setkę innych miejscowości.

I szosy nasze nie są nawet tak złe,
jak się o nich zazwyczaj sądzi. Prawda,
że nie wszędzie szosy dochodzą. Są rze-

TEATRY

— **Z Teatru Wielkiego**. Dziś „Gio-
conda“. We środę, 15 bm. operetka „Pol-
ska krew“ z pp. Fontanówna, Karska, No-
chowicz, Folańskim, Sendekim i Wiś-
niewskim, kapelmistrz p. Mierzejewski.
W czwartek na otwarcie P. W. K. dana
będzie opera Moniuszki „Halka“, która
obchodzi w Teatrze Wielkim jubileusz
150 przedstawień. Obsadę stanowią pp.
Marynowicz, Maj, Perkowicz i Urbano-
wicz, kierunek muzyczny dyr. Stermicza,
reżyserja Zygmunta Zaleskiego, nowe de-
koracje art. mal. St. Jarockiego. W pią-
tek opera Czajkowskiego „Mazepa“ z pp.
Kisielewska, dr. Roesslerówna, Drabi-
kiem, Karpackim i Zaleskim, kapelmistrz
p. Tyllia.

„Św. Ludmiła“, oratorium Dworaka
z udziałem artystów teatrów czeskich,
czeskich związków śpiewaczych oraz or-
kiestry i baletu Teatru Wielkiego pod
batutą dr. Orela ukaże się w sobotę, 18
bm.

— **Z Teatru Polskiego**. Dziś we
wtorek i jutro w środę arcykomicz-
na komedia Hemara „Dwaj panowie B.“,
która zdobyła sobie nadzwyczajne po-
wodzenie. Na każdym przedstawieniu tej
wybornej komedji sala jest wyprzedana a
huraganowe oklaski rozbrzmiewają co
chwila przy otwartej kurtynie.

W czwartek 16. b. m. z powodu uro-
czystości otwarcia P. W. K. Teatr Polski
wystawia nieśmiertelną komedję Al. hr.
Fredry p. t. „Zemsta“. Obsadę ról głów-
nych stanowią pp. Biesiadecka, Młod-
ziejowska, Bracki, Godlewski, Noskow-
ski, Piotrowski i dyr. Szczurkiewicz.

Pod kierunkiem p. Młodziejewskiej
rozpoczęły się próby z najnowszej komed-
ji A. Grzymały - Siedleckiego „Mama
do wzięcia“.

— **Z Teatru Nowego**. Dziś znakomita
groteska W. Katajewa p. t. „Kwadratura
koła“. Niezwykle komiczne sytuacje, o-
kraszane beztroskim humorem, jak rów-
nież doskonała treść, osnuta na tle dzi-
siejszych stosunków w Rosji sowieckiej,
wywołują żywy śmiech i brawa rozbawio-
nej publiczności. W rolach głównych pp.
Cieszkowska, Fiszerówna, Balcerzak, Bro-
dzikowski, Ilcewicz i Szarski. W czwar-
tek wraca na afisz pyszna komedia K.
Wroczyńskiego p. t. „Aby żyć“, doskonała
satyra, chłoszcząca bezlitośnie geszefcia-
rzy i defraudantów.

Teatr Wielki

DZIŚ — „Gloconda“ — opera Ponchiel-
liego.
Środa, 15. 5. „Polska krew“, operetka
Nedbala.
Czwartek, 16. 5. „Halka“, opera Moniusz-
ki, po raz 150-ty.
Piątek, 17. 5. „Mazepa“, opera Czajkow-
skiego.
Sobota, 18. 5. „Św. Ludmiła“, Oratorium
Dworaka.
Niedziela, 19. 5. wieczorem „Straszny
dwór“, opera Moniuszki.
Poniedziałek, 20. 5. „Halka“, opera Mo-
niuszki.
Początek o godzinie 8 wieczorem.
Po rozpoczęciu przedstawienia nikt na
salę wpuszczonym nie będzie.

Teatr Polski

DZIŚ — „Dwaj panowie B.“
Środa, 15. 5. „Dwaj panowie B.“.
Czwartek, 16. 5. „Zemsta“.
Piątek, 17. 5. „Niespodzianka“.
Sobota, 18. 5. „Stary kawaler“.
Niedziela, 19. 5. „Damy i huzary“.
Poniedziałek, 20. 5. „Zemsta“.
Początek o godzinie 8 wieczorem
Bilety poprzednio do nabycia w kasie
teatralnej (Teatr Polski, ul. 27 Grudnia).

Teatr Nowy

DZIŚ — „Kwadratura koła“.
Środa, 15. 5. „Kwadratura koła“.
Czwartek, 16. 5. „Aby żyć“.
Początek o godzinie 8 wieczorem.
Bilety poprzednio do nabycia w skła-
dzie cygar p. Zygarłowskiego, narożnik
ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

czy gorsze. Jest rzecz zgola niebezpiecz-
na.

Oto w niedzielę jeden z mych znajo-
mym wybrał się na wycieczkę samocho-
dem do Lednogóry.

Na drodze we wsi Latalice bawia się
dzieci. Nagle jeden z chłopców rzuca
kamieniem, celując w szybę. Trafia tuż
koło szyby w mały, boczny reflektor.

Samochód, jadący powoli, zatrzymał
się.

Chłopca schwytano, przywołano so-
łtysa, dowiedziano się nazwiska spraw-
cy, którym był syn gospodarza miej-
scowego i wdrożono dochodzenia, ce-
lem ukarania opiekunów za brak dozo-
ru nad rozbisurmanionym chłopakiem.

Tymczasem jednak we wsi zrobiło
się zbiegowisko i z ust dorosłych posy-
pały się pogroźki pod adresem turystów.
Oto są stosunki, bo nie jest to bynaj-
mniej wypadek odoobniony. O podob-
nych słyszałem z bardzo wielu ust.

Jeżeli tego rodzaju wybryków nie
zacznie się trącić jak najsurowszemi me-
todami, to dziś, w dobie rozwoju auto-
mobilizmu, dla całego świata pozosta-
niemy krajem niebezpiecznych barba-
rynców.

Bonzo

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

„WIOSNA NARODÓW“

Najnowsza, na konkursie teatralnym w Krakowie nagrodzona kronika historyczna A. Nowaczyńskiego*) rozgrywa się w Krakowie. Jest kwiecień 1848. Rzeczpospolita krakowska, ostatni niepodległy skrawek Polski, już wchłonięta przez Austrię. Miastem rządzi starosta cyrkularny baron Krieg; wisi nad nim jak chmura feldmarszałek Castiglione, komendant załogi. Jeszcze kilka dni, a z chmury tej sypną się pioruny na bombardowany Kraków. Ale w ogrodzie Strzeleckim przy ul. Lubicz, gdzie pani Malwina Liedermeyer dzierżawi kawiarnię, jest cicho i przytulnie, chociaż z pobliskiego dworca dolatuje sapanie lokomotywy i przesuwanie wagonów, bo Kraków został właśnie stacją kolei. Pani Malwina zwija włóczkę, dwie jej córeczki przygotowują nakrycia i pieczywo dla gości — wszystkie rozmawiają z młodym Thomainem, aktorem Teatru Miejskiego, który kocha się w Malwinie.

Rozmowa toczy się o polityce. Thomain nienawidzi szwarcgelberów, a jest po stronie patriotów, którzy marzą o niepodległości. Daremnie mama Liedermeyer przestrzega przed radykalizmem, który może drogo kosztować. Thomain wie już, że przez Europę ciągną wiatry, które zwiastują wiosnę narodów. Od Paryża idzie rewolucja, tylko jej patrzeć... Ale na razie wchodzi inny gość, baron Krieg. Zjawia się jako dziewosław. Dwaj jego pomocnicy są zakochani w dwóch córeczkach mamy Liedermeyer: cyrkularny koncepista Nedostal, Czech, oraz graf von Belahaza Neuperg. Swaty te wprawiają panią Liedermeyerową w pasję, bo szanowna wdowa po austriackim oberście wychowała córki na Polki i jest sama Polką, przyszywaną wprawdzie, ale przyszytą mocno.

Na kawę schodzą się typki krakowskie, wśród nich najzabawniejszy profesor Herman Augustus Spiessbuerger, profesor Uniwersytetu, Niemiec, a zapalony Polak: gente Germanus, nazione Polonus. Z nim żona Gizela, pierwsza tragiczka Teatru Miejskiego, przed którą piękna Malwina, w jakąś wspaniałą robę ad hoc przybrana, deklamuje na próbę „Dziwięc Orleańską”. Goście rozmawiają o rewolucji za ścianą, koncepista Nedostal oświadcza się Malwinie po czesku (przekonany, że mówi po polsku). Sielanka się urywa, bo imćpan Bochenek, bankier z zawodu, a patriota z duszy, otrzymał z Wiednia wiadomość, że rewolucja triumfuje. Metternich upadł, Praga powstała, w Wiedniu barykady, Węgrzy się biją, król Sardynji i Sycylii wypędzony, w Berlinie tłum zaniósł Mierosławskiego z więzienia przed zamek królewski — w triumfie.

Entuzjazm patriotów, pesymizm i krakanie „kompromislerów”, którzy nie chcą Austrii zrażać. Gwardja narodowa, w tajemnicy ćwiczona, odbywa przed stolikami paradę, przyłączają się do niej cywile z laskami i parasolami — wszystko gotuje się przyjąc triumfalnie więźniów politycznych, którzy przybywają do Krakowa z Kufstejnu, Spielbergu i Olumunca. Zasłona spada.

Akt drugi: obrady polityczne w Amfiteatrze Nowodworskiego przy ul. św. Anny. Walna batalia na języki między szwarcgelberami i patriotami. Komitet Narodowy nie jeszcze nie zdziałał, chociaż już tydzień od powrotu więźniów upłynął. Z ramienia starostwa dozoruje obrady — pocziwie i na pół ogłuchłym rozmównicem uchem pan Nedostal, który tymczasem rzekł się zakochanej w aktorce Malwinie, a zakochał się w Melanji, nie wiedząc, że jest zadurzona w kapitanie gwardji narodowej Ekielskim. Dyskusja, wśród konceptów i przerywań. Patrioci żądają, aby Austrija zwróciła broń po milicji sp. Republiki Krakowskiej, chcą zrobić powstanie. Szwarcgelberzy przestrzegają. Hrabia Adam (Potocki) radzi wysłać petycję do Wiednia. Protesty i krzyki. Profesor Spiessbuerger domaga się polskich wykładów na Uniwersytecie, Bochenek proponuje uwłaszczenie włościan, na co przy powszechnym zdziwieniu, hrabia się godzi. Szwarcgelberom zadaje ostatni cios ukazanie się zgnębnego więźnia ze Spielbergu, Al-

bina Dunajewskiego, jako żywej ilustracji czarnożółtego ciemniostwa. Hrabia przestrzega jeszcze raz przed nieczesnym wybuchem, ale ruchawka już w duszach dojrzała. Malwina wyskoczyła na estradę i deklamuje wezwanie Joanny d'Arc do walki z Anglikami, młodzież intonuje Gaudeamus, wśród tumultu obrady się urywają.

Akt trzeci. Jesteśmy w gubernium, t. j. w urzędowej siedzibie starostwa przy ul. św. Jana. Baron Krieg przygotowuje się na stłumienie ruchawki, o której wie, że ma wybuchać. Ogłoszony będzie stan wyjątkowy. Część podżegaczy już aresztowana, inne uwięzienia nastąpią. Aresztowany między innymi kapitan Ekielski, i właśnie panny Liedermeyer przybiegają prosić barona, aby go uwolnił. Obiecuje, lecz nie myśli dotrzymać. Natomiast każe wypuścić z więzienia złodziei i morderców, aby na swój sposób wzięli udział w ruchawce... Rozkazu tego Nedostal nie chce podpisać, podaje się do dymisji i rzuca pod nogi Kriegerowi swoje order. Krieg przyjmuje deputację ludności i grozi represjami, ale w tej samej chwili tłum zbrojny zdobywa „gubernium” z krzykiem, że Kraków jest bombardowany. Krieg schował się do szafy, ale go wykryto i wzięto do niewoli. W tumultcie wszyscy wypadają na ulicę, bić się...

Akt trzeci. Tydzień upłynął. Rewolucja skończona. Jutro pogrzb dziecięciu poległych. W ogródku pani Liedermeyerowej goście ciągną kawę i ogadują nowiny. Są zle. Praga „uspokojona”, Wiedeń tak samo, Berlin również. Lwów zbombardowany. W Krakowie stan wojenny i sądy doraźne, przywódcy ruchu bądź aresztowani, bądź za chwilę pójdą do więzienia. Mama Liedermeyer z oburzeniem odrzuca propozycję Austriaków, aby w ogrodzie urządzić „noc wenecką” na znak radości. Baron Krieg odchodzi ze zmytą głową, Malwina i Melanja idą dzielić wygnanie z Thomainem i Ekielskim, koncepista Nedostal, opuszczony przez niedosłe narzeczone oświadcza się ich mamusi i zostaje przyjęty. Kuriyna zapada przy odgłosie odjeżdżającego pociągu, którym opuszczają Kraków wygnani działacze i emisariusze, z dworca dochodzi śpiew „Bartosza”, a katarynka gra „Tysiąc walecznych”...

Zalety kronik historycznych Nowaczyńskiego są znane. W czytaniu bawia zwłaszcza językiem swej epoki, podrobionym zawsze bardzo ciekawie, a naginającym do nieustannej gry słów, oraz ostrą, wydatną charakterystyką figur. Są to postacie malownicze i przekonujące. Tym razem język jest mieszaniną polsko-niemiecko-francuską, która nadaje się wybornie do komicznych efektów. Co do figur, to niema w „Wiosnie narodów” takiej postaci centralnej, jaką był n. p. Fryderyk lub Samozwaniec. Ciężar spoczywa na scenach zbiorowych, prowadzonych przez kilka typów naczelnych jak Krieg, Nedostal, pani Liedermeyerowa i Malwina. Dla aktorów będą one wdzięczne i da się z nich zrobić sylwetki zostające w pamięci. Na teatrze ulegnie „Wiosna” skróceniu, jak wszystkie inne kroniki Nowaczyńskiego, ale doświadczenie nauczyło, że koncentracja taka czyni je jeszcze efektowniejszymi. Podobno nasz Teatr Polski zaczął już przygotowywać tę wysoce zaciiekawiającą premjerę, po której przyjdzie powrócić do „Wiosny”. Lektura jest wysoce zajmująca. Przedstawienie będzie ciekawe na inny sposób, gdyż przyjdą w niem do głosu efekty widowiskowe, nagrodzone przez autora obficie i zapowiadające groteskę pełną życia i barwy. W. N.

PISMA NADESŁANE

„Nowiny Społeczno - Lekarskie” organ Związku Lekarzy Państwa Polskiego. Walne Zebranie Związku Lekarzy; — Ustawy i rozporządzenia; — Medycyna społeczna zagranicą; — Z izb lekarskich; — Kronika.

„Lwowskie wiadomości muzyczne i literackie”. Treść nr. 5: G. K. Chesterton: Czem jest Polska; — Erwin Stein: Co to jest muzyka atonalna? — Stefan Grabiński: W ustroni; — Koncerty; — Komunikaty.

ŻYCIE KULTURALNE

OCHRONA ZABYTKÓW

Matejkowskie portrety rodziny Maurizio dla Muzeum Nar. w Krakowie.

W grudniu ub. r. rodzina Maurizio ofiarowała Muzeum Nar. w Krakowie dwa portrety mistrza Matejki, przedstawiające Parysa Maurizio ze Sparganapanciu.

Portrety wykonane w r. 1859, świetnie reprezentują pierwszy okres twórczości znakomitego malarza. Obecnie pragnę słów parę poświęcić rodzinie portretowanych, co stanowić będzie poniekąd drobny przyczynek do dziejów mieszczaństwa krakowskiego. Rodzina Maurizio pochodzenia romańskiego z Vicosoprano, w obecnym kantonie Graubünden w Szwajcarii, osiadła tam już w XV wieku, zaliczaną była do miejscowego patrycjatu.

Parys Maurizio, syn Jana-Andrzeja (1769—1859) podestę Vicosoprano i Marji z Poolów, a wnuk Andrzeja (1719—1796) i Marji z Prevostich, ze starego rodu wassalów biskupstwa w Chur, emigrował w pierwszej połowie XIX wieku do Lwowa, gdzie przebywali krewni jego matki Poolowie, skąd następnie przeniósł się do Krakowa. Tam wspólnie z Gandentym Redolfi, również Szwajcarem, założył znaną firmę cukierniczą i zakupił kamienicę t. zw. „Kentzowską” w Rynku głównym nr. 38.

Brał żywy udział w życiu społecznym Wolnego Miasta i później już za rządów austriackich, jako kupiec cieszył się ogólnym szacunkiem, a przez długie lata piastował godność kuratora zboru ewangelickiego. Maurizio wie pozostawali w przyjaźni z rodziną Krzysztofa Gropplera, kupca krakowskiego, którego małżonka Marja z domu Rozberg, była siostrą rodzoną Franciszkowej Matejkowej, matki mistrza Jana; to wpłynęło niezawodnie na bliższą znajomość malarza z Parysem Maurizio, który w r. 1859 zamówił u niego portrety dla siebie i swej żony.

Reprodukcje tych portretów zamieścił po raz pierwszy Stan. Witkiewicz w monografii o J. Matejce (Lwów, 1912, wyd. 2, str. 185).

Zygmunt Wdowiszewski.
Warszawa.

NAUKA

Studenti i geografowie w Poznaniu. W czasie od 18 — 21 maja odbędzie się w Poznaniu III. Zjazd Kół Geografów Stud. Uniw. Rplitej Polski pod protektoratem prof. dr. Stanisława Pawłowskiego. Program zjazdu obejmuje jednodniowe obrady nad sprawami Związku Kół Geografów Stud. oraz referaty naukowe a następnie udział w Ogólnopolskim Zjeździe nauczycieli Geografów, który obraduje od 19—21 maja. Program przewiduje w wolnych popołudniach zwiedzanie P. W. K., a 21 odbędzie się jednodniowa wycieczka w okolice Poznania, celem zaznajomienia przyjeżdżających z wszystkich stron Polski Kół. Kol. z badaniami nad formami polodowcowymi Wielkopolski. Otwarcie Zjazdu odbędzie się w sobotę 18 bm., o godz. 9 w sali 18. Coll. Minus, na które wszystkich b. członków Koła Geografów Stud. U. P. serdecznie zaprasza Komitet Wykonawczy III. Zjazdu.

Tow. matematyczne w Krakowie odbyło posiedzenie z odczytem doc. dr. T. Wazewskiego na temat „O odwzorowaniach posiadających jakobian uogólniony. (n)

Tow. Geograficzne w Katowicach. W tych dniach odbyło się zebranie organizacyjne śląskiego oddziału Tow. Geograficznego. Prezesem oddziału wybrano dr. Wacł. Olszewicza, wicepr. prof. Stan. Warchołika. (n)

MUZYKA

Jubileusz Józefa Słowińskiego. Warszawa uczciła w tych dniach czterdziestolecie pracy artystycznej sławnego naszego chopinisty Józefa Słowińskiego. Uręczyłość odbyła się w Filharmoniji i składała się z recitalu znakomitego artysty i z oficjalnych przemówień delegatów związków, stowarzyszeń i instytucji artystycznych polskich i obcych. Składały też życzenia jubilatowi najwybitniejsze osobistości ze świata nauki i sztuki. Stosy wieniec, kwiatów, setki depeš i adresów świadczyły wymownie o tej serdecznej sympatiji, jaką Słowiński cieszył się w kraju, który zawdzięcza mu tyle głębokich i pięknych wzruszeń artystycznych. (2)

W rocznicę śmierci Smetany zostało odtwarte w Pradze Muzeum Smetany a raczej częściowy tylko pokaz olbrzymich zbiorów tego muzeum. Wystawa obejmuje Smetany rękopisy, listy, fotografie, dyplomy honorowe, reprodukcje pomników i t. d. (2)

Muzeum cieszyńskie. W starym Zamku cieszyńskim mieści się bogate i ciekawe Muzeum miasta Cieszyna, podzielone na kilka części. Najciekawszy jest etnograficzny zbiór „Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego” (Muzeum śląskie), założony w r. 1896 przez księdza prałata Londzina, a stanowiący część wszystkich zbiorów muzealnych. Początkowo zbiory etnograficzne mieściły się w osobnym lokalu, dopiero ostatnio przenosi się je do zamku, gdzie odbywa się segregacja i dokładne katalogowanie. Dział ten obejmuje bardzo bogate zbiory, dotyczące życia kulturalnego ludności polskiej na Śląsku cieszyńskim. Stare sprzęty ludowe, charakterystyczne malowidła ludowe na szkle, bardzo bogatą kolekcję ceramiki cieszyńskiej i jablonkowskiej, hafty ludowe, wreszcie zbiór drewnianych zamków i stępów, używanych w budownictwie ludowym. Na osobną uwagę zasługuje kolekcja książek, pisanych w gwarze śląskiej, dalej starych druków, znalezionych po domach śląskich jak to: biblia Radziwiłłowska z r. 1563, kronika Bielskiego i t. d. W pozostałej części Muzeum miasta Cieszyna tylko oddział kulturalno - historyczny narazie jest otwarty, oddział przyrodniczy i kościelny jest na razie jeszcze nieuporządkowany.

W dziale kulturalno - historycznym zwraca uwagę dobrze utrzymana i zaopatrzona sala piastowska i z pamiątkami z czasów Piastów cieszyńskich, dalej liczne zbiory, odnoszące się do życia dawnego mieszczaństwa cieszyńskiego. Na uwagę zasługuje zbiór monet i starej broni. (J. k.)

RUCH REGIONALISTYCZNY

Ratowanie Pienin. Niedawno donosiły gazety o projekcie motorówek na Dunajcu! Cudowna, jedyna w swej malowniczości jazda łodziami po bystrym Dunajcu miała się zmienić w raid benzynowy. Szczęściem Skarb Państwa wykupił od dotychczasowego właściciela, p. Drohojowskiego 361 hektarów lasu z „Trzema koronami” i częścią Dunajca; obecnie ministerstwo dóbr państwowych zamierza wykupić resztę Pienińskich lasów. Wspaniały przełom górskiej rzeki nie będzie zepsuty przez t. zw. „cywilizowanie przyrody”. (J. M.)

Teatry ludowe na Pomorzu są zrzeszone w związek, który skupia obecnie 149 kół teatralnych. W Toruniu i w Kartuzach posiada Związek ten wypożyczalnie kostiumów i sztuk do grania. (r.)

SZKOLNICTWO

Nowe czasopismo pedagogiczne. Ministerstwo W. R. i O. P. wydawało dotychczas dwa czasopisma poświęcone zagadnieniom oświaty szkolnej, a mianowicie: „Bibliografię pedagogiczną” i „Szkołę Powszechną”. Dnia 1 stycznia przestały wspomniane czasopisma wychodzić, Ministerstwo zaś przystępuje do wydawania nowego czasopisma, które ma uwzględnić całokształt spraw związanych z działalnością ministerstwa, a nosić będzie nazwę „Oświata i Wychowanie”. Pismo pomyślane jest na szerszą skalę, wychodzić będzie co dwa miesiące, począwszy od końca lutego b. r. (J. k.)

POZYTYWIZM POLSKI

Uwaga badaczy a nawet przedstawicieli elity społecznej kierują się od pewnego czasu w stronę epoki, o której zapomniano w latach modernizmu. Wracamy powoli do Prusa, poczynamy nawet interesować się w ogóle istotą pozytywizmu jako prądu, który odsunął nas od romantyzmu a zbliżył do nastrojów zachodu.

Znany już zaszczytnie badacz twórczości Prusa charakteryzuje pozytywizm w marcowym numerze „Przeglądu Współczesnego”. I zaznacza, że pozytywizm kilkuletnie wcześniej w twórczości Zachariasiewicza i Kaczkowskiego. Ale do r. 1863 nie umiano znaleźć należytego programu działania, choć były tego zarodki za sejm czteroletni. W stosunku do romantyków odwrócono drogę: nie przez naród do społeczeństwa, lecz przez społeczeństwo do narodu. Pojęto, że rozwój dóbr narodowych nie może istnieć bez rozwoju dóbr społecznych.

Wnikali pozytywiści w społeczeństwo nie tylko uczuciowo, lecz i rozumowo. Kult nauki zaczął rozbrzmiewać powszechnie, w nauce widziano najważniejszą broń w walce o zdobywanie nowych praw dla wszystkich.

Pozytywizm podniósł też znaczenie powieści społecznej. Rozsmakowano się więc w tematach, które narzucało życie. Niestety pozytywizm nie chciał uwzględnić faktu, że społeczeństwo, pozostające w niewoli, nie może się rozwijać normalnie, że brak mu dostatecznej ilości organów, któreby regulowały jego życie. Utilitaryzm rozumiał jako pobierz użyteczności jednostki dla społeczeństwa, a społeczeństwa dla ludzkości. Rzucił jednak na grunt nieprzygotowany swe teorie i stał się odpowiedzialny za ich wypaczenie. T. Gr.

*) Adolf Nowaczyński: „Wiosna narodów” (W cichym zakątku). Warszawa 1929. Nakładem księgarni F. Hoesicka.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Konjunktury

Ziemiopłody

Ceny naszych zbóż kształtowały się w ubiegłym tygodniu następująco:

	6. 5.	7. 5.	8. 5.	9. 5.	10. 5.	11. 5.
Pszemica						
Warszawa	51,00	51,00	—	—	50,50	—
Poznań	48,25	—	47,50	—	47,00	46,50
Lwów	—	—	—	—	—	—
Katowice	—	4,800	—	—	—	—
Zyto						
Warszawa	35,00	35,00	—	—	34,25	—
Poznań	32,60	—	31,00	—	30,50	30,00
Lwów	35,00	—	—	—	33,25	—
Katowice	—	36,00	—	—	—	—
Jęczmień						
Warszawa	34,50	34,50	—	—	34,00	—
Poznań	33,50	—	33,50	—	33,50	33,50
Lwów	30,75	—	—	—	29,35	—
Katowice	—	40,00	—	—	—	—
Owies						
Warszawa	36,00	36,00	—	—	36,00	—
Poznań	32,50	—	32,00	—	31,50	31,50
Lwów	—	—	—	—	32,00	—
Katowice	—	36,00	—	—	—	—

W ciągu ostatnich dni ogłoszono: decyzję o zwolnieniu zbożowych transakcji eksportowych od podatku obrotowego — oraz uchwałę powziętą na posiedzeniu komisji międzyministerialnej do spraw państw. rezerwy zbożowej, że zezwala się na bezcłowy wywóz żyta w terminie do 1 sierpnia r. b. bez specjalnych ograniczeń.

Okazuje się, że pierwsze rozporządzenie — w chwili ogłoszenia mało zrozumiałe — pozostaje w ścisłym związku z drugim dopiero opublikowaniem i ma na celu przyśpieszenie z pomocą rolnictwu, które rządowa polityka zbożowa pchnęła na pochylą drogę ku groźnemu kryzysowi.

Nie kwestionując celowości ostatnich zarządzeń czynników rządowych, stwierdzić należy bez obłonek, że są one spóźnione. W kraju mamy obecnie ogromny nadmiar żyta; po zaspokojeniu wszystkich potrzeb konsumpcji wewnętrznej i do czasu realizacji nowych zbiorów, mamy w kraju — według opinii rzeczoznawców — nadwyżkę kilkuset tysięcy ton żyta. Wiedoków na korzystne ulokowanie tej nadwyżki na rynkach zagranicznych obecnie niema, gdyż na rynkach światowych ujawnia się coraz wyraźniejsza depresja. Tak tedy rolnictwo ponosi dotkliwe straty na skutek nieprzemysłowej polityki zbożowej rządu. Smutne — lecz prawdziwe.

Gieldom krajowym udzielił się w całej pełni nastrój depresyjny, który cechuje rynki światowe. W związku z tem pozostają niższe ceny pszenicy, żyta i owsa. Spadek ceny w ciągu tygodnia sprawozdawczego wynosi 0,75 do 1 zł na 100 kg.

Nabiał

Ceny nabiału uległy w ostatnich dniach wydatnej wyższości. Przypisuje się to w części dotąd mało pomyślnym warunkom atmosferycznym oraz bliskości świąt, które automatycznie wpływają na podrożenie. Masło podrożało przeciętnie o 30—60 gr na kg; jaja również wyższości. Jeśli chodzi o Poznań, to bezsprzecznie i P. W. K. wyciska swe piętno na zwykłym kursie nabiału, mocniejszym niż w innych środowiskach.

Ożywiły się konjunktury na rynku niemieckim. Oficjalne notowania berlińskie podniesiono do 160 mk za 50 kg prima gatunku; drugorzędne gatunki placono 135 do 151 mk. Masło polskie cieszyło się wielkimi powodzeniami.

Mocna była również tendencja na rynku angielskim. Masło polskie trzymało się na poziomie 150 do 152 sh za 50 kg; za masło z Poznańskiego i Pomorza placono do 155 sh.

Bydło i mięso

Bydło cieszyło się ostatnio wielkim popytem; to też ceny bydła z wyjątkiem stadników, uległy wyższości w granicach od 3 do 6 zł na ctr. żywca. Podrożały również nieco świni.

Bekony na rynku angielskim trzymają się po ostatniej niższości przed 3 tygodniami na poziomie 92 do 103 sh, zaledwie od gatunku. Mimo znacznego spadku ceny, towar jest droższy niż w tym samym czasie r. ub.

Nieznaczne zmniejszenie wykazuje eksport nierogaczyny do Austrii. Gdy

do niedawna wysyłano do Wiednia przeciętnie 11 500 sztuk tygodniowo, obecnie wysyła się tylko 9 tys. sztuk. Mimo to ceny za towar kalkulują się lepiej, co tłumaczy się uregulowaniem stosunków eksportowych.

Nowe perspektywy eksportu otwierają się dla nas we Francji, która jest skłonna przyjąć większe partje nierogaczyny w bitym stanie.

Manufaktura

Z początkiem maja rozpoczęła się w Londynie trzecia tegoroczna aukcja wełny. Ceny londyńskie utrzymują się na poziomie rynków zamorskich, nie wykazując zresztą poważniejszych zmian. W porównaniu z serją aukcyjnymi staniały jedynie gatunki meryno i to o 5 proc.

W Łodzi sytuacja nadal niewyjaśniona; zawieszanie wypłat, protesty wekslowe, upadłości poważnych firm i redukcje tysięcy robotników są na porządku dziennym. Rząd oraz Bank Gospodarstwa Krajowego odmówił kategorycznie jakiegokolwiek pomocy finansowej.

Obroty handlowe prawie żadne. Eksport towarów białostockich w Chinach natrafia na trudności konkurencyjne miejscowych kupców, którzy wszelkimi środkami starają się utrudnić konkurencję polską.

Jedynie Bielsk pracuje normalnie zarówno na zbytny na rynku wewnętrznym, jak i na eksport.

Metale

Na światowych rynkach metali panowała w tygodniu sprawozdawczym tendencja spokojna. Popyt na rynku londyńskim był niski, gdyż konsumenci-fabrykanci posiadają zapasy i dlatego wstrzymują się od zakupów. Spadek ceny miedzi został zahamowany, a nawet nastąpiła drobna wyższość. Cyna uległa dalszej poważnej niższości — cynk miał usposobienie stałe.

Ceny szlachetniejszych metali nie uległy znacznym zmianom.

Doniosłe przesunięcia dokonywały się na polskim rynku metalowym: większość akcji Zjednoczonych Hut Królewskiej i Laury przeszły do portfeli amerykańskiej grupy Harrimana. W posiadaniu tej grupy znajduje się również większość akcji Huty Bismarcka i Katowickiej Spółki Akcyjnej. W ten sposób niemal cała produkcja rudy żelaznej i jej przetworów znalazła się w rękach amerykańskich kapitalistów.

Drzewo

Dla drzewa jak i przemysłu drzewnego w dalszym ciągu trwa niepomyślna konjunktura gospodarcza. Zawodni nadzieje, pokładane w tegorocznym sezonie budowlanym.

Aby przyjąć polskiemu rynkowi drzewnemu z pomocą, tworzy się pod egidą min. rolnictwa organizację eksportu drzewa z Polski. Ma to być towarzystwo akcyjne, w którym rząd będzie posiadał 51 proc. akcji, Bank Gospodarstwa Kraj. 10 proc., kapitały zagraniczne 30 proc., zaś polski kapitał prywatny 9 proc.

Wstrzymujemy się od oceny tego projektu, który już się realizuje. Niezawodnie organizację przemysłowców drzewnych zainteresują się tym projektem i należą do go ocenić. Nosi on cechy nowego eksperymentu etatystycznego.

Skóry

Produkcja i przemysł skór i obuwi przeżywa obecnie nienotowane dotąd przesilenie, które w części jest wynikiem zarówno kryzysu powstałego w tej dziedzinie zagranicą, jak i specyficznie ciężkich warunków, w jakich pracuje przemysł polski. O kryzysie wewnętrznym świadczy obok silnego spadku cen także i zastraszające zmniejszenie zatrudnień w garbarniach i fabrykach obuwi. W związku z fatalną sytuacją przemysłu garbarskiego i fabryk obuwi, warszawska Izba przem.-handlowa wystosowała do min. przemysłu i handlu stosowny memoriał, w którym uzasadniono konieczność szerokiej akcji kredytowej oraz poddania rewizji obecnego systemu podatkowego, przede wszystkim zaś podatku obrotowego.

**KTO KUPUJE TOWARY ZAGRA-
NICZNE, ODBIERA
CHLEB ROBOTNIKOM POLSKIM!**

Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego

Dnia 26 kwietnia 1929 r. odbył się sejmik Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego, na którym p. dyr. Scheffs referował sprawozdanie z czynności i bilansu Banku, które w skróceniu podajemy.

Trzy ważne momenty w życiu gospodarczym, a szczególnie finansowym nabawiły nas w roku sprawozdawczym 1928 pewnych obaw.

Po pierwsze, bierny bilans handlowy, po drugie, depresja na światowym rynku zbożowym, po trzecie, ciasnota na rynku pieniężnym. Jakkolwiek skutki biernego bilansu handlowego złagodzone zostały dopływem długoterminowych kredytów z zagranicy, to przecież rolnictwo z przykrością stwierdzić musiało, że ujemny stan tego bilansu spowodowany został w wielkiej mierze prowadzeniem ze szkodą dla rolnictwa w nadmiernych ilościach zboża zagranicznego. Niekorzystna konjunktura na rynku zbożowym i nadmierny spadek cen spowodowały ogromny zostój i niemożność sprzedaży produktów rolniczych, który to objaw jeszcze spotęgowany został ciasnotą na rynku pieniężnym.

Wszystkie te momenty odbiły się naturalnie ujemnie na rozwoju bankowości. W szczególności dopływ kapitałów obcych, jak również wzrost kapitalizacji nie poszły w roku sprawozdawczym pożądanym tempem. Mimo to obroty Banku Ziemstwa wynosiły 621 milionów złotych wobec 471 milionów w roku poprzednim. Kapitał zakładowy podniesiony został w myśl wymogów nowego prawa bankowego do wysokości zł 1.500.000, — (wobec zł 600.000 w roku poprzednim). Rezerwy bankowe wzrosły do 432.000 złotych (wobec 103.000 zł w roku poprzednim), czyli razem wynoszą kapitały własne zł 1.932.000, —.

Największe obroty Banku Ziemstwa wykazują papiery wartościowe, a w szczególności listy zastawne Ziemstwa. W ciągu roku ulokował Bank zagranicą dol. 1.500.000 oraz w kraju dol. 460.000, 8 proc. listów dolarowych. Obroty w 6 proc. listach żytnich wykazały cyfrę 183.000 ctr. mtr. oraz obroty w 4 proc. listach konwersyjnych cyfrę nom. zł 3,6 milj.

Działalność kredytowa Banku uwydatnia się w sumie zdyskontowanych weksli na 12,5 milionów złotych oraz kredytów w rachunkach bieżących w wysokości 4,2 milionów złotych. Ogółem było kredytów udzielonych 16,7 milionów złotych.

Wyżej nakreślona niepomyślna konjunktura na rynku pieniężnym, jak również stagnacja na rynku zbożowym przyczyniły się do słabszego wzrostu wkładów. To samo spowodowała w wielkiej mierze nieszczęsna instrukcja ministra skarbu z 29. 12. 1927 r. dla t. zw. biur informacyjnych, która wypędziła z kraju setki milionów złotych. Ogólna suma wkładów wynosiła z końcem roku sprawozdawczego 7,8 milionów złotych. Bank zawsze trzymał się zasady, aby w stosunku do płatnych zobowiązań mieć w odpowiedniej ilości płynne kapitały, w następstwie tego żaden klient banku nie czekał nigdy na wypłatę gotówki, a z drugiej strony nie spotkał się nikt z odmową kredytu, kto przedłożył odpowiadające Bankowi zabezpieczenie.

Jeżeli doradca finansowy p. Dewey z okazji omawiania biernego bilansu handlowego wyraził się, że najlepszym sposobem poprawy tego bilansu jest rozwój rolnictwa, przemysłu rolniczego i tych gałęzi przemysłu, które mają dłuższe doświadczenie, to spodziewać się należy, że słowa te znajdą odpowiedni oddźwięk w sferach rządowych w kierunku popierania i podniesienia rolnictwa, za czem pójdzie ogólny rozkwit życia gospodarczego.

Propozycja podziału zysków za rok 1928, wynoszących zł 646.225,89 przyjęta została w sposób następujący: 1) na kapitał zapasowy zł 133.863, —; 2) na konto wpłat na kapitał zakładowy zł 460.000, —; 3) na rezerwę specjalną zł 52.362,89.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) Wystawa zwierząt opasowych. Wielkopolska Izba Rolnicza przypomina jeszcze raz, że w bież. r. wystawa zwierząt opasowych odbędzie się w ramach Pow. Wystawy Krajowej — w czasie od 18—20 maja. Wystawa zwierząt opasowych zapowiada się niezwykle ciekawie, zaleca się

wiecz wszystkim zainteresowanym rolnikom, kółkom rolniczym, szkołom — liczne przybycie do Poznania. Wobec tego, że czas wystawy przypada na dwa dni Zielonych Świątek — niewątpliwie liczne warstwy rolników będą miały możliwość zjedzenia omawianej wystawy. Wycieczki korzystać będą ze znacznych ulg przy opłacie wejścia. Wystawa odbędzie się na terenie targowicy miejskiej (Rzeźnia Miejska, dojazd tramwajem nr. 6, —).

(k) Spadek cen pszenicy. „Wiener Allgemeine Ztk.“ donosi, że na rynkach światowych spadają od pewnego czasu nieustannie ceny pszenicy. Ceny pszenicy w Liverpoolu spadły w przeciągu miesiąca o 1 szyl. angielski. Notowano w Chicago pszenicę 103,62½ cent. Od r. 1913 są to w Ameryce najniższe cenypsznicy, jakie dotychczas notowano. Powodem spadku jest fakt, że składy amerykańskie i kanadyjskie rozporządzały ogromnym zapasem pszenicy, który dotychczas wstrzymywały, i obecnie musiały rzucić na rynek z powodu konkurencji argentyńskiej. W Londynie liczą się z tem, że wkrótce także obniżone będą ceny chleba.

(k) Wycieczka przemysłowców do Ameryki Połudn. Min. przemysłu i handlu zamierza zorganizować wycieczkę przemysłowców do Ameryki Połudn. (Brazylji i Argentyny). Wycieczka odbędzie się w końcu sierpnia, potrwa 6 tygodni a ogólny koszt na osobę wyniesie 1500 dol. am. Zainteresowanym poda szczegóły Izba przem. — handlowa w Bydgoszczy, Nowy Rynek 8.

Z ZAGRANICY

(z) Sytuacja Banku Rzeszy. Prasa berlińska omawia żywo sprawozdanie tygodniowe Banku Rzeszy za pierwszy tydzień maja, które wykazuje dalszy odpływ złota i dewiz oraz zmniejszenie pokrycia o 171 milj. marek, czyli z 43 na 41%, przy jednoczesnym zmniejszeniu się portfela wekslowego o 46 milj. mk. „Vossische Zeitung“ zwraca uwagę, że podniesienie dyskonta nie przyniosło oczekiwanego zmniejszenia portfela wekslowego i wyciąga stąd wniosek, że Bank Rzeszy już uprzednio stosował daleko większą rezerwę w zarządzaniach restrykcyjnych przy dyskoncie, niż to początkowo sądzono.

TARGOWICA MIEJSKA

Urządowe sprawozdanie targowe
Komisji Notowania Cen.

Poznań, dnia 14. 5. 1929.

Spędzono wołów 95, buhajów 372, krów 699, bydląt 1166, świni 3379, cieląt 1194, owiec 226, kóz —, prosiąt —. Razem zwierząt 5961.

Ceny loco targowisko Poznań łącznie z kosztami handlowymi.
Placono za 100 kg. żywej wagi za:

Bydło i:

Wół:
a) pełnomiesięczne, wytuczone wół, najwyższej wartości rzeźnej, niezaprzęgane . . . 156—160
b) pełnomiesięczne, wytuczone wół od lat 4 do 7 . . . 143—146
c) młode miesięczne, nie wytuczone i starsze wytuczne . . . 000—130

Stadniki:
a) pełnomiesięczne, wyrosłe, najwyższej wart. rzeźnej . . . 152—156
b) pełnomiesięczne, młodsze . . . 138—144
c) młode odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze . . . 120—123

Jalówki i krowy:
b) pełnomiesięczne, wytuczone krowy, najwyższej wartości rzeźnej, do lat 7 . . . 136—142
c) starsze wytuczone krowy i młode, dobre młodsze krowy i jalówki . . . 120—124
d) młode odżywione krowy i jalówki . . . 100—104
e) licho odżywione krowy i jalówki . . . 060—080

Cielęta:
b) najprzedniejsze cielęta tuczne . . . 170—180
c) średnio tuczne cielęta i najprzedniejsze ssaki . . . 156—160
d) mniej tuczne cielęta i dojre ssaki . . . 136—140
e) liche ssaki . . . 120—130

Owce:
Opasy chlewnie:
a) jagnięta tuczne i młodsze skopy tuczne . . . 130—136
b) starsze skopy tuczne, liche jagnięta tuczne i dobrze odżyw. młode owce . . . 108—116

Świnie:
a) tuczne ponad 150 kg żywej wagi . . . 250—252
b) pełnomiesięczne od 120 do 150 kg żywej wagi . . . 238—242
c) pełnomiesięczne od 100 do 120 kg żywej wagi . . . 230—232
d) pełnomiesięczne od 80 do 100 kg żywej wagi . . . 220—222
e) miesięczne świnie ponad 80 kg . . . 200—210
f) maciory i późne kastraty . . . 190—198

Przebieg targu bardzo spokojny.
Uwaga: Z powodu wystawy bydła opasowego targ przypadający na dzień 17. 5. 1929 r. (piątek) wypada, a targ przypadający na dzień 20. 5. 1929 r., z powodu święta przekłada się na dzień 22. 5. 1929 r. (środa).

POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA

Do obywatelstwa stol. miasta Poznania

Jutro o godz. 18-ej przybędzie do Poznania celem otwarcia Powszechnej Wystawy Krajowej Pan Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki, i to na dworzec podmiejski, gdzie Głową Państwa oczekiwać będą naczelnicy władz cywilnych i wojskowych. Z dworca nastąpi odjazd wśród szpaleru wojskowego przez Kaponierę, ul.

Wjazdową do Zamku. Podając powyższe do publicznej wiadomości, proszę Szanownych Obywateli miasta Poznania o jaknajliczniejsze wzięcie udziału w powitaniu Dostojnego Gościa i ustawienie się w tym celu na ulicach Dworcowej i Wjazdowej.
Prezydent miasta
(—) Ratajski

Otwarcie Powszechnej Wystawy Krajowej nastąpi dnia 16 maja przedpołudniem.

Zaproszeni goście zbiorą się o godz. 9 w westybulu reprezentacyjnym przy ul. Bukowskiej.

Strój obowiązkowy:

dla panów: surdut, żakiet lub ciemna marynarka

dla pań: strój wizytowy.

Po zwiedzeniu wystawy, o godz. 14-tej śniadanie w Centralnej Restauracji P. W. K.

Ubieramy lalki

W szerokim korytarzu przyszej miejskiej szkoły handlowej — obecnie pałac wystawowy — stoi w kącie gromadka bardzo dziwnych postaci o prymitywnych kształtach ludzkich. Długie wąskie deseczki przypominają nogi, zaś osłona z tektury znaczą tułów i ramiona. Zamiast głów kawałek patyka. Całość przykrecona szrubami do kawałka deski.

Są to „szkielety”, które ubiera się w stroje ludowe.

W sali, zamienionej na pracownię, zrozumiały nieporządek. Skrzynie otwarte i zamknięte, rozrzucone sukmany i wełniaki, góralskie kapelusze, baranice, gliniane garnki, masłnica, przeróżne obuwie i kolorowe tkaniny, służące do dekoracji ścian.

Uczniowie warszawskiej szkoły sztuk pięknych pracują pod okiem prof. Stryjskiego.

Wnoszone „szkielety” zaopatruje się najpierw w stosowną głowę. Według kilku pierwowzorów modelowanych w glinie, sporządzono z masy papierowej głowy męskie i żeńskie. Głowy wewnętrznie próżne, pomalowano bardzo efektownie. W rysach twarzy zachowano umyślnie szablony lalek, żeby kiero-

wać uwagę widza przedewszystkiem na strój, zawsze oryginalny i zawsze nadzwyczaj ciekawy.

Ubieramy kurpiankę z okolic Ostrołęki.

Do drewnianego „szkieletu” przymocowaliśmy papierową głowę o ciemnych warkoczach i statecznym wyrazie twarzy. Przez głowę układamy białą, płócienną koszulę z pięknie haftowanymi mankietami i wyłożonym kołnierzem. Na koszuli, podłożonej stosownie pakulami, upina się gorset pasiasty i łączący się z nim spódnicę z tego samego barwnego materiału. Na tekturowe ramiona wsuwamy amarantowy kaftanik, wyszyty bogato i zdobnie tasiemką i paciorkami, zaś w pasie wiąże się szeroki welniany fartuch w kraty zielone i pomarańczowe. Z pod długiej spódnicy wygląda czarna, sznurowana obuwie. Jeszcze piękny, biały czepiec, haftowany na tiulu, i lalka gotowa. Lekko daje się wiać na ręce i wynieść z pracowni.

Obok leży na podłodze ubrany hucul. Jeden z pracujących młodzieńców zakłada mu na nogi wzorzyste onuce i wygodne kierzpce. Oglądam huculski strój, nadzwyczaj barwny. Biała koszula nazywa się „sirocza”, jaskrawe, czerwone spodnie — „haczy”. Na koszuli serdak bez rękawów (kiptar), ornamentowany drobno kolorową skórą, wkolo pasa niebieska krajka, zaś przez ramię przerzucona jest torba z materji, wyszywana, zwana „dziobnią”.

Hucul w czerwonych szarawarach staje niebawem na korytarzu obok załotnej gosposi z okolic Nowego Sącza. Mimo tego towarzysztwa stoi bez ruchu. Podobnie wieśniaczka z Polesia, odziana w siwą „świtę” i zawijaną (nieszytą) spódnicę-andarak, nie odwraca się nawet do chłopca z Lubelszczyzny w brunatnej sukmanie, naszytej czerwona i niebieską włóczką.

Lalki nie znają się. Możliwe, że z racji Wystawy poznają się wzajemnie.

Garderoba górala tatrzańskiego.

Spółeczeństwo a wystawa

Z listów do Redakcji

W rubryce tej publikujemy otrzymane listy, których treść zainteresować może szerszy ogół i przyczynić się do oświetlenia wystawy lub usunięcia zauważonych niedomagań. W wyborze krytyk i projektów, które muszą być oczywiście rzeczowe i obiektywne, zastrzegamy sobie wolny wybór.
Redakcja.

Gdzie są kosze?

Szanowny Panie Redaktorze! Korzystając z gościnności w dziale „Społeczeństwo a Wystawa” zapytuję się, kogo należy, dlaczego usunąć już od dłuższego czasu w kilku miejscach kosze do papieru, umieszczone dawniej przy przystankach tramwajowych. N. p. przy ulicy Jasnej, narożnik Dąbrowskiego, gdzie zbiegają się cztery linie tramwajowe, zniknęły wszystkie kosze.

Uważam, że jest to demoralizowanie publiczności, która — jak nieraz z przyjemnością obserwowałem — przyzwyczaiła się już do składania biletów i papierów w koszach, podczas gdy dziś 80 proc. pasażerów rzuca znów bilety na ziemię, zaśmiecając miasto na wzór Warszawy. Obecnie w czasie spodziewanego przyjazdu dużej ilości gości zagranicznych na P. W. K. powinniśmy dbać o to, aby wygląd zewnętrzny Poznania przypominał więcej zachód, aniżeli wschód.

Racz przyjąć, itd.

Dr. R. Z., Poznań.

Jeszcze kurz

Szanowny Panie Redaktorze! Nawiązując do listu p. T. D. o „walce z kurzem”, przyłączam się w zupełności do tych wywodów i stwierdzam, że jest to dla nas istna plaga. Pladze tej dąłoby się, zdaniem moim, łatwo zapobiec, i to zwykłymi sposobami, bez kosztów dodatkowych, a owszem z oszczędnością grosza publicznego.

Codziennie dwa razy chodzi automobilowy wóz do polewania ulic, dlaczego wozu nie opuszczają założonych szczepek, które pewnie do czego innego służą, nie mogą, jak usuwania brudu? Dlaczego

maną na ulicach tyle kurzu? Prostu dzięki karygodnej wprost beczymności biurokracji miejskiej, która nie dopuszcza do współpracy między poszczególnymi czynnikami.

Wytłumaczę to na przykładzie: Ulice Wyspiańskiego, Berwińskiego i inne dostały obecnie nowe oświetlenie elektryczne, (jak na stałe, wiele za jasne, a przez to za kosztowne). Zakładano nowe kable, więc rozkopano chodniki. Ustawiono latarnie, więc rozkopano chodniki. Było to na jesieni. Przy słupach pozostały góry piasku. Na wiosnę przystąpiono do robienia powierzchni chodników, nowe płyty i bruk z drobnej kostki, aliści o dziwo, robotnicy nie doszli do końca ulicy, a już inni rażno zabrali się do burzenia tej roboty. Okazało się, że to gazownia usuwa latarnie gazowe. Gdzieindziej znów świeżo wykonany bruk na chodniku, zrywali robotnicy od telefonów. Stąd ciągle przywożenie piasku i innego materiału, odwożenie niezdadnego, itp. Z tego kurz, no i szalone koszty.

Gdy już tyle napisałem, nie mogę się powstrzymać od wskazania na dwa niesłychane dziwolstwa na ulicy Głogowskiej, róg ul. Odsok. Stoją tam dwa domy z pruskiego muru, niegdyś tynkowane i o całych dachach — łamane. Domy te winna obejrzeć policja budowlana. Przy ogólnym upiększaniu miasta nie zawadziłaby podobna inspekcja.

Racz przyjąć itd.

K. K., Poznań.

Panowie szoferzy, uwaga.

Szanowny Panie Redaktorze! Aż strach pomyśleć, co będzie podczas P. W. K. — na ulicach miasta Poznania, jeżeli szoferzy nie będą przestrzegali czystości powietrza. Nieraz na ulicach, gdzie rzadko widzi się stróża bezpieczeństwa — wygląda jak po ataku bombami gazowymi. Czy nie ma sposobu na przebiechanie samochodów ulicą bez kłębow dymu i wytwarzania nieznosnego zaduchu? W ostatnich dniach straszny widok przedstawiały ulice Libelta i Cieszkowskiego. Pędziły tam szalonym pędem do strony ulicy Poznańskiej trzy samochody

ciężarowe i to wojskowe. Pierwszy nosił nr. 6257, ostatni zaś 6272. Nr. samochodu w środku pędzącego nie zdołałem stwierdzić z powodu szybkości i powietrza zanieczyszczonego gazem. Nie kopcił jednak samochód w środku będący. Ostatnim zaś t. mającym nr. 6272 kierował szofer noszący odznaki kaprała. Czyżby wojskowym było dozwolone zanieczyszczanie powietrza? Taki stan rzeczy trwać dalej nie może, bo mieszkańcy Poznania mają prawo domagać się ochrony z strony władz — płacąc wysokie podatki.

Racz przyjąć itd.

M. B., Poznań.

Przygotowania na Zamku

Jak już wiadomo, Prezydent Rzpl. po dokonaniu otwarcia P. W. K. zamieszka przez dwa tygodnie w Zamku. W związku z przygotowaniem mieszkania dla Prezydenta rozpoczęto już prace renowacyjne w przeznaczonych pokojach. Pracami kieruje p. Ludwik Puszet. W celu udekorowania wnętrza apartamentów zakupiono m. in. tekę grafik młodego artysty malarza St. Raczynskiego.

Komisariat policji na P. W. K.

Z uwagi na konieczność wprowadzenia stałej i specjalnej służby bezpieczeństwa na Powsz. Wystawie Krajowej zorganizowano specjalny komisariat policyjny na P. W. K. Komisariat, który powierzono kierownikowi komisariatu I. komisarzowi Sauterowi, został pomieszczony w Pawilonie użyteczności publicznej, gdzie będzie stale urzędował.

W skład organizacyjny komisariatu na P. W. K. wchodzi jeszcze dwa posterunki policyjne umieszczone na dalszych terenach, m. in. w gmachu miejskiej szkoły handlowej przy ul. Śniadeckich. Drugi posterunek ulokowany będzie na terenach zachodnich P. W. K.

Utworzenie komisariatu na P. W. K. podyktowane jest względami bezpieczeństwa.

Detektywi na terenie PWK.

W gmachu mieszczącym biuro obsługi publiczności na P. W. K. przewiduje się uruchomienie prywatnego biura detektywego. Zarząd P. W. K. powierzył prowadzenie biura właścicielowi Biura Detektywego „Pogoń” W. Adamczewski i S-ka, przy Al. Marcinkowskiego 3a.

Właścicielami biura „Pogoń” jest były długoletni kierownik urzędu śledczego komisarz kryminalny w stanie spoczynku Walenty Adamczewski i jego wspólnik b. komisarz kryminalny p. T. Łuczyński.

Zadaniem biura „Pogoń”, znanego z solidnej i dyskretnej pracy wywiadowczej, będzie prowadzenie obserwacji i dochodzeń na zlecenie osób i instytucji prywatnych ze specjalnym uwzględnieniem zleceń osób, przybyłych na PWK.

Aby żyć...

W autobusie obok konduktora w mundurze stoi młodzieniec z odkrytą głową, z krawatem i kołnierzykiem. Czarna torba na pieniądze założona na jasny trenchcoat. Twarz młoda, delikatna, włosy długie, miękkie, starannie zaczesane do góry.

Student uniwersytetu — kandydat na konduktora autobusów na czas P. W. K.

— Do Wyspiańskiego?

— Podrożać?

— Nie, ale teraz jeździmy aż na wystawę; kosztuje 40 groszy.

Młody człowiek bierze pieniądze, dziurkuje bilet, wydaje resztę. Robi to szybko i sprawnie. Konduktor w mundurze — nauczyciel — otwiera w międzyczasie drzwi na przystankach i daje dzwonkiem znak szoferowi, że gotów jest do odjazdu.

Na końcowej stacji wdają się w rozmowę z początkującym konduktorem. Przyznaje się, że jest studentem, ale zastrzega się, że będzie konduktorem tylko na czas wystawy. „Jakie są warunki?” pytam.

— Ośmiogodzinny dzień pracy i 225 złotych miesięcznie plus karta tramwajowa i wolny bilet wstępu na wystawę.

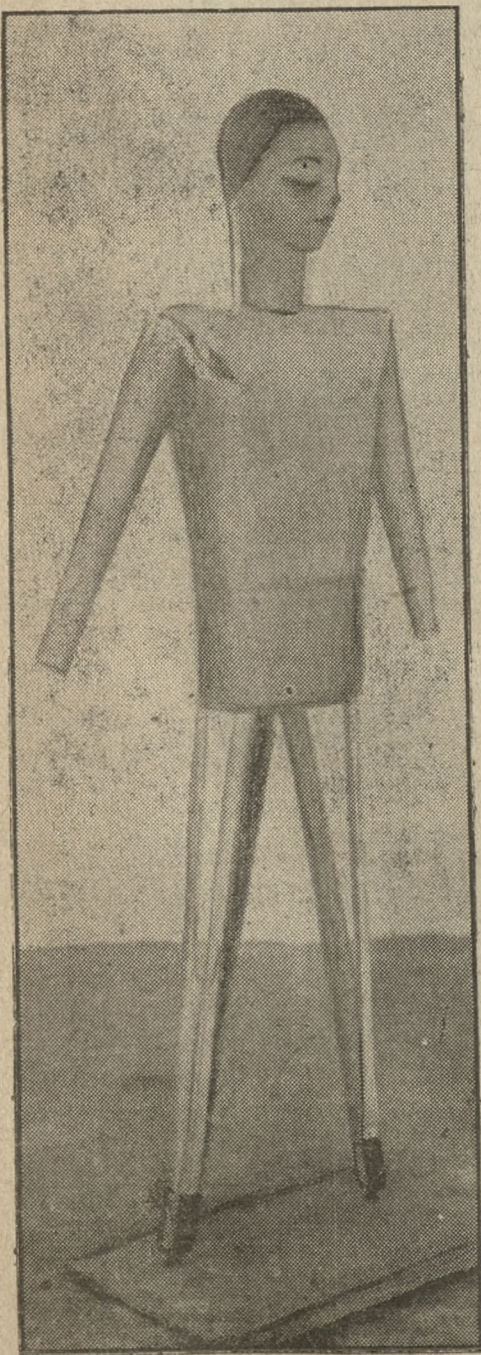
— Jak długo trwa nauka?

— Zaczęłam dzisiaj rano. Czas trwania nauki zależy od pojętności i zręczności. Zdaje mi się, że już umiem wszystko. Jutro złożę egzamin przed kontrolerem.

Konduktor w mundurze, patrząc na zegarek, woła: „szósta 53, odjazd!”

Oficjalne otwarcie pawilonu ministerstwa poczt i telegrafów na P. W. K. nastąpi w dniu 15 maja o godz. 9-tej.

Otwarcia dokona minister Boerner.

Szkielet z papierową głową.

Co piszą o żywych szachach

O imprezie „Żywe Szachy”, które odegrano po raz pierwszy roku ubiegłego w Kaliszu, pisze recenzent warszawski:

Od widoku „Żywych Szachów” oczu oderwać nie można było: na szachownicy stadionu szły powoli dwie partje, najpierw amaranrowe pionki (ubrane w krótkie spodnie z gorsecikiem) laury, konie i para królewska i z drugiej strony te same figury — niebiesko przybrane. Wszystkie 32 osoby (wyłącznie pięci żęńskiej) stanowiły całość, jaknajzgrabniejszych graczy, ujętych w artystyczną linię szachów, posuwających się na szachownicy z taką dokładnością, estetycznych wdzięków, iż trudno było wierzyć, że piękna ta zabawa odbywa się w prowincjonalnym mieście. Naprawdę widowisko godne stolicy. Rozgrywką tych szachów kierowało dwu panów, którzy z pomocą tub dawali wskazówki posunięć. W ciągu trzech kwadransów partję wygrali amaranrowi. Gdy nastąpiła defilada obu partji, to pochod ten, a zwłaszcza obie pary królewskie (kostjumy francuskie) wywołały olbrzymi zachwyt.

„Żywe Szachy” zaprezentują się w dniach 19—20—21 maja na stadionie Wesołego Miasteczka. Gra rozpocznie się o godz. 15½ i 18. Niechaj cały Poznań spieszy nacieszyć oczy pięknym widowiskiem, z którego czysty dochód przeznacza się na cele dobroczynne i społeczne.

Kobieta i książka

W wieku ośmnastym, kiedy salon i kobieta dominowały kulturą umysłu i serca, wysuwały się na pierwszy plan biblioteka i książka.

Wówczas trzeba było czytać i być czytany. Zbierano się w salonach i mówiono o książkach, jak dzisiaj o teatrze, modzie i sporcie. Pragnąc mieć głos i znaczenie w towarzystwie, trzeba było czytać. Ludzie bogaci kupowali sobie przedewszystkiem książki i zakładały biblioteki, albo przynajmniej szafy do książek.

Nawet taka kobieta, jak hrabina de la Motte, okrzyknięta i najprzebielejsza awanturka wieku 18, urządzając sobie zamek w Bar sur Aube za skradzione z bransolety królowej Marji Antoniny brylanty, sprawiła sobie na wstępie olbrzymią bibliotekę z drzewa różanego i umieściła w niej wszystkie dzieła, które wówczas były w modzie. W wieku 18 musiano czytać, aby załsnąć w salonie. Na zebraniach towarzyskich odgrywali rolę tylko ci, którzy umieli rozwozić się na tematy literackie, co było probierzem ich wykształcenia.

Do owych pogawędek przygotowywano się zatem pilnie. Fryzjer przynosił z rana swym paniom nowe książki do pokoju sypialnego. Układał je na toalecie — wszystkie toalety były zaopatrzone w pulpity! Kobiety skraçały sobie nudne, a mozolne zncanie się nad ich głowami podczas chesania czytaniem nowości.

Wszędzie i przy każdej okazji mówiono o literaturze. Wyszukiwano ludzi genialnych, pełnych polotu i spraszano ich na salony wielkich kobiet, aby przysłuchiwać się ich rozmowom.

Madame Groffrin, wdowa po fabrykancie luster, kobieta bardzo majetna, nie będąc ani ładna, ani kokieteryjna, prowadziła dom na wielką stopę. Do dziś dnia pamiętają i wspominają w Paryżu jej salony, skupiające śmietankę życia literackiego. Spytana kiedyś przez carową rosyjską, skąd zdobyła takie wyrobienie towarzyskie, taką znajomość ludzi i sztuki przyciągania ich ku sobie, odpowiedziała prosto: „Nauczono mnie sztuki czytania, która dała mi wszelkie zdolności.” — Czytała bardzo wiele i pisała listy.

Ociemniała madame du Deffand, wypełniła trzydzieści lat swego życia dyktowaniem listów i głośnym czytaniem książek przez osoby trzecie. To ją krzepiło w beznadziejnej ciemności i monotoni życia nieszcześnie. Jej listy, to dokumenty, przechowywane po dziś dzień w archiwach.

Ale chcąc takie listy pisywać, trzeba być bardzo czytany, a pragnąc czytać, trzeba mieć książki pod ręką. Najwięcej korzysta się z tych książek, które się ma na własność, do których każdej chwili podejść można i czerpać z nich mądrość i siłę do trudów życiowych. Nie żałujmy zatem na książki, kupujmy ich wiele i stwarzajmy sobie biblioteki ich zwolna, a stale. Wszakże są książki, do których wracamy ciągle, a czem częściej je czytamy, tem większą sprawiają nam rozkosz i zadowolenie. Są książki, do których przywiązujemy się jak do przyjaciół, które nam więcej wyświadcza dobrego, niż najserdeczniejszy przyjaciel. Książki bowiem czekają na nas zawsze i zawsze są te same.

Tymczasem przyznać należy z zalem, że obecnie przy urządzeniu mieszkania dopiero na samym końcu myśli się o bibliotecę. W eleganckich domach i pałacach są wspaniałe ogrody zimowe, sale bilardowe, muzyczne, śniadalnie, po-

koje myśliwskie, pokoje do gry i sale taneczne, ale niema biblioteki, a może nawet niema szafy do książek. Większość ludzi wydaje pieniądze bez zastanowienia na wielkie przyjęcia, na szampana, kina i kabarety, ale o kupieniu książki mowy niema. A jeśli koniecznie coś tam przeczytać należy, to już lepiej pożyczyć od kogo, bo przecież książka po przeczytaniu... „nie przedstawia żadnej wartości”.

Specjalnie ludzie żyjący na wsi powinni otaczać się książkami, które zastąpią im świat i ludzi. Kto posiada książki, nigdy nie jest samotny, cały świat jest wkoło niego, tylko trzeba go umieć znaleźć i zrozumieć. Trudności to żadne nie przedstawia, jeno trzeba chcieć! Kobieta odegrać tu może rolę niepoślednią, decydującą. (wk)

Aeroplan dla Papieża

Administracja Watykanu zamówiła w Anglii aeroplan na cztery osoby. Kabina aeroplanu wysielona będzie niebieskim aksamitem, na skrzydłach zaś umieszczone będzie godło papieskie. Pilot angielski, który przyleci tym samolotem do Rzymu, zaangażowany zostanie jako stały lotnik papieski.

Rekordowy wymiar sprawiedliwości

Swego rodzaju rekord, jakiego dotąd nie notowały kroniki sądowe, osiągnął niedawno przy osadzaniu sprawy morderstwa sąd przysięgłych w Liverpoolu, gdyż cały przewód sądowy trwał zaledwie 4½ minuty. Przed sądem stanął młody inżynier oskarżony o zabójstwo matki pewnej młodej dziewczyny. Ponieważ oskarżony całkowicie przyznał się do winy, sąd ograniczył przewód sądowy do kilku minut, poczem udał się na naradę. Narada trwała równie krótko i po 4½ minutach od rozpoczęcia przewodu sądowego wydany został wyrok, skazujący mordercę na karę śmierci.

Poznań w barwach i nastrojach

Ukazało się nowe wartościowe dzieło graficzne pod tytułem: „Poznań w barwach i nastrojach”. Jest to wielkie album formatu 34×42 cm., wydane i wykonane autolitografiami przez artystę-grafika Fr. Tatulę. Zawiera ono 10 obrazów, przedstawiających najpopularniejsze widoki miasta Poznania w różnych oświetleniach i nastrojach. Album to nadaje się do ozdoby każdego kulturalnego domu.

Z różnych stron Polski

Zakłady psychiatryczne w województwie warszawskim

Na posiedzeniu rady Związku Międzykomunalnego w sprawie budowy i utrzymania zakładów psychiatrycznych w woj. warszawskim uchwalono m. in. preliminarz budżetowy Związku w sumie przeszło 1 mil. zł., przeznaczając ją na przeprowadzenie pierwszej serii robót budowlanych w zakładzie psychiatrycznym w Gostyninie.

Rozszerzenie Muzeum Narodowego

W niedzielę otwarto dla publiczności 6 oddział Muzeum Narodowego, mieszczący się na wieży ratuszowej, w Rynku. Znalazły tam pomieszczenie odlewy gipsowe cennych zabytków sztuki rzeźbiarskiej średniowiecza, znajdujących się w Krakowie, dotychczas prawie niedostępnych dla publiczności, albo pochodzących z poza Krakowa.

Powiększenie centrali telefonicznej w Krakowie

Ministerstwo poczt i telegrafów zamierza zawrzeć w najbliższym czasie umowę z firmą „Eriossan” na powiększenie automatycznej centrali telefonicznej w Krakowie o 4.000 numerów. Nowa centrala będzie mogła w ten sposób obsłużyć 9.000 abonentów.

Kto szmugluje tytoń niemiecki?

Przeprowadzona rewizja w sklepie Amzela Pechnerza w Wilnie ujawniła większą ilość tytoniu pochodzenia niemieckiego. Cło wynosi 5.000 złotych, a więc zapłaci karę w wysokości 30.000 złotych.

Część wsi spłonęła

Z Olkusza piszą: Na kolonji Laski pod Bolesławiem wybuchł groźny pożar, który objął szereg domów i zabudowań gospodarczych. Pastwą płomieni padło 20 budynków. Walka z żywiołem trwała kilka godzin. Ogień powstał skutkiem zapalenia się sadzy w piecu chlebowym w jednym z domów. Straty wynoszą około 100.000 zł.

Pierwszy kurs lotniczy na Śląsku

Klub pilotów województwa śląskiego zorganizował pierwszy kurs lotniczy, któ-

rego celem jest fachowe przygotowanie cywilnych pilotów. Na kurs ten zgłosiło się około 60 słuchaczy. Wykłady rozpoczynają się w Katowicach w dniu 15 bież. m.

Zjazd nauczycielstwa szkół powszechnych na Śląsku

W Katowicach odbył się szósty walny zjazd członków stowarzyszenia chrześcijańskiego nauczycielstwa szkół powszechnych w okręgu śląskim. Zjazd rozpoczął się nabożeństwem. Po nabożeństwie odbył się pochód i złożenie wieńca na Grobie Nieznanego Powstańca. Okolicznościowe przemówienie wygłosił prezes zarządu okręgu śląskiego p. Kopp. Otwarcie zjazdu nastąpiło o godz. 10, programem przemówieniem prezesa Koppa. Następnie przemówienie powitalne wygłosił ks. biskup dr. Lisiecki, poczem przemawiali naczelnik wydziału oświecenia publicznego województwa śląskiego dr. Regorowicz, oraz prezes zarządu głównego p. Skort z Poznania. Wygłoszono kilka referatów z zakresu szkolnictwa.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Żeńskie Tow. Gimn. „Sokół” Wilda.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 15. bm. o godz. 20 w lokalu p. Zawadkowej, Górna Wilda 75.

— **„Sokół”, Łazarz.** Zebranie miesięczne odbędzie się 15. b. m. o godz. 20 w Kasynie Obywatelskim, ul. Głogowska.

— **Sodalicia Pań Konfekcyjnych w Poznaniu.** Nabożeństwo sekcji eucharystycznej odbędzie się dnia 15. b. m. o godzinie 19.30 w kaplicy sodalicyjnej. Po nabożeństwie odbędzie się zebranie w sali.

— **Tow. Uczestników Powstania Wlkp. dzielnica III Zamek.** Dnia 15. bm. o godzinie 20 w lokalu „Boulevard” (plac Nowomiejski 5) odbędzie się zebranie miesięczne, połączone z uroczystym obchodem Konstytucji 3 Maja. Wykład wygłosi druż pułkownik Piekuć. Poza tem jest szereg ważnych spraw do załatwienia.

— **Tow. Uczestników Powstania Jeżyce.** Obchód Konstytucji 3 Maja odbędzie się dnia 15. bm. o godz. 20 w lokalu „Boulevard”, plac Nowomiejski 5.

— **Tow. Kobiety na Wildzie.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 16. b. m. o godzinie 19 w salce parafjalnej.

— **Tow. Uczniów Drogerzystowskich.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 16. b. m. o godzinie 20 w sali Zw. Młod. Drog. w Zwierzynicy.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Kaziemierz i Marja Sokółowscy 10 zł; — Kozłowska 3 zł; — Marcin Gałaszczak 10 zł; razem z poprzednio pokwitow. 243 zł.

Na kaplicę S. S. Karmelitanek: N. N. z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o powrót do zdrowia 5 zł; — razem z poprzednio pokwitow. 688,60 zł.

Na ołtarz św. Antoniego w kaplicy polskiej w Jerozolimie: Henryk Eckert, Wolsztyn 5 zł; — razem z poprzednio pokwitowaniami 81 zł.

RADJO

Programy radijofoniczne

Środa, dnia 15 maja 1929 r.

Poznań, (336 m) godz. 12.30 radiografja (syst. Fultona); **godz. 13.00** sygnał czasu — hejnał z wieży ratuszowej; **godz. 13.05** koncert gramofonowy; **godz. 14.00** notowania giełdy pien. i zboż.-towar.; **godz. 14.15** komunikaty: gosp. roln. PAT — sprawozdanie o ruchu statków itd.; **godz. 16.45** odczyt p. t. „Wystawy w początkach XIX w. (wygłosi p. Szamejt); **godz. 17.05** odczyt p. t. „Opowieści ludu wielkopolskiego” (c. d. — wygł. p. Jerzy Soplica); **godz. 17.25** audycja dla dzieci w wykonaniu Wujcia Czesia; **godz. 17.55** 33-cia Godzina Niespodzianek **godz. 18.50** nadprogram; **godz. 19.15** najnowsze wiadomości Powszechnej Wystawy Krajowej i odczyt konkursowy P. W. K. dla młodzieży; **godz. 19.40** pogadanka francuska na temat „A travers l'Alsace” (wygłosi p. Omer Neveux); **godz. 20.05** kronika Tygodnika Radiowego (wygł. p. Zenon Kosidowski); **godz. 20.30** koncert orkiestry 58 p. p. pod batutą kpt. Maksymiljana Chmielewicz; **godz. 20.55** recital organowy prof. Feliksa Nowowiejskiego (transmisja z kościoła OO. Jezuitów). Program: J. S. Bach: Wstęp do chóralów, a) Radosny dzień, b) Nadeszła chwila, c) Chrystus zmartwychwstał, d) Boże Twoja dobroć, e) Triumfujący Syn Boży, J. S. Bach: Koncert nr. 1 G-dur; **godz. 21.20** audycja wokalna p. Ewy Mańczakowej; **godz. 21.35** literacki występ autorski (transmisja z Krakowa); W przerwach — komunikaty okazyjne; **g. 22.00** sygnał czasu — komunikaty PAT i inne; **godz. 22.15** muzyka taneczna z kawiarni „Wielkopolska” w wykonaniu orkiestry braci Dorian; **godz. 23.30** radiografja (syst. Fultona).

Warszawa, (1395 m) godz. 12.10 program dla dzieci wiejskich; **godz. 13.00** i **14.50** komunikaty; **godz. 15.10** transmisja pieśni majowych z wieży Mariackiej w Krakowie; **godz. 15.35** komunikat harcerski; **godz. 15.50** aktualja; **godz. 16.00** koncert gramofonowy; **godz. 17.00** odczyt p. t. „Piosenka dziecięca” z ilustracją muzyczną; **godz. 17.55** koncert popołudniowy Muzyka rosyjska. Wykonawcy orkiestra

Cyrk Empire i Medrano

rozpoczyna jutro w środę 15 maja o 8.15 wieczorem w swoim 4-masztowym olbrzymim namiocie swe sensacyjne przedstawienia. Niespotykany dotąd program, zaangażowany specjalnie na PWK, obejmuje najbardziej frapujące atrakcje świata.

Wielkie grupy zwierząt — dzikie lwy i tygrysy, oraz sensacja, najlepsza w świecie, pierwszy raz w Polsce widziana grupa **6 morskich lwów** budzi powszechny podziw.

Latający ludzie, karkołomne produkcje artystek i artystów, sławne wołyżerki i żokeje, oraz wyższa szkoła jazdy i tresa-ra koni dopełnia w całości wspaniałego programu.

Dwie doskonałe własne orkiestry zadowolą wymogi najwybredniejszej publiczności.

Cyrk pozostaje tylko krótki czas.
Pw 10,408/9-20,110

P. R., Janina Orłowska (sopran) i prof. Jerzy Lefeld (akomp.); **godz. 19.10** odczyt p. t. „Polska Wyprawa do Kamerunu” — wygł. p. Leopold Janikowski; **godz. 20.05** komunikaty konkursowe P. W. K. w Poznaniu; **godz. 20.15** koncert wieczorny, transmisja z Konserwatorium; koncert Stowarzyszenia Miłośników Dawnej Muzyki w Warszawie p. n. „Wpływy polskie w muzyce obcej w XVII i XVIII stuleciu”. Słowo wstępne wypowie dr. Alicja Simonówna; **godz. 21.35** literacki występ autorski z Krakowa; **godz. 22.00** komunikat lotniczo-meteorologiczny; **godz. 22.05** odczyt; **godz. 22.25** komunikaty; **godz. 23.00** transmisja muzyki tanecznej z Krakowa.

„Krótkofalowiec Polski”

Miesięcznika o powyższej nazwie numer na maj zawiera: „ARR”, artykuł, omawiający akcję pomocy krótkofalowców podczas powodzi; „Prostowanie prądu ziemnego”; „Lampa nadawcza” (Stanisław Kozłowski); Rzeczy ciekawe: Stacja SP3D L; Ze świata; Komunikaty klubowe; Nasłuchi. Redaktor naczelny: Stan. Kozłowski, odp. inż. Wł. Kisieliński, wydawca dr. August Jaworski. Adres Lwów, ul. Głęboka 10.

Codziennie dalszy ciąg WALK
w cyrku „Colosseum” na placu przy ul. Fr. Ratajczaka (vis a vis Muzeum Wojskowego).

Dziś 14 bm. walczą 5 par:

KOCHAŃSKI mistrz Warmji	contra	KÖHLER szampion Niemiec
GORSKI mistrz m. Łodzi	contra	ANGELESCU szampion Rumunii
BEKKER-SZCZERBIŃSKI najlepszy technik Warszawy	contra	BIRKHOLZ mistrz Litwy (Kłajpeda)
STEKKER wielokrotny mistrz Polski	contra	WOLKE szampion Europy (Bawaria)
Walka rozstrzygająca na żądanie Grüneisela		
GRUENEISEL szampion Szwajcarii	contra	CSTIBOR światowy krosaki siłacz

Przed walkami atrakcje artystyczne.
Początek przedstawień o godz. 8, walk o 9.30 wiecz.
Ceny od 1 do 5 zł. bpw 3602

OD PÓŁ WIEKU POWSZECHNIE ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

ERSIKANS
St. Górskiego
POT
RAK
NÓG
PACH
usuwa po 1 użyciu

Pp 69692,415-97

KOMUNIKAT.

Ból w bokach i dolku podsercowym (gdzie schodzą się żebra). Poboiewania w wotrobie. Skłonność do obstrukcji. Język obłożony. Gorączka i niesmak w ustach. Odbijanie. Wzdęcia i burczenie w kiszce. Bóle i zawroty głowy. Podenerwowanie. Uryna ciemna i metna. Są to początkowe objawy choroby wotroby, wstępne objawy kamieni żółciowych. Podczas ataków: W dolku i wotrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej, w pasie, krzyżu i sięga aż pod łopatkę. Wzdęcie brzucha, rozszadanie żebra, parcie na kizmkę stolcową. Niekiedy wymioty żółcia. Zimne poty. Niekiedy żółtaczka. Kuracja ziołami Cholekinaza uwalnia od tej ciężkiej i dokuczliwej choroby. Ziola Cholekinaza są do nabycia we wszystkich aptekach w składach aptecznych. Przy kupnie żądać przepisu użycia (wedł. Dr. T. Niemcewskiego). Wyrób: Laboratorium fizj.-chemiczne „Cholekinaza” Sp. z o. o. Warszawa, Nowy Świat 5. Generalna reprezentacja na Stany Zjedn. Ameryki Północ. i Kanadę „IMICO” Box 63. Stevens Point. Wis. U. S. A. Pw 9 923-62,311

WŁASNY WYRÓB KONFEKCI MĘSKIEJ I CHŁOPIĘCEJ

RZETELNE NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO ZAKUPU!

E. GRZESKOWIAK POZNAŃ-J. RYNEK 83

Franciszek Kubacki

nauczyciel emeryt
Sodalis Marianus

nasz najdroższy ojelec, dziad, pradziad i wuj, zasnął w Panu po ciężkich, długich cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., dnia 13 maja r. b. rano. Żył 77 lat. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 b. m. po południu o godzinie 4, z domu żałoby ul. Łąkowa 12, na cmentarz w Dębcu.

Przyjaciół i Znajomych zawiadamiają

stroskane

dzieci.

Poznań, Warszawa, Buk, Trzemeszno, 14. 5. 1929.

zw 16241

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Zakład pogrzebowy „Bracia Nowak”, pl. Nowomiejski 10, tel. 1046.

W trzecią bolesną rocznicę śmierci
ukochanego męża i ojca, ś. p.

Józefa Czerniaka

odbędzie się

zw 16232

msza św.

w czwartek, 16 b. m. o godz. 6,30 w kościele Bożego Ciała, o czym zawiadamiają
żona z córką i synami.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszej
ukochanej matki i babci, ś. p.

zw 16221

z Krakowskich

Wandy Kapałczyńskiej

odprawi się msza święta w czwartek, 16 maja, o godz. 9, w kościele parafialnym na Jeźcach, o czym zawiadamiają

córki.

Poznań, Reja 3.

Przewielebnemu Rektorowi Seminarjum Duchownego Ks. Prof. K. Rolewskiemu, Ks. Dyrektorowi Cz. Piotrowskiemu, oraz Wielebnym Księżom, jak Tow. Gimnast. Sokół Poznań-Lazarz, Wszystkim Krewnym i Znajomym za nadesłanie wieńców i współczucia, za udział w pogrzebie żony, matki i córki, ś. p.

Bronisławy z Świetlików Klimkowej
składamy najserdeczniejsze

Bóg zapłać!

dw 6017

Mąż z dziećmi i rodziną.

Poznań, Jabłonowo Pałuckie, 14. 5. 1929.

Dowódcy i p. p. Oficerom 3 p. lotn., wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę najdroższemu mężowi, ś. p.

zw 16215

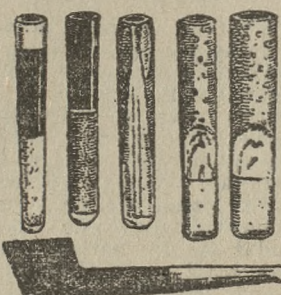
Wincentemu Rzepczyńskiemu

por. 3 pułku lotniczego
oraz za szczere dowody współczucia, składam niniejszem serdeczne

podziękowanie.

Poznań, 13 maja 1929 r.

Żona.

Ustniki do papierosów, cygar, fajki, etui metalowe i ze skóry poleca tylko kupcom Hurt. K. Ignatowicz, Poznań, Jezuitka 10. Pw 10 199-15.254

Na raty

miesięcznie
18 zł.

pierwsza wpłata 36,00 zł

Kromczyński

Poznań
Aleje Marcinkowskiego 5.
bpw 8595-96

Dnia 13 maja 1929 r., po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., opuściła to życie doczesne, nasza kochana córka i siostra, ś. p.

zw 16216

Marjanna Jakubiak

w 27 roku życia. Msza św. i pogrzeb odbędzie się w Pawłowicach w czwartek, o godzinie 8 rano.

W ciężkim smutku pogrążeni
rodzice i rodzeństwo.

Dnia 13 maja 1929 r., zasnęła w Bogu, moja najukochańsza żona, nasza najdroższa siostra, ś. p.

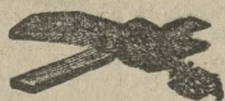
Dorota z Kasperskich Błażejewska

przeżywszy lat 37. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 16 b. m. o godz. 6,15 po poł. z kaplicy cmentarnej w Górczynie.

W ciężkim smutku pogrążeni
mąż, bracia i rodzina.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

zw 16244

W poniedziałek, 13 maja 1929 r., o godzinie 4 rano, zasnęła w Bogu, po długich i bardzo ciężkich cierpieniach, w 16 wiośnie życia, nasza najdroższa córka, ś. p.

zw 16247

Eugenja Hryniewiczówna

uczenica gimnazjum „Im. Dąbrowski”.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby, ul. Wiśniewa 50, na cmentarz parafialny w Dębcu, w środę, 15 b. m., o godzinie 5 po południu.

W ciężkim smutku pogrążeni

rodzice z rodziną.

Zakład pogrzebowy „Cerefont”, Poznań, ul. Towarowa 25, tel. 31-80

RESTAURACJA i WINIARNIA
„POD WIECHĄ”

ul. 27 Grudnia 19

POZNAŃ

Telefon 3652.

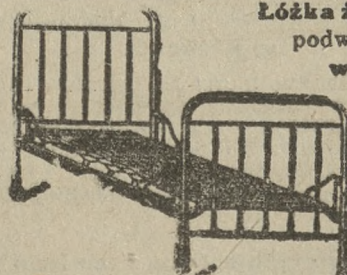
OGRÓD OTWARTY

KONCERT —: DANCING —: SEPARATKI
Wykwintna kuchnia. Dobrze pielęgnowane napoje.

Z poważaniem

Bronisław Ratajczak, gospodarz.

Pw 10357-20 64

Łóżka żelazne po cenach niepodwyższonych materace wyscielane, kanapki mosiężne, drabinki domowe, sprzęty kuchenne, maszyny do lodu, meble ogrodowe poleca korzystnie

J. DEIERLING, skład żelaza

Poznań, Szkolna 3/ Pw 10385-19,231

Dywany

K. Kuza

27 Grudnia 5

**K.K.
P.**

CASSA NATIONAL

rejestr., gotowa do użytku, na sprzedaż, ul. św. Wojciech 7, parter, prawo. zw 16212

Technik dentystyczny

tylko młody, zdolny, samodzielny w zlocie i kaucuku, zaraz potrzebny Oferty z podaniem warunków i świadectw Durski, Lubliniec, G. Śl. zw 16153

Mereżki

hafty maszynowe i ręczne, malowanie i batik, plisowanie, dekatyzowanie wykonuje starannie, szybko i tanio.

HAFTOPLIS, POZNAN
Woźna 10.

Pani

młodsza z towarzystwa, przystojna przyjmie reprezentację stoisk na wystawie. Zgłoszenia do Kurjera zw 16225

W pierwszą bolesną rocznicę zgonu naszej najukochańszej żony i córki, ś. p.

zw 16219

z Skalskich

Czesławy Nejczykowej

odbędzie się dnia 16 maja, o godzinie 8,30

msza św.

w kościele św. Marcina, o czym Krewnych i Znajomych zawiadamia

Maciej Nejczyk z matką.

Poznań, 14 maja 1929 r.

P. T.

Podaję do łaskawej wiadomości, że z dniem 15 b. m. o godz. 3 po południu nastąpi otwarcie nowo-urządzonego lokalu

„EUROPA“

CUKIERNIA - ŚNIADALNIA - RESTAURACJA

PRZY UL. MARSZAŁKA FOCHA (GMACH P. K. O.)

Z poważaniem

Antoni Wiśniewski, gospodarz.

bpw 3604

Rinso jest niezbędnem do gotowania bielizny

KTO ma zwyczaj gotować bieliznę, ten bez Rinso obejść się nie może, bo działanie Rinso jest tego rodzaju, że ją sterylizuje, doprowadza do stanu idealnej czystości i śnieżnej białości nie nadwyrężając tkaniny. Rinso daje wszelkie gwarancje, ponieważ jest jedynym środkiem do prania, który nie uszczy bielizny.

Rinso spełnia pracę rąk ludzkich.

Gdy się używa Rinso, wtedy nie należy stosować żadnych środków pomocniczych: żadnego bielidla, osłabiającego siłę tkaniny, żadnego mydła, jak również zbyteczne jest tarcie połączone z użyciem takiego. Samo Rinso jest zawsze na wysokości zadania, chociaż działa niesłychanie łagodnie.

System szybki i prosty.

W balii napełnionej wodą, do której został wulany roztwór Rinso, maczaj bieliznę kilka godzin, a następnie włożyć do kotła z wodą, dodać roztworu Rinso, (użyć dostateczną ilość Rinso by się utworzyły gęste mydliny), — i gotować, — oto wszystko! Rinso używać można na zimno, na gorąco i do gotowania.

Rinso

Rinso sprzedawane jest tylko w paczkach.

PRÓBKĄ DARMO

KUPON. Do firmy "Sunlight" Spółki Akcyjnej, Skrzynka Pocztowa 479, Poczta Główna, Warszawa. Upraszam o bezpłatne przesłanie mi próbnego pakietu Rinso, wystarczającego na próbne pranie.

Imię i nazwisko.....

Adres.....

K.P.25 A

Upraszam się o wyraźne pisanie.)

Zadać w APTEKACH i DROGERJACH — według przepisu Dra med. ST. BREYERA

Zatwierdzone przez Ministerstwo Zdrowia w Warszawie.

Ziółta
piersiowe

skuteczne w gruźlicy, katarach piersiowych, oskrzelowych, zaflegmieniach, kaszlach, astmie, oraz jako środek wzmacniający płuć.

Cena zł 3,50.

Ziółta
na przemianę materji

skuteczne jako oczyszczające krew w reumatyzmach, artretyzmach, skrofulach, wrzodach, fistulach, ropieniach, nieczystości cery, zwapnieniu tętna i otyłości.

Cena zł 3,50.

Ziółta

żołądkowo-kiszkowe skuteczne w ostrych i przewlekłych katarach żołądkowo-kiszkowych, chorobach wątroby, kamieniach, żółtaczce.

Cena zł 3,—

Ziółta

dla nerwowych skuteczne w nerwowych bólach głowy, bicia serca, bezsenności, nerwowej niestrawności, ogólnemu osłabieniu.

Cena zł 4,—

Do powyższych cen dolicza się opłatę pocztową.

Wyrabia i wysyła:

nw 10068

Mr. farm. Feliks Zeliński i B. Piętowski
Laboratorium chem. - farmaceut.
Kraków-Podgórze L. 101.

Na żądanie wysyła się darmo broszurkę: „Jak odzyskać zdrowie, czyli Leczenie ziółkami”. Niezliczona ilość listów dziękczynnych świadczy, że tysiące ludzi wyleczyło się powyższymi ziółkami.

Telefon 25-44

Telefon 25-44

P. W. K.

do ukompletowania stoisk

poleca

Meble wszelkiego rodzaju

IGNACY LINKE

Pw 10389-19258

MAGAZYN MEBLI.

PIEKARY 22/23.

Zawiadomienie.

Niniejszem podajemy do łaskawej wiadomości wszystkim naszym odbiorcom, że w dniu dzisiejszym **uruchomiliśmy mechaniczną piekarnię** naszą i dostarczamy pieczywo w wyborowych gatunkach.

PIEKARNIA MECHANICZNA

„LECHJA“

Poznań, Chlebowa 1, tel. 15-63 i 24-81.

bpw 3603

Mascotte

Piekary 19.

Bar Amerykański pod kierownictwem fachowem.

WINIARNIA. — MOCA SALON.

Wykwintnie, stylowo urządzone lokale.

KONCERT ARTYSTYCZNY. — KUCHNIA WYBOROWA.

OTWARCIE 15 MAJA.

Na P. W. K.

wypożyczam lub sprzedam do przybrania stoiskikiosków **Laury, Palmy, Krzewy** i inne rośliny dekoracyjne.

Franciszek Bruch

Kwiaciarnia

Zakład Ogrodniczo-Dekoracyjny

Poznań, św. Marcin 39. zw 16179

TYLKO

Lakiery - Emalie - Farby marki

„SMOK“

są najlepsze i najtrwalsze. Kto „Smokiem” maluje, Nigdy nie żałuje. K w 1829

Willa na Helu

6 pokoi z najpotrzebniejszymi meblami, nadająca się także na pensjonat, zaraz na cały sezon do wynajęcia. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 16 128

Autem dookoła Polski,

później pojedź do Czech, Austrii, Włoch, na riwierę francuską, będziesz syt wrażeń i zaznasz wiele radości!

Przed wyjazdem

kup aparat fotograficzny, aby wykorzystać podróż i sfotografować rzeczy godne widzenia.

Za 150 zł można kupić dobry aparat

fotograficzny w specjalnym magazynie aparatów fotograficznych przy ul. 27 Grudnia 20

Kazimierz Greger

Pw 10378-20,84

Ubezpieczenie od gradobicia

na bardzo dogodnych warunkach przyjmuje

Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń

S-ka Akc., założona w 1870 r.

Oddział w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 10, Reprezentacja w Grudziądzu, pl. 23 Stycznia 13, Agentury we wszystkich miastach Rzeczypl.

NIE POBIERA ŻADNYCH DOPŁAT W KONCU ROKU.

UDZIELA DOGODNEGO KREDYTU WENLOWEGO do 1 października.

UDZIELA RABATY za lata bezgradowe i ubezpieczenie 6-letnie.

WYPŁACA ODSZKODOWANIE JEDNORAZOWO najpóźniej do 31 paźdz.

Fundusze gwarancyjne Towarzystwa przekraczają **zł 10.000.000,—**

i ulokowane są w pierwszorzędnym papierach wartościowych oraz w 12 nieruchomościach, położonych w różnych miejscowościach Rzeczypospolitej.

Pw 10358-20,72

Wanilje, Wafle, Słomki, Staniol, Kuwertury, białko i żółtko susz. Owoce kandyzowane poleca:

Hurtownia Cukiernicza

Janusz Adamski

Poznań, ul. Nowa 10. Tel. 17-26.

Pw 10811-10,205

Kupujemy

wikę i peluszkę

z natychmiastową dostawą i prosimy o oprowokowane oferty.

Karol Kretschmer & Co.

Leszno (Wlkp.) zw 16239

PIEGI

oraz wszelkie nieczystości skórne usuwa radykalnie od lat wypróbowany i niezawodny

Krem Bella

wysyłka każdej ilości.

Cena za słoik 2,50 zł.

Mydło Bella 1,25 zł

do nabycia w aptekach i drogeriach lub wprost we wytwórni.

Apteka p. Koronę, Poznań, Górna Wilda 61. Kw 1870

LOS Y

I kl. 19 Państw. Loterii

Klasowej

1/4 los zł 10,—

1/2 „ „ 20,—

1/1 „ „ 40,—

poleca dogodnie

F. REKOSIEWICZ Kolektura w Rawiczu.

zw 15889

HEMOROIDY!

CZOPKI HEMOROIDALNE GASECKIEGO

VARICOL

(z KOGUTKIEM)

USUWAJĄ BÓL, KRZAWIENIE, SWĘDZENIE, PIECZENIE, ZMIEJSZAJĄ GUZY (ZYLAKI).

ŻĄDADZIE ODDYKALNYCH CZOPKÓW „VARICOL” z PLOMBĄ.

KAPELUSZE

szale apaszki kwiaty

poleca

K. Bandel, Piekary 1.

Salon stroju.

Pw 10847-20,80

Samochód „Fiat” 501

karetka osobowa w dobrym stanie gotów do jazdy, bardzo korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia St. Kaźmierski i S-ka. Warsztaty mechaniczne, Leszno, telefon 241.

zw 10218

Cegielnie

nowoczesne urządzenia mechaniczne dla cegieł jak prasy, walce, kołotoki, wyciągi, maszyny parowe, kotły, motory ropne, transmisje i t. d. dostarczają natychmiast i na bardzo dogodnych warunkach

Zjednoczone Fabryki Maszyn, Kotłów i Wagonów L. ZIELENIEWSKI i FITZNER GAMPER S. A. KRAKÓW. np 10 054

Kawiarnia wraz z restauracją

i wyszynkiem zaraz do wydzierżawienia. Do objęcia potrzeba gotówki ca zł 12.000 zw 16234

Z. HEINOWA, Śrem, ul. Mostowa 276.

Cieżarówkę

2-tonówkę tylko w dobrym stanie zaraz kupię. Zgłoszenia telefon 18 24.

Pw 54376

Dwa, trzy, cztery lub pięć pokoi

z komfortem umeblowane, z używaniem kuchni lub bez, światło elektryczne, telefon, łazienka i inne wygody, przy ul. 27 Grudnia, wynajmę na czas trwania Powszechnej Wystawy Krajowej. Łaskawe oferty do „PAR”, POZNAŃ, 27 Grudnia, pod „Mieszkanie”. Pw 10 359-58,306

Na Zielone Świątki

polecamy

odzież męską i dla chłopców

a mianowicie:

Płaszcz gabardynowe

Trenchcoaty z podpinką

Raglany w modnych kolorach

Ubrania granatowe i kolorowe

Ubrania sportowe

Spodnie białe i tenisowe.

Niebywały wybór!

Pierwszorządne wykonanie!

Niskie ceny!

F. LISIECKI Dom Konfekcyjny Sp. Akc.

Poznań, Stary Rynek 98/100.

Pw 10871/2-20,7/8

Dla Panów Gastronomów

ubrania czarne zawodowe, także dla pikolo, czarne marynarki alpagowe 20 zł.

EDMUND RYCHTER

Poznań, Fr. Ratajczaka 2, ul. Wrocławska 14 i 15, gdzie proszę zwracać na firmę

Pw 9791-16218

Wypożyczalnię książek otworzyliśmy.

Wszelkie nowości na składzie. Dla dzieci i młodzieży duży wybór książek zastosowanych do wieku i rozwoju. Warunki przystępne. Pw 10 243-19,211

B-CIA NITECCY — ŚLUSARSKA 7 (między Wodną i Woźną)

RÓŻE

wysokopienne „Marechal Niel” i inne poleca

A. Piliński,

bpw 3607

szkółka róż i drzew, Poznań-Górczyn, Szosa okrężna nr. 1 (obok warowni nr. 9).

4-5 pokoi umeblowanych

centrum miasta, wystawcom lub przyjeźdnym na dłuższy czas, wynajmę. Oferty uprasza się do eksp. Kurjera Pozn. pod zw 16 226

Kapusty kwaszonej

zdrowej czysto białej z długim cieniem krojem oraz

Ogórki krajowe

twarde z wyborowym smakiem, mam większą ilość zaraz do sprzedania

M. JABŁOŃSKI,

Kwaszarnia kapusty i ogórków, Poznań, ul. Stawna 6. Telefon 53-45 zw 16227

Chłopcy

nie niżej 15 lat, do ulicznej sprzedaży gazet w czasie Powszechnej Wystawy Krajowej poszukiwani. Zgłoszenia od godz. 10-13 i 16-18

Administracja Kurjera Poznańskiego Poznań, św. Marcin 70.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem podajemy do łaskawej wiadomości Szanownej Klijenteli, że na mocy aktu notarialnego z dnia 25 kwietnia r. b., sporządzonego przed notariuszem Dr. Witoldem Jeszkiem, została jawna spółka „Szafranek i Gbiorczyk” rozwiązana z dniem 1 kwietnia r. b.

Z dniem 27 kwietnia r. b. powstała jawna spółka handlowa:

„SZAFRANEK i ROSZCZYK”

Fabryka budowy ogrzewań centralnych, wentylacji i urządzeń zdrowotnych w POZNANIU.

Specjalność firmy jest: wykonywanie ogrzewań centralnych, wentylacji, wodociągów, kanalizacji, suszarni bielizny, drzewa etc., kuchni parowych, pralni mechanicznych, ozonowanie powietrza wentylacyjnego, aparatów dezynfekcyjnych, transportu wiorów, odemglanie kuchni.

Siedziba spółki znajduje się na stałe w starych lokalach przy ul. FREDRY nr. 6, telefon 36-29.

Warsztaty nasze z boczną koleją znajdują się przy ul. Dąbrowskiego nr. 83/85, telefon 66-37.

Przedstawicielem naszym na był zabór rosyjski jest p. inż. T. Nowiński w Warszawie, ul. Mokotowska nr. 24, tel. 188-22.

Właścicielami jawnej spółki handlowej są: **ANTONI SZAFRANEK, sen. przemysłowiec**
ANTONI SZAFRANEK, jun. inżynier
JÓZEF ROSZCZYK, inżynier-specjalista ogrzewań centr.

Mamy nadzieję, iż P. T. Władze i Szanowna Klijentela darzyć będą naszą czystopolską placówkę przemysłową swym zaufaniem i nadal.
Poznań, dnia 14 maja 1929 r.

Kw 2212

Informacje i Zlecenia

Załatwiamy we wszystkich instytucjach państwowych, sądach, ministerstwach, bankach oraz firmach prywatnych. Sprawy podatkowe, przewozowe, windykacje, należności, pożyczki hipoteczne. Legalizacje dokumentów, wizy, wyciągi. Sprzedaż nieruchomości.
T-WO „AJENCJA STOLECZNA”, Warszawa,
plac Małachowskiego 2. n.w. 9997

Objekt fabryczny

w ruchliwej części miasta Poznania, przy przystanku tramwajowym, nadający się na każde przedsiębiorstwo, spec. budownictwo, 2½ morgi terenu, obszerne budynki fabryczne i mieszkalne, 2 garaże, ubikacje biurowe, lokomobile 30 P. S. i maszyny do obróbki drzewa, zaraz lub od 1. 7., na sprzedaż. Do objęcia potrzeba 100 tys. zł gotówki. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia pism. do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 16 223

Rury kotłowe

stare już używane w większej ilości kupi
CERAMIKA, Ludwikowo
p. Mosina (Pozn.) Pw 10376-20,95

Mieszkanie

1 ptr., front., balkon, 2—3 duże słoneczne pokoje, pierwszorzędnie umeblowane ewtl. używanie kuchni, łazienki, na czas wystawy, przy ul. 27 Grudnia do wynajęcia. Oferty „PAR”, Al. Marcinkowskiego 11, pod 19 284. Pw 10 346-19,285

Baczność!

Jasnowidz i grafolog

J. Karten,

który za pomocą swej nadprzyrodzonej siły jasnowidzenia wpada w trans, przenika w człowieka wszelkie organy, widzi w transie wszelkie choroby, w których udziela bezpłatnie porad dając ku temu niewinne środki ziół i t. p. P. Karten przepowiada także przyszłość, mówi o przeszłości i teraźniejszości. P. Karten przyczynił się również do wyjaśnienia zawiśniętych morderstw, podając w transie jak najdokładniejsze szczegóły morderstwa i wykrywał zbrodniczy. P. Karten był egzaminowany przez profesorów uniwersyteckich Prof. Dr. Verveyne, Bonn nad Renem i Prof. Dr. Liehmanna w Wiedniu. Posiada przeszło 4 000 pism dziękczynnych i uznań za jego pracę. zw 16 228

Przyjmuje przy ul. Szkolnej 6, III, w godzinach: od 10 do 12 i od 4—7; prócz świąt.

Zastrzegam również nie przyjęcie bez podania powodów. Z dniem 1 czerwca przenoszę kancelarię na Łazarz, Śniadeckich 4, III, lewo, 5 minut od dworca i Wystawy Krajowej. Tylko jeszcze krótki czas.

Rabarber Szparagi

amerykański Cyklop olbrzyma, śnieżnobiały i brunowiczy, poleca A. PILIŃSKI, szkoła róż i drzew, Poznań-Górczyn, Szosa okrężna nr. 1 (obok warowni nr. 9). bpw 3605

Biuralistka

młodsza, znająca poprawnie język niemiecki, potrzebna zaraz do dużej firmy na posadę stałą. Własnoręcznie napisane zgłoszenia w języku polskim i niemieckim uprasza się nadesłać do „Par”, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 20,81 Pw 10363-2081

Książkowa - korespondentka

doświadczona, do samodzielnej pracy buchalteryjnej i korespondencyjnej (w polskim i niemieckim języku), biegła w stenografii i pisanu na maszynie, **potrzebna zaraz, resp. 1 czerwca r. b.** w poważnym przedsiębiorstwie wydawniczym na Pomorzu. n.w. 10312
Zgłoszenia tylko pisemne z podaniem wymaganej pensji, odpisami świadectw i poleceń do n.w. 10312
Administracji „Pielgrzyma”, Pelplin-Pomorze.

Techników

ze znajomością konstrukcji żelbetonowych, biegłych w obliczeniach statycznych i w kierownictwie budowy, **przyjmie zaraz poważne przedsiębiorstwo.** Oferty z odpisami świadectw i warunków do Agencji Wschodniej, Poznań, pl. Wolności 11, pod „Technik”. n.w. 10 307

3 stenotypistki

piszące biegle na maszynie z językami francuskim, angielskim, włoskim i czeskim, niekoniecznie wszystkie, **poszukiwane na czas Wystawy.**

2 kasjerki

z kaucją. Osobiste spieszne zgłoszenia do firmy „KARDEX”, Podgórna 10. Tel. 12-75, pomiędzy godz. 13-15. Pw 10403-20,103

Starszy ekspedjent i dekorator

może się zgłosić zaraz.

DYONIZY KNAST

Stary Rynek 54, skład bławatów. Pw 10351-20,59

2 ekspedjentów

z branży znajomością dekoracji okien **przyjmie zaraz** zw 16232

FELIKS STASZEWSKI

Porcelana, kryształ, platery, Poznań, 27 Cudnia 5

Stenotypistkę-korespondentkę

która stenografuje szybko i pisze na maszynie zupełnie biegle w języku polskim i niemieckim oraz do innych prac biurowych, **przyjmie zaraz poważna firma w Poznaniu.** Zgłoszenia z życiorysem, odpisami świadectw oraz podaniem pensji do skrytki pocztowej nr. 433. zw 16 229

Potrzebni

posłańcy

na stałą posadę, zdrowi i silni, umiejący jeździć na rowerze. Zgłaszać się w firmie zw 16230

BRONISŁAW JAWORSKI, ul. Kramarska 5.

Wspólnika (czki)

czynnego do nowo otworzonej śniadalni połączonej z winiarnią z pełnym wyszynkiem, z powodu niemożności prowadzenia samemu **poszukuje się z kapitałem 18-20 000.** Oferty Kurjer zw 16236

Dziennie otrzymujemy około 20 listów, adresowanych do Redakcji, Administracji i Dyrekcji z wnioskami o posady w naszym zakładzie. Upzejmnie zwracamy uwagę, że naszych 480 współpracowników zatrudniamy stale, i wolnych miejsc niema, bo każdy u nas zatrudniony szanuje i pilnuje swej posady. Długoletnich i wiernych współpracowników niewolno nam zwalniać, ażeby dla nowo zgłaszających się robić miejsce.

Ponieważ udzielanie odpowiedzi piśmiennych na liczne wnioski zbyt obciąża nasz dział korespondencyjny, zmuszeni jesteśmy zmienić dotychczasowy sposób postępowania o tyle, że na wnioski o posadę, o ile nie zostaną uwzględnione, poczynawszy od dziś **odpowiadać nie będziemy.**

Wolne miejsca zgłaszamy w naszych wydawnictwach.

Drukarnia Polska S. A.

Wydawnictwa Kurjera Poznańskiego
Oredownika Wielkopolskiego
Wielkopolskiej Ilustracji
i Samochodu.

Przedstawiciela

na Poznań i Wielkopolskę poszukuje zaprowadzona fabryka wyrobów spożywczych. Reflektuje się na pierwszorzędną siłę, dobrze zaprowadzoną w hurtowniach i składach kolonialnych. Zgłoszenia do „PAR”, Al. Marcinkowskiego 11, pod nr. 20,95 Pw 10378-20,95

W Sopotach

3 duże pokoje

słoneczne, weranda, pokój dla służącej, używanie kuchni, parter, do wynajęcia na sezon.

Zgłoszenie: Tw 2574

Ostrowski, Sopot,

Eissenhaubstr. 7.

Samochód

4-osobowy nie dorożka, używany, w dobrym stanie, **tanio na sprzedaż.** ul. Piotra Wawrzyniaka 3, II ptr. lewo. zw 16209

Pończochy

reparacje, łapanie oczek, przyjmuje

Klinertówna, Grunwaldzka 25

I piętro.

zw 16 210

Maszyny introligatorskie

ewentualnie z objęciem ubikacji, korzystnie do nabycia. Oferty Kurjer pod zw 16 204

2 średnie konie

otwarta powózka, wóz do interesu na resorach, para półszorków do powozu, nowych i para roboczych, do sprzedania ewtl. wraz z stajnią. Oferty Kurjer pod zw 16 202

Pojazd półkryty

w dobrym stanie, z kompl. kół na gumach i kompl. obrezy stalowych na sprzedaż.

Bydgoszcz, Kujawska 4.

Pw 10326-36,410

Krawcowa

tylko dobra, przychodnia do garderoby damskiej i dziecięcej **może się zaraz zgłosić**

Leśniewicz,

Wielkie Garbary nr. 2.

Potrzebni:

szoferzy
mechanicy
elektrotechnicy
kasjerzy
bileterzy

do „Wesołego Miasteczka” na P. W. K.

Zgłoszenia tamże od 10 od 12. zw 16 211

P. W. K.

Rutynowany kupiec

przyjmie zastępstwo na stoisku P. W. K. poważniejszej firmy na czas wystawy, władający językami obcymi. Referencjami ewentualnie gwarancją może służyć. Oferty do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 16214

Na Pomorzu potrzebna od 15. V. 1929 względnie od 1. VI. 1929

działa uczciwa starsza

służąca

do wszelkich prac domowych z gotowaniem. Dobre świadectwa pożądane. Zgłoszenia skierować należy do ekspedycji Kurjera Pozn. dw 5973

EKSPEDJENTKA

z branży obuwia, uczennica oraz dziewczyna do posyłek mogą się zgłosić.

WALCZAK

Pocztowa 3. rw 4886

Dyrekcja Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu, Wydział Finansowy, niniejszem zawiadamia, iż

karty wstępu na Powszechną Wystawę Krajową

ważne od dnia 16 maja 1929 r. godz. 15

są do nabycia w:

Kasie Głównej, ul. Grunwaldzka nr. 22a

Kasie Terenowej nr. 1, ul. Marszałka

Focha 42, pokój 7, po cenach:

miesięczne zł 20,—

Stale dla Głowy Rodziny . . . zł 50,—

Stale dla Członka Rodziny . . zł 40,—

Karta miesięczna na maj ważna do dnia 31

maja 1929 r.

Przy zamówieniach należy składać dwie fotografie. dw 5985

Walne Zebranie naszego Banku, które odbyło się w dniu 10 b. m. uchwaliło za rok 1928 dywidendę w wysokości

8%

czyli zł 8 — od akcji zł 100,—

Dywidenda jest zaraz płatna w Centrali naszego Banku.

Bank Kwilecki Potocki i S-ka.

Spółka Akcyjna. Pw 10410-20,117

OSTRZEŻENIE!

przed kupnem zagubionych względnie skradzionych weksli z portfelem i kilku kwitami bez mego tyra a będąc moją własnością

weksel akcept. Dom Sportowy, Włocławek, Poznań	na 1.000. zł	16/5. 29
" " " " " " " " " " " "	na 1.000. zł	20/5. 29
" " " " " " " " " " " "	na 0.500. zł	1/6. 29
" " " " " " " " " " " "	na 1.000. zł	" blanko
" " " " " " " " " " " "	na 0.500. zł	" "
" " " " " " " " " " " "	na 1.000. zł	25/5. 29
" " " " " " " " " " " "	na 0.400. zł	16/5. 29
" " " " " " " " " " " "	na 0.400. zł	1/6. 29
" " " " " " " " " " " "	na 0.800. zł	6/6. 29
" " " " " " " " " " " "	na 0.800. zł	1/7. 29
" " " " " " " " " " " "	na 0.500. zł	16/7. 29
" " " " " " " " " " " "	na 0.800. zł	16/7. 29

200 złotych nagrody otrzyma oddawca powyższych weksli.

zw 16224 **St. Metelski, Pocztowa 11.**

Krażą pogłoski, że mam mieć jakąś Spółkę żydowską. Oświadczam publicznie, że jesteśmy z żoną jedynymi właścicielami Młyna Parowego w Pniewach, zarejestrowanym pod firmą

Pniewski Młyn Parowy T. z o. p. w Pniewach, jako dowód przejrzyjcie księgę wieczystą.

W razie nie poprzestania dalszych oszczerstw, winnych pociągnę do odpowiedzialności sądowej.

Piotr Borowiec.

Komunikat Poznańskiej Kolei Elektrycznej

Szanownej Publiczności podaje się do wiadomości, że na podstawie rozporządzenia władz policyjnych zaprowadza się nowy system wsiadania i wysiadania na tramwajach, a mianowicie:

1. Z dniem 15 b. m., wsiadać do wozu wolno tylko przez tylny pomost, wysiadać zaś przez przedni. Przez przedni pomost mają prawo wsiadać tylko inwalidzi o protezach oraz policja umundurowana i Żandarmerja.
2. Po wejściu do wagonu należy wykupić bilet u konduktora, placąc ściśle odliczoną monetą. Konduktorzy nie są obowiązani do zmiany pieniędzy. Karty i bilety przesiadkowe należy podać bez wezwania konduktorowi do stwierdzenia.
3. W wozach nie wolno stać w przejściu, lecz tylko pomiędzy ławkami i na bokach.
4. Do wagonów motorowych wolno zabierać tylko małe paczki. Ręczne bagaże w wielkości od 45 x 30 x 25 do 60 x 37 x 25 wolno zabierać ale tylko do wagonów przyczepnych. Natomiast do wozów motorowych linii I-ej o ile na tejże linii nie będzie przystanków. Wsiadanie z bagażem winno się odbywać również przez tylny pomost.
5. Wskakiwanie i wyskakiwanie podczas biegu wozu jest surowo wzbronione. dw 6015/6

W postępowaniu upadłościowym zmarłego kupca **Wincentego Piweckiego w Zbąszyniu**, ostatnio zamieszkającego w Rawiczu, wynoszą zgłoszenia i uznane pretensje:

a) uprzywilejowane zł 1 431,29

b) nieuprzywilejowanych - zwykle zł 15 467,77

Do podziału na pretensje te wynosi masa upadłościowa

zł 4 910,01. zw 16 207

Spis wierzytelności uznanych do podziału wyłożony jest w Sekretariacie 1, pokój 9, Sądu Grodzkiego w Zbąszyniu do wglądu publicznego. Pierwszy podział wynosi 15%.

Zbąszyn, dnia 30 kwietnia 1929.

L. N 1/26. **Zawłodca upadłościowy**

(—) Franciszek Tomaszewski.

BUDOWA SZOSY

Wydział Powiatowy w Obornikach, rozpisuje nieograniczony przetarg ofertowy na wykonanie nawierzchni bitej na drodze: **Oborniki — Obrzycko** (odcinek Babin — Kiszewo) na przestrzeni 3086 m. b. Wzór warunków wykonania prac i dostaw oraz ślepy kosztorys, które to podkłady nabyć można za opłatą 2— zł, wyłożone są do przejrzania w Wydziale Powiatowym, pokój 8, w godzinach urzędowych. Tamże udziela się bliższych informacji i wyjaśnień.

Pismienne i zapieczętowane oferty, zaopatrzone napisem: **„Oferta na wykonanie budowy szosy”** nadsyłać należy do 23 maja 1929 r. pod adresem Wydziału Powiatowego.

Ubiegający się o dostawę winni zadeklarować w ofercie, że znane im są warunki, obowiązujące przy wykonywaniu prac i dostaw samorządowych i że je przyjmują bez zastrzeżeń.

Do ofert winien być dołączony kwit Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu obornickiego na wpłacone wadium, w wysokości 3% sumy ofertowej; oferty bez dołączenia wadium wpłaconego wadium nie będą rozpatrywane.

Zastrzega się prawo odrzucenia ofert bez podania powodu.

Oborniki, dnia 7 maja 1929 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

W numerze 217 ogłosiła p. Kaczmarkówna (ul. Podgórna 6), że p. Dr. Panieński rozsiewa o niej nieprawdziwe wiadomości. Pan Dr. Panieński udzielił nam wiarogodnych wyjaśnień, z których wynika, że mniemanie p. Kaczmarkówny polega na urojeniu, tem samem wszelkie zarzuty p. Kaczmarkówny przeciw Dr. Panieńskiemu są całkowicie nieuzasadnione i bezpodstawne.

Administracja.

PRZETARG

ofertowy na dostawę samochodów

Dyrekcja Poczty i Telegrafów w Lublinie ogłasza przetarg ofertowy na dostawę

samochodu ciężarowego

2,5 do 4-tonnowego z wózkiem przepczepianym dla przewożenia słupów oraz od 2 do 5 motocykli z wózkiem bocznym wzgl. samochodów lekkich dwuosobowych.

Oferty w kopertach zalakowanych z dokładnym opisem oferowanych samochodów należy składać w Wydziale Telefoniczno-Telegraficznym Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Lublinie. nw 9995

Do ofert należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w wysokości 2% oferowanej ceny. Wadja można również składać w **Lubelskiej Dyrekcji Poczty i Telegrafów.**

Termin składania ofert upływa 4 czerwca r. b., o godzinie 10. Zastrzega się dowolny wybór ofert oraz unieważnienie przetargu.

LICYTACJA DOBROWOLNA

W środę, dnia 15 oraz w czwartek, dnia 16 maja r. b. od godz. 10 do godz. 17, sprzedawać będą u spedytora **Stachowskiego, Mała Garbary 9**, z polecenia i na rachunek interesowanych najwięcej dającym za gotówkę:

kilkaset par nowego obuwia

Brunon Trzeczak

zaprz. publ. taksator i licytator na Wojew. Poznańskie mieszk. przyw., ul. Stolarska 2. Pw 10 401-20,99

OGŁOSZENIA DROBNE

Większe ogłoszenia wśród drobnych:

1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1790 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

29 POWSZECHNA WYSTAWA KRAJ.

Łózka metalowe

najrozmaitsze tanio wyprzedają Przewodnik. św. Marcin 30. zdp 87 563

Française

agie de 28 ans parlant polonais cherche emploi pendant l'exposition S'adresser au Kurjer zdp 87 469

Mieszkanie

5 pokojowe komfortowe, telefon. w śródmieściu na czas Wystawy wynajme. Oferty Kurjer zdp 87 447

Słoneczny

duży pokój z 2 łózkami, wynajme na czas wystawy. Kolejowa 43, 2 brama, II. ptr., prawo. zdp 87 472

Pokój

sypialni, elektryczność, łazienka wystawcom. Podgórna 13, Pat-schowska. Pw 10 367-54,389

Na czas wystawy

odstąpię bardzo korzystnie 4 pokoje parterowe w centrum częściowo umeblowane nadające się również na biura. Zgłoszenia Kurjer zdp 88 394

Pokój

umeblowany 2 łózkami. Adres wskazać Kurjer Poznański zdp 88 372

Lepszy

pokój blisko wystawy wynajme. Małeckiego 15 I. lewo. zdp 88 369

Dla wystawców

gabinet na biuro w centrum Wystawy. ul. Siemieradzkiego I. p. telefon. łazienka, bliskość autobusu. Adres wskazać „Par”. Aleje Marcinkowskiego 11. Pw 54,565

Na otwarcie wystawy

8 pokoje o 1 łóżku w centrum Wystawy ul. Grunwaldzka. Adres wskazać „Par”. Aleje Marcinkowskiego 11. Pw 54,566

Młody

człowiek lub panna potrzebni do stoiska na Wystawie. Wiadomość Towarowa 21. A. Bossak, godz. 6—8. zdp 88 483

Wystawcom

pokój umeblowany we willi Solacza wydzierżawie. Tel. 19-39. zdp 88 485

Inteligentna

osoba poszukuje posady na P. W. K. jako reprezentantka lub do kiosku. Adres wskazać Kurjer zdp 87 298

Pokój

dla 1 ewentualnie 2 osób na stały pobyt podczas P. W. K. korzystnie wynajme. Mostowa 37, III. lewo. zdp 87 789

Na

czas wystawy wydzierżawie zaraz ładny pokój 2 łózkami frontowy, słoneczny, czysty II. ptr., na Jeżycach, tylko lepszym ranom. Adres wskazać Kurjer dw 5996

Pokój

frontowy, słoneczny, wysoki parter, 3 minuty od terenów wystawy wynajme zaraz. Ul. Bukowska 31, ptr. lewo. zdp 87 983

Zwózki

transporty w związku z wystawą uskuteczniamy samochodami ciężarowymi — natychmiast na zamówienie telefoniczne. „Bagaż”. Biuro Ruchu 27 Grudnia 18. Tel. 25-20. zdp 87 990

20 panienek

potrzeba do rozsprzedaży na terenach wystawy bardzo kupne najnowszej galanterii. Zarobek świetny. Wynajmą kucja od 20 złotych począwszy. Zgłoszenia przyjmują się ul. Wybickiego 2, I. ptr. lewo, w godz. od 9—17. zdp 87 984

Pokój

na dwie osoby, światło elektryczne, telefon, łazienka, niekropujące wejście wystawcom zaraz wynajme. Mickiewicza 15, III. lewo. zdp 88 228

Dla wystawców

3 pokoje z kuchnią, łazienką blisko wystawy do wydzierżawienia. Oferty do Kurjera zdp 87 637

Dla

pp. wystawców dwa ładne pokoje słoneczne, sypialnia i meble, balkon, kuchnia, łazienka do użytku. światło elektryczne do wynajęcia. Adres wskazać Kurjer zdp 88 288

Okna wystawowe

to najlepsza reklama firmy. Przyjmuję do dekoracji okna po przystępnej cenie. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdp 88 217.

3 pokojowe

mieszkanie w pobliżu terenów Wystawowych odstąpię na czas trwania Wystawy. Adres wskazać Kurjer zdp 88 137

Pani

przystojna, samodzielna, energiczna, rutynowana propagandzistka przyjmie reprezentację firmy drogeryjnej lub spożywczej. Oferty Kurjer zdp 88 458

Wystawcom

wynajme dwa dobrze umeblowane pokoje ewentualnie na biura. Jarzysowa, Młyńska 2, parter, lewo, 2 drzwi. zdp 88 447

2 pokoje

do wynajęcia podczas wystawy z garażem. Błyszczak, ogrodnictwo handlowe, Zegrze pod Poznaniem. rw 4815

Wystawcom

korzystnie oddam pokój z 2 łózkami zaraz. Wejście niekropujące. Wróblewski, Jackowskiego 33, parter. jw 1734

Wystawcom

oddam duży słoneczny pokój z dwoma łózkami. Zupańskiego 3, II. lewo. zdp 88 218

Wystawcy

oddajmy pokój frontowy komfortowy, telefon, łazienka, gazowa, centrum wystawy. Wybickiego 4, II. lewo zdp 88 043

Pokój

wynajme na czas Wystawy dla dwóch osób. Hadyniak, Woźna 11, II. zdp 88 154

Ładny

pokój z jednym lub dwoma łózkami wynajme na czas wystawy. Matejki 36, II. prawo. zdp 88 030

Wystawcom

dwuosobowy frontowy, czysty, słoneczny pokój wynajme, Radio Wielkie Garbary 2, Woźniak. zdp 87 666

Wystawcom

oddam tani pokój dobrze umeblowany, czysty, światło elektr. ew. używaniem kuchni, centrum. Zgłoszenia od godz. 4-7, ul. Działynskich 2, parter, lewo (wejście z bramy). zdp 88 351

Słoneczny

frontowy pokój z używaniem łazienki do wynajęcia. Patrona Jackowskiego 20, II. lewo. zdp 87 854

Wynajmę

pokój ładny wprost Stadionu, 10 minut na wystawę. Wały Królowej Jadwigi 3, II. lewo. zdp 87 989

2 duże

frontowe pokoje tylko na czas Wystawy, jeden o 2 łózkach do wynajęcia. Św. Marcin 4, I. ptr. lewo. zdp 88 325

Do wynajęcia

pokój o dwóch łózkach na czas wystawy. Salach, Kraszewskiego 15. jw 1738

Wystawców, Gości i Przyjezdnych

należy ugościć szczerze, Polskim winem, kupionym w składzie win Śarnowskiego. Ratusz (pod filarami). rw 4827/8

Pokój

umeblowany na dwie osoby na czas wystawy do wynajęcia. Schroth, Piotra Wawrzyniaka 21. jw 141

Duży

frontowy pokój przy ul. Lako-wej na czas wystawy dwom panom wynajme. Adres wskazać Kurjer zdp 88 515

Ślusarz - monter

władający językami: polskim, niemieckim i francuskim poszukuje na czas wystawy posady inkasenta w dziale maszynowym Zgłoszenia Kurjer zdp 88 197

Pokój

frontowy, kompletna sypialnia na 2 osoby do wynajęcia zaraz obok wystawy. Grunwaldzka 13, III. p. zdp 88 188

Która

wieksza firma przyjmie za wynagrodzeniem na czas Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu kilka butelek z nowo utworzonego przedsiębiorstwa ponieważ młode to przedsiębiorstwo może sobie pozwolić na całe stoisko, które za drogo kosztuje. O laskawą spieszna odpowiedź proszę do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 88 536

Wspólniczki

inteligentnej do dobrze rentownego przedsiębiorstwa na czas P. W. K. poszukuję z gotówką od 5.000—10.000 zł. Zgłoszenia do Kurjera zdp 88 476

Na czas wystawy

wynajmę dobrze umeblowany balkonowy pokój z elektrycznością i wszelkimi wygodami. Szmarzewskiego 28, III. prawo. zdp 88 393

Elegancki pokój

umeblowany z 2 łózkami na czas wystawy odstąpię. Zapłacić można od 2.80 do 4.30. Mader, Wały Zygmunta Starożytności 6, parter obok Dyrekcji Kolejowej. Pw 10 353-54,370

Panna

lub pani skromnych wymagań do stoiska kosmetycznego na wystawę poszukiwana — referencje i żądane wynagrodzenie skierować „Boltar” Skarbowska 17. Pw 10 353-54,392

Dla

wystawców wzgl. przyjezdnych odstąpię komfort. sypialnię. Dzwonić 37-03. zdp 87 818

P. W. K.

Dla urządzających kioski i t. p. oddam korzystnie piękne rezydencje z oszkleniem kryształowym, marmurem, nadające się również dla restauracji, cukierni, mleczarni itp. Poza tym 3 płyty marmurowe na stoły oraz waga mosiężna. „Emkap”. Mielczarek. ul. Wrocławska 30. Pw 10 352-20,

Cegielnię, młyn

parowy sprzedam. — przyjmie wspólnika. Województwo K. a. gowski. Marchwicki, Poznań, Wybickiego 1. zdw 86 979

2 sypialnie

brze utrzymane bufet orzechowy rze utrzymane, bufet orzechowy antyk, cztery krzesła w trzcinie, stół rozkładany i leżanka używana sprzedam. Ul. Łazarska 2. I. p. lewo, od godz. 5-7, rw 4 789

Teren

1300 kw. m. na Miasteczku przy szosie, najpiękniejsze położenie, metr 8 zł w Solaczu, idealne położenie 2200 kw. metr, spiesznie na sprzedaż. Oferty Kurjer Stary Rynek rw 4 705

Kino-aparaty

teatralne szkolne i podręczne. Z. Kalinowski, Warszawa. Nowy świat 70 telefon 411 22 nw 9271

2 wspaniałe domy-wille

z wielkim ogrodem owocowym najpiękniejszą poloznoscia miasta kuracyjnego blisko zakładów kąpielowych na sprzedaż najchętniej dom jako wpała na majątek ziemski, mieszkanie 14 ubikacji do sprzedania. Zgłoszenia przyjmują ekspedycja Kuriera zdw 86 012

Pracownię obuwia

świeżość 6 lat, centrum miasta Poznań, obrót 1928 roku 80 000 zł sprzedam z powodu choroby. Do objęcia pracowni z towarami potrzeba 20 000 zł. Oferty „Par”. Al. Marcinkowskiego 11 pod 18.469 Pw 9894-18.469

Samochód

marki Opel limuzyna 6 osobowa, tania na sprzedaż. L. Szalczyski, Kraszewskiego 7, telefon 6366 zdw 88 292

Wózek

sportowy na sprzedaż. Nożyński, Waly Królowej Jadwigi 4a. zdw 88 287

Ostrzeżenie

Nie wierzyć, że jest coś co by było równie dobre i skuteczne jak prawdziwa Centralina Michałowskiego do szybkiego leczenia. Centralina działa jak drożdże. Zadać wszędzie tylko w oryginalnym opakowaniu, nigdy luzno rw 4 829

Samochody

2 drożki samochodowe z koncesją na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer rw 4808.

Gospodarstwo

66 mórg, żywym, martwym inwentarzem, oraz willa z sliżynym ogrodem owocowym nad wodą, do tego 16 mórg, z powodu objęcia innego przedsiębiorstwa zaraz od właściciela na sprzedaż. Kościół, szkoła w miejscowości Szczepan Cichowski, Chłudowa, pow. Poznań, stacja kolejowa Goleczewo. Zgłoszenia Kurjer zdw 87 994/5

Meble

suche kupuje się najtaniej w centralnie ogrzewanych magazynach Stanikowskiego Wózn. 11 (Butelska). bpw 4187

Dom

z piekarnią, śródmieście, dobrze prosperująca sprzedaż. Zgłoszenia Szalaty, Wronki, nw 10-313-4

Gościniec

ze składem kolonialnym i salą, do tego jeszcze kuznia z osobnym domem dla kowala 15 mórg ziemi, w tem 1 mórg laski nadnotekiej, piękny ogród, zabudowania maszynowe, w dużej kosielniej wsi z powodu choroby zaraz do sprzedania lub wydzierżawienia. Zgłoszenia H. Mazurowski, Sokolec, pow. Chodzież, stacja kol. Szamocin. zdw 88 541-2

Używane meble

sprzedaż Kozłowski, Szewska 15. zdw 88 147/48

Na czas wystawy

lub na stałe odstąpię skład z dużym oknem wystawowym i przyległym pokojem nadającym się do wszystkiego. Wodna 10. zdw 88 286

Wielki

stół ogrodowy i lawka na sprzedaż. Ul. Dąbrowskiego 23. I. prawo. zdw 88 283

Sprzedam

zazwyczaj sypialnie, kuchnię, Wierczkowska, Kramarska 27, z podwórza, III. zdw 88 163

Skład

delikatesów z mieszkaniem 2 pokojowym i kuchnią nowo umeblowaną zaraz sprzedam, cena według umowy. Adres wskaże Kurjer zdw 88 463

Wózek

dziecięcy Brennabor jak nowy, cały nikłowy sprzedam. Matejki 40-41, IV. zdw 88 464

Węza sztuczna

nawóz pod warzywa i kwiaty polecam tania. K. Mazur, św. Marcina narożnik Piekarski. zdw 88 858-9

Kanapy

leżanki klubowe, materace własny wyrób, najtaniej za gotówkę, raty. Strzelecka 81. zdw 87 715/16

Meble

na raty i za gotówkę po najniższych cenach poleca Szpryngacz ul. Wielka 18. Pw 706-7

Jadalnie

sypialnie kanapy leżanki materace nakładki najtaniej za gotówkę na raty. Ludwik Dołna Włda 76. bpw 3 439 40

Młody

pies bernardyn korzystnie do nabycia Stary Rynek 30 II. prawo. zdw 88 172

Sprzedam

korzystnie kolonijalkę, towarem, urządzeniem, powiatowym miejscem, lub zamienię na mieszkanie. Oferty Kurjer zdw 88 221

Skład papieru

stary, dobrze zaprowadzony centrum korzystnie sprzedam. Adres wskaże Kurjer Stary Rynek rw 4818.

Lokomobile Lanza

36 k. s. rok budowy 1902 po kompletnym remoncie sprzedam za 7500 zł. Młyn parowy, Margonin. rw 4819

Obuwie, najtańsze najlepsze

H. Strzyżewski Wodna 2 I. piętro. bpw 3551

Rolnicza

Mleczarnia w Lesznie, Osiecka 52, ma całkowite urządzenie browaru na sprzedaż. zdw 88 539

W Katowicach

na sprzedaż

najnowsze kompletne maszyny z fabryki kapusty do rżnięcia kapusty dziennie 1 wazon, marka Füllhorn i Strunkbohner automatyczne. Maszyny są niemieckie mało używane i z powodu zwinięcia fabryki tania na sprzedaż. Tylko na listy ze znacznikiem dać odpowiedź. Oferty Kurjer zdw 88 538

Dom

z piekarnią 5 pokoi, sliżyn ogród owocowy sprzedam. Cena 10.000. Strzałkowski, Wielkie Garbary 44. restauracja. zdw 88 302

Wózek

4 kołowy na resorach do mebli sprzedam. Mistrz kowalski, Wrocławka 15. zdw 88 360

Kamienica

moja narożnikowa, położona w ruchliwym miejscu, przedmieście Poznań, dwupietrowa, w najlepszym stanie z wolnym trzyno-pokojowym mieszkaniem oraz składem i przyległym obszernym placem budowlanym pod korzystnymi warunkami do sprzedania, Maserak, Poznań, Stary Rynek 44. wchód z Wózn. zdw 4 840

Skład rzeźnicki

z całym urządzeniem w dobrym punkcie zaraz na sprzedaż. — Zgłoszenia do Kurjera zdw 88 000

Linja autobusowa

z koncesją i 4 autobusami z powodu choroby zaraz do odstąpienia. Gotówki potrzeba 30.000 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 88 091

Jajka wylęgowe

od Minorek, Wyandottów Plymouth, Langsdanów, Leghornów, Barnefeldów Orpingtonów sztuka 50 do 90 groszy poleca Towarzystwo Ornithologiczne Poznań, Mickiewicza 33. zdw 88 031

Wózek

dziecięcy bez budki sprzedam. Szaluszko, Wielka 23. zdw 88 029

Parcele

ziemi po 1.000 mtr. przedmieście Poznań, na dogodnych warunkach tania wskaże. — Jasiński, Łazarski, Lodowa 9. zdw 88 028

6.90

fartuch biały z rekawami sprzedaje J. Schubert, Wrocławka 3. Pw 9889-17.263

Wełnę

i wate do kolder oraz dla tapicerów i krawców najtaniej poleca hurt. detal. Przemysły Wełniany św. Marcina 56. I. piętro telef. 20-31. Pw 8 141/42-11.123/4

Plac

budowlany przy ul. Sienkiewicza sprzedam tania. Zgłoszenia Kurjer zdw 88 074.

Nowa

siatka tenisowa na sprzedaż. Ul. Rzeczypospolitej 8. zdw 88 065

Restauracja i kino

5 pokojowe mieszkanie na sprzedaż. Cena 5 000 zł. Oferty Kurjer zdw 88 058.

Wózek

sportowy bez budki sprzedam. Sienna 6. w podwórzu. zdw 88 052

Parę

młodszych silnych koni na sprzedaż. Ul. Szewalska, „Dornia” zdw 88 042

Fox

młody dziesięcioletni do nabycia. Poznań, Stary Rynek 63, skład. rw 4825

Odzież zawodowa

placisz lekarskie, fryzjerskie, malarskie i inne, jak i kelnerskie, piekarskie, rzeźnicze i t. p., poleca po cenach fabrycznych K. Pietraszak, Poznań, Wielka 14. Pw 9109-16.116

Paryska Pralnia Parowa

ul. Langiewicza 2, telefon 17-38

filje: Półwiejska 7**i Pasaż Apollo**

jedyna i największa w Poznaniu poleca się na czas Wystawy. — Przyjmuje wszelkie bielizny hotelowa, zakładowa, pensjonatu i wózn. prywatna do prania i prasowania z najmniejszym polskiem. Wykonanie fachowe punktualne po cenach konkurencyjnych. Odbiór i dostawa w domu dw 5545

Warsztat

szewski z dobrą klientelą, z maszynami lub bez natychmiast do sprzedania z powodu choroby. Leszno Włpk., ul. Łaziebnia 7. zdw 87 937

Przepiękna bielizna

koronki, hafty, kwiaty biżuteria paski, pończochy rekawiczki naitaniej. Jankowska Podgórna 10. Pw 9807-18 384

2 ławki

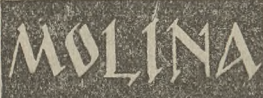
ogrodowe, eleganckie bukowe sprzedam. Swarzędz, Fabryka mebli, Janiszczak. Pw 10 250-54.347

Ważne

dla Towarzystw akcyjnych i kupców. Sprzedam w Katowicach przy głównej ulicy położony sklep z obrazami i warsztatem zapakowanym w motor elektryczny. Lokal obejmuje 5 pokoi na parterze, znakomicie nadaje się na biura handlowe, restaurację, kawiarnię itd. Oferty Firma Burkas, ul. Mariacka 1. 7. Pw 10 222-71.154

Majątki

ziemskie i miejskie, młyny, przedsiębiorstwa na Kujawach, Pomorzu i Kongresówce, kupna i dzierżawy poleca J. Koralewski, Inowrocław, Łucjana 2. dwp 5340

Najpewniejszy środek przeciw molom! Bez wstrętnego zapachu. Znany od lat 20. Do nabycia w każdej drogerii! Tylko w paczkach oryginalnych po 0.75, 1.25 i 2.50 zł. Pw 9809-18.335

Na szkło i porcelanę

najtaniej i najkorzystniej źródło zakupu jest — było — i będzie Hurt. Porcelany, Wroniecka 24, w podwórzu. Największy dostawca do Zakł. Restauracyjnych na P. W. K. zdw 87 749

Ford

gotowy do jazdy za 1500 zł na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 87 448

Skład

kolon. w centrum powiatowego miasta Mogilna, z całkowitem urządzeniem, towarem, mieszkaniem z 10 tys. zł sprzedam, dzierżawa rok zgóry. J. Skowrońska, Mogilno, Jagiello 9. zdw 86 474

Sukienki

do Komunii św. Bielizna pończoszki, rekawiczki, welony, wybór wielki, ceny najniższe Jankowska, Podgórna 10. Pw 9 805-18.353

Sprzedam

limuzynę Ford 27, 2 osobowa b. dobrze utrzymana, Dr. Piekarski, Zaniemyśl, pow. Środa. zdw 87 508

Motocykl

angielski 350 O. H. V. dwu ruro- wy, światłem elektrycznym, tachometrem i wszelkimi przyborami po 1000 km. jazdy, wskutek wypadku właściciela korzystnie oddam. K. Rogowski, Poznań, Dąbrowskiego 30. zdw 87 571

Piec

kapielowy i wanna cynkowa dobrze utrzymana na sprzedaż. Półwiejska 29. p. prawo. zdw 85 990

Fortepian

tania sprzedam. Rybaki 18, Fe- stenburg. zdw 87 084

Autobus

na 18 osób jak nowy okazynie na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer zdw 87 088

Młyn

parowy, przemiał 120 ctr na dobę wraz z mieszkaniem za cenę 50.000 zł zaraz sprzedam. Zgłoszenia Kurjer zdw 86 936

Samochód

„Ford” w zdrowym stanie do sprzedania Wejman, ul. Kościel- na 24 (Jeżyce). zdw 86 939

Rowery

na dogodnych warunkach odpła- ty sprzedaje Tomaszewski, Je- życka Centrala Mechaniczna, Kraszewskiego 1. zdw 80 311

Folwark

300 mórg i fabryka wyrobów ce- ramicznych spiesznie za 70 000 złotych przy wpłacie 55.000, do sprzedania. — Biuro Handlowe „Boltar”. Poznań, Skarbowa 17. Pw 10 215-19.155

Willa

od Poznania 35 km., komfortowe 8 pokoi z kuchnią, drugie miesz- kanie 2 pokoje z kuchnią, zabu- dowania gospodarcze, park, ogród owocowy 4 morgi, cena 75.000 zł. Biuro Handlowe „Boltar”. Po- znań, Skarbowa 17. Pw 10 171-19.114

Willa

w Poznaniu, dochodowa 14.000 złotych rocznie, komfortowa, dla nabywców mieszkanie 6 pokojowe, cena 170.000 złotych. Biuro Hand- lowe „Boltar”. Poznań, Skarbo- wa 17. Pw 10 171-19.115

Elektryczna

lampa pokojowa wisząca tania na sprzedaż. Waly Królowej Jadwi- gi 1. III. prawo. zdw 86 014

Wózków

dziecięcych — wybór. „Świątek dziecięcy”. Kraszewskiego 11. zdw 86 669

Rosa canina

do pikowania 1.000 sztuk 20 zł odda ogrodnictwo Zimnawoda, p. Borek, pow. Koźmin. zdw 87 584

Wózek

dziecięcy Brennabor jak nowy cały nikłowy korzystnie. Macie- jewski, Wielkie Garbary 1. I. zdw 87 620

Platformę

20 ctr. na resorach tania. Macie- jewski, Wielkie Garbary 1. I. zdw 87 621

Willę

9 pokojowa, ładnym ogrodem, ca- ła wolna w Puszczykowie przy wpłacie 20.000 sprzedam. Biuro Handlowe, Romana Szymańskiego 1. zdw 87 881

Rogacz

trzyletni, sliżyn okaz na sprze- daż. Szkoła Zdrój p. Grodzisk, Pozn. zdw 88 035

Skład

kolonialno-deliatesowy, 2 poko- je i kuchnia z towarami i urza- dzeniem sprzedam z powodu wy- jazdu przy ruchliwej ulicy w Poznaniu przy przystanku tram- wajowym. Zgłoszenia tylko po- ważnych reflektantów Kurjer zdw 88 120

Motocykl

„Sarolea” 3/4 H. P., prawie no- wy, sprzedam korzystnie. Zgło- szenia pod Wacław Ciesielski, Pleszew, Rynek 19. zdw 88 095

Samochód

„Adler” 12/34, otwarty, 6 oso- bowy, mało używany, sprzedam korzystnie. Zgłoszenia Wacław Ciesielski, Pleszew, Rynek 19. zdw 88 094

10 piecy

białych, kaflowych na sprzedaż. Oferty skierować z podaniem ce- ny do Kurjera zdw 88 085.

Fabrykację

artykułu sezonowego, pokupno- go sprzedam 500 zł. Oferty Kurjer zdw 85 420

Skład rzeźnicki

z kompletnym urządzeniem o za- pędzie elektrycznym z powodu stosunków rodzinnych zaraz na sprzedaż. Do objęcia potrzeba około 12.000. Adres wskaże Ku- rjer zdw 88 002.

Bilard

francuski z przyborami w do- brym stanie zaraz sprzedam. Grunwaldzka 30, Blok familij- ny 1. zdw 88 016

Rower

w dobrym stanie na sprzedaż. Grodzki, Górna Włda 117. zdw 88 015

Umywalki

sprzedaż bardzo tania J. An- dersz, ul. Wrocławska 14. zdw 88 013

Sprzedam

skład z przyległym pokojem przy Górnej Włdzie. Adres Kurjer zdw 88 010

Willa

do sprzedania w Puszczykowie, uroczyste położenie, 5 mórg ogrodu warzywnego i owocowego, 5 po- koi i kuchnia zaraz wolne, włas- ny wodociąg. Cena 35.000 zł. Pośrednicy wykluczeni. Wiado- mość św. Marcina 72. Pw 10 322-68.407

Gdynia

sprzedaż jadłodajnie, dobrze prosperująca. Spieszne oferty Jekiel, Gdynia, szosa Gdańska, dom Brzóska. zdw 10 305

Składy

mieszkaniami Stary Rynek, Po- czucie, Mielżyńskiego, Garbary od 4500 poleca Dutkiewicz, Chwaliszewo 70. zdw 88 331

Sypialnia

nowa, debowa tania 850 zł. Szy- perska 3. I. prawo. zdw 88 523

Maszynę

do pisania nowoczesną mało uży- wana sprzedam 450 złotych, tam- że łódeczko. Towarowa 21. IV. zdw 88 240

Skład

fryzjerski dobrze prosperujący do oddania. Dąbrowskiego 33. jw 1 737

Maszynę

do mycia butelek do sprzedania. R-ma Artur Gaede, Poznań, św. Wojciech 23.30. dwp 6000

Skład

z urządzeniem, w centrum Po- znań tania do odstąpienia. Oferty Kurjer zdw 88 267

Pszcz

Kamienica
w Poznaniu, centr. mieszkanie 3 i 4 pokojowe, solidnie zbudowana, dochód 900 złotych miesięcznie, hipotek 23.000 złotych, amortyzacyjnych odchodzi od ceny kupna za 106.000 złotych, spiesznie na sprzedaż. Biuro Handlowe „Boltar”. Poznań, Skarbowa 17. Pw 10 172-19 108

Kamienice
dochód roczny 5.500, cena 50.000, sprzedaż Dątkiewicz. Chwaliszewo 70. Zdz 88 333

Kamienica
komfortowa, 5 pokojowe mieszkanie, dochód roczny 21.000, cena 180.000, wpłaty 100.000 sprzedaż — Jaskiewicz, Poznań, Fredry 6. Kw 2208

PIENIĄDZ

Pożyczki
szukam 15.000 złotych na dom położony w Poznaniu, na pierwszą hipotekę, dam dobry procent. Adres wskazać Kurjer zdz 86 924

Poszukuje
sie na pierwszorzędnego gospodarstwa pożyczki na 1. hipotekę 10—15 tysięcy złotych. Zgłoszenia Kurjer zdz 87 572

Mam
wolne 10.000 złotych oczekuję propozycji, najchętniej z współpracą. Oferty Kurjer Poznański zdz 87 820

Udziele
pożyczki na dobre zabezpieczenie hipoteczne. — Zgłoszenia z ewentl. podaniem wysokości kwoty Kurjer zdz 88 473

2—3.000 zł
poszukuję dobrego zastaw, wysoki procent. Kurjer zdz 88 384

100 zł
pożyczki poszukuje na dwa miesiące, dobry procent, pewna gwarancja. Oferty Kurjer zdz 87 634

DO WYNAJĘCIA

Mieszkanie
I p. front, balkon 2—3 duże słoneczne pokoje, pierwszorządnie umeblowane ewtl. używanie kuchni, łazienki, na czas wystawy, przy ul. 27 Grudnia do wynajęcia. Oferty „Par”. Al. Marcinkowskiego 11, pod nr. 19 234. Pw 10 309-19 234

Wynajmę
pokój umeblowany z urządzeniem kuchni dla wystawcy. Zgłoszenia Kurjer rw 4 785

Mieszkanie
1, 2, 3 pokoje wprost od gospodarza odda Jaskiewicz. Wroniecka 12, od 9—8. Zdz 88 466

2 razy 2
pokoje z kuchnią, 1 pokój i kuchnia, 3 pokoje i kuchnia zgóry do wynajęcia. Wskaże Kurjer zdz 88 456

Mieszkanie
umeblowane przy Grunwaldzkiej 2 pokojowe z kuchnią przynależnościami odstąpię na cały czas Wystawy. Adres wskazać Kurjer zdz 88 017.

Mieszkania
3 razy pokój kuchnia, 2 razy dwa pokoje, 3 razy trzy pokoje, 1 raz 6 pokoi wprost od gospodarza wskazać „Fragut”. Kozia 21. Zdz 88 310

Pokój
i kuchnia z meblami do wynajęcia w mieście powiatowym, blisko Poznania (bardzo korzystnie). Oferty Kurjer rw 4834

Pokój
kuchnia od gospodarza 800 licznik rok dzierżawa, 2 pokoje kuchnia 1.500 zaraz. Centrum. Żydowska 5. rw 4 771

SZUKA MIESZK.

300 zł
za wskazanie małego mieszkania. Oferty Kurjer zdz 88 081

10 ZAMIANA MIESZKANIA

4 pokojowe
mieszkanie oddam za 3 pok. ul. Dąbrowskiego 4. Gospodarz. Zdz 87 900

Zamienię
portierstwo z stałą pracą na mieszkanie 2 lub 1 pokojowe z kuchnią bez portierstwa. Reflektuje się na dobrze poleconych i uczciwych. Zgłoszenia Kurjer zdz 88 295

Stróżstwo
z wysoką pensją miesięczną za zamienienie na mieszkanie bez stróżstwa. Adres wskazać Kurjer zdz 88 135

Zamienię
mieszkanie w Szamotułach 1 pokój i kuchnia na podobne w Poznaniu. Adres wskazać Kurjer rw 4810

11 POKOJE UMEBL.

Dla wystawców
wynajmę na czas wystawy pokój z urządzeniem kuchni, blisko wystawy. Adres wskazać Kurjer zdz 87 019

We
willa 1. 2 słoneczne komfortowe pokoje dla poważnych wystawców, 10 minut tramwajem od wystawy. Solacz, Mazowiecka 57. Zdz 86 953

Pokój
z utrzymaniem dla inteligentnej pani. Pocztowa 28. III. p. Zdz 87 534

Pokoje
umeblowane stale wynajmuję, także proszę zgłaszać. „Pawilon”. Głogowska 112a. Zdz 87 666

Elegancki
pokój frontowy wynajmę zaraz. 27 Grudnia 5. III. p. prawo. Zdz 87 619

Wystawcom
1 lub 2 piękne pokoje oddam. Słowackiego 22. I. p. lewo. Zdz 87 925

Pokoje umeblowane
zaraz lub później wydzierżawię sie w Solacz. Zgłoszenia Kurjer zdz 87 710

Pokój
duży, słoneczny, czysty, front, dobrze umeblowany 10 minut PWK, dojazd 8, 4 i 9 przystanek przed domem dla wystawcy 15. 5. Górna Wilda 84. I. lewo. Zdz 87 747

Na Wystawę
pokój świeżo odnowiony, parterowy, frontowy, z osobnym wejściem, elektryka zaraz do wynajęcia. Romana Szymańskiego 8, parter, prawo. Zdz 87 393

„Informacja”
św. Marcin 11 poleca pokoje umeblowane. Zdz 88 173

Pokój
umeblowany dla 2 panów zaraz do wynajęcia. Mostowa 3, w podwórzu, parter. rw 4 803

Elegancki
pokój z komfortem. Wielka 15. III. lewo. rw 4 798

Pokój
wspólny dla 2 panów z światłem elektr. do wynajęcia od 1. 6. ew. dla wystawców zaraz. Wąły Jagielly 18. III. prawo. Zdz 88 297

Pokój
panu (także wystawcom) od 15. 5. Wierzbiciele 39a, wys. part., prawo. Zdz 88 296

Wystawcom
centrum pokoje czyste, elektryczność telefon, w śródmieściu wynajmę. Adres wskazać Kurjer zdz 88 294

Wystawcy
pokój dolny. Zielona 3. I. lewo. Zdz 88 290

Pokoje
umeblowane wynajmę „Fragut”. Kozia 21. Zdz 88 307

Małżeństwu
wynajmę pokój używanie kuchni. „Fragut”. Kozia 21. Zdz 88 309

Pokój
dobrze umeblowany dla 2 panów lub wystawców oraz mniejszy pokój zaraz lub od 1 czerwca do wynajęcia. Thes. Poznań, ul. Pat. Jackowskiego 23. III. prawo. Zdz 88 201

Pokój
umeblowany wynajmę dwóm panom, pościel pożądana. Wielkie Garbary 50, parter, lewo. Zdz 88 230

Pokój
frontowy, umeblowany wynajmę panu (także wystawcom) 15. 5. Wielkie Garbary 18. III. lewo. Zdz 87 829

Pokój
umeblowany do wynajęcia dla wystawców. Długa 11, w podwórzu, I. p. pr., prawo. Zdz 88 273

Pokój
do wynajęcia. Adres Kurjer zdz 88 379

Pokój
parterowy, salonik, elegancko umeblowany w pobliżu wystawy, wolny zaraz. Patrona Jackowskiego 11, parter, lewo. Zdz 88 361

Pokój
na Wystawę okolica opery, telefon, łazienka, fortepian wydzierżawie. Oferty Kurjer zdz 88 491

Pokój
na Łazarzu słoneczny, frontowy, blisko Wystawy na czas Wystawy wynajmę lecz tylko inteligentnej osobie. Adres wskazać Kurjer Poznański zdz 88 481

Wystawcom
pokój umeblowany wynajmę. Lewandowski. Rzeczypospolitej 9. Zdz 88 487

Pokoje
umeblowane dla panów, pani małżeństw poleca Informator. Ratajczaka 15. Zdz 88 482

Pokój
elegancko umeblowany, niekierujący, frontowy, tanio wydzierżawie. Piekary 3. III. p. Zdz 88 249

Pokój
dla wystawcy zaraz. Kochanowskiego 23, parter, prawo. Zdz 88 265

Pokój
umeblowany 1 lub 2 łóżka wynajmę św. Wojciech 23, parter, prawo. Zdz 88 012

Słoneczny
pokój, dobrze umeblowany wynajmę 1 wgl. 2 solidnym panom zaraz. Górna Wilda 18. III. prawo (przy Centrum). Zdz 88 068

Pokój
inteligentn. panom wynajmę. Przemysłowa 41, dom ogrodowy, II. prawo. Zdz 88 223

Pensjonat dla przyjezdnych
willa Poznań, ul. Wyspiańskiego 17, przy Wystawie, pokoje umeblowane, ceny przystępne. Zdz 88 332

Wspólnika
na pokój Mostowa 5, Linden-berg. Zdz 88 284

Pokój
dla dwóch panów zaraz. Marsz. Focha 83. I. lewo, podwórze, II. wejście. Zdz 88 281

Pokój
wejście niekierujące z utrzymaniem. Półwiejska 3. III. prawo. Zdz 88 280

Pokój
umeblowany elektryczność, wygodny, śródmieście wynajmę solidnej osobie. Adres wskazać Kurjer zdz 88 279

Dla
stałego lokatora mam do oddania 1. 6. pokój elegancki, śródmieście, elektryczność. Adres wskazać Kurjer zdz 88 174

Panię
na wspólny pokój przyjmę. Łąka, Chwaliszewo 72. II. p. w podw., lewo. Zdz 88 169

Pokój
wynajmę zaraz III. piętro. Zamkowa 5. prawo. Zdz 88 250

Centrum
wspólny pokój do wynajęcia dla 2 solidnych panów (po 30 zł miesięcznie). Oferty Kurjer zdz 87 224

Małżeństwu
bezdzielnemu ładnie umeblowany pokój wynajmę, kilka miesięcy zgóry. Adres Kurjer filia Jężyce jw 1 746

Dobrze
umeblowany, frontowy pokój dla wystawców zaraz do wynajęcia. Poznań, Jężyce. Patr. Jackowskiego 35. I. lewo. jw 1 736

Ładny
pokój dla dwóch panienek zaraz do wynajęcia. Seweryna Mielżyńskiego. Zgłoszenia Kurjer zdz 88 261

Pokój
na 2 osoby zaraz wynajmę. Nowak. Szkolna 6. Zdz 88 244

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Jężycka 2. I. prawo. Zdz 88 275

Jeden
lub 2 pokoje dla 2 panów. Matejki 65a, III. lewo. Zdz 88 266

Pokój
1—2 osób. Woźna 14b, III. prawo. Zdz 88 353

Pokój
umeblowany zaraz do wynajęcia. Wielkie Garbary 12. II. p. Zdz 88 349

Kwiatowa 3, I. p. lewo
z utrzymaniem na stałe 1—2 poważnym panom, elektr., telefon. Zdz 88 343

Pokój
umeblowany solidnemu panu wynajmę na stałe. Św. Marcin 22. I. prawo. Zdz 88 345

Pokój
inteligentnej panię wynajmę. Św. Marcin 22. I. prawo. Zdz 88 346

Dwa
pokoje wynajmę stałym panom. Stroma 26, Ratajczakowa. Zdz 88 153

Pokój
ładnie umeblowany z 2 łózkami do wynajęcia. Zgłoszenia Szwajcarska 26. III. lewo. Zdz 88 138

Pokój
skromnie umeblowany zaraz do wynajęcia. Oferty Kurjer zdz 88 469

Pokój
wspólny dla panów wynajmę. Górna Wilda 32. I. prawo. Zdz 88 453

Przyjmę
pana na stancję. Adres wskazać Kurjer zdz 88 442

Przyjmę
panienkę na pokój wspólny. Piekary 24. II. p. front. Zdz 88 446

Pokój
2 lepszym panom wynajmę. Adres wskazać Kurjer zdz 88 451

Pokój
wynajmę dla wystawców. — Ozdowska, Zwierzyniecka 8. Zdz 88 193

Pokój
dwuosobowy z utrzymaniem — wolny. Spokojna 25. II. p. Zdz 88 191

Frontowy
pokój do wynajęcia zaraz. Górna Wilda 31. II. prawo. Zdz 88 184

Małżeństwu
wynajmę pokój umeblowany centrum Columbia. Woźna 11. I. piętro. Zdz 88 185

Pokój
front, elektr. światło, słoneczny z pościelą, osobne wejście, samotnemu panu zaraz wynajmę. Wilda, Krzyżowa 5. III. p. na prawo, od 4—7. Zdz 88 131

Pokój
umebl. dla Wystawcy na przeciąg wystawy wynajmę. Szamarzewskiego 12. III. prawo. rw 4821

Ładny
i czysty pokój dla pani. Adres wskazać filia Kurjer Stary Rynek rw 4811.

Wystawcy
2 pokoje umeblowane. Szamarzewskiego 24. II. lewo. Zdz 88 130

Korzystnie
wynajmę pokój komfort, blisko Wystawy. Podczerniński. Górna Wilda 71. II. front. Zdz 88 129

Wystawcom
wynajmę jeden elegancko umeblowany pokój z dwoma łózkami, elektrycznością, telefonem i łazienką. Adres telefon 7455. Zdz 88 123

Inteligentnego
pana na wspólny pokój przyjmę Murna 3. I. prawo. Zdz 88 503

Pokój
umeblowany dla 1 lub 2 panienek zaraz. Adres wskazać Kurjer zdz 88 363

Elegancko
umeblowany pokój z balkonem dla lepszego pana lub wystawcy zaraz do wynajęcia. Kilin-skiego 10. II. prawo. Zdz 88 125

Pokój umeblowany
dla dwóch lub trzech panów do wynajęcia. Poznańska 21. III. lewo. Zdz 88 002

Pokój
umeblowany dla dwóch solidnych panienek. Wielkie Garbary 1. II. lewo. Zdz 88 319

Pokój
duży, słoneczny, czysty, frontowy, dobrze umeblowany 10 minut PWK, dojazd 8, 4 i 9 przystanek przed domem dla wystawcy 15. 5. Górna Wilda 84. I. lewo. Zdz 87 747

Małżeństwu
lub 2 panom pokój, ładny, frontowy, słoneczny wynajmę. Wskaże Kurjer zdz 88 239.

Ładny
frontowy pokój, panu wynajmę. Gen. Prądzyńskiego 10. II. wprost. Zdz 88 237

Pokój
frontowy z 2 łózkami dla wystawców lub przyjezdnych zaraz do wynajęcia. Adres wskazać Kurjer filia, Jężyce jw 1735.

Pokój
umebl. do wynajęcia na 1 lub 2 osoby od 15. 5. św. Marcin. I. II. p. pr., prawo. Zdz 88 219

Pokój
umeblowany wynajmę 15. 5. Rzeczypospolitej 9, dom ogrodowy, III. prawo. Zdz 88 022

Pokoje
dla przyjezdnych na dni, tygodnie. Słowackiego 34. I. lewo. Zdz 88 073

Wielkopolkom
porządkiem panienkom, zatrudnionem cały dzień poza domem pokoje wspólne. Pościel pożądana. Św. Marcin 62. I. prawo, podwórze. Zdz 88 071

Pokój
frontowy słoneczny zaraz wynajmę tylko lepszemu panu. Św. Marcin 63. III. p. pr., prawo. Zdz 88 317

Czysty pokój
dla dwóch panów do wynajęcia. Józefczak. Strusia 6. Zdz 88 064

Pokój
dobrze umeblowany, frontowy. Woźna 18, skład kolonij, narożnik. Zdz 88 059

Pokój
umeblowany z balkonem zaraz do wynajęcia w pobliżu wystawy. Ulica Poplińskich 9. I. lewo. Zdz 88 061

Pokój
dla dwóch panów wynajmę od 15. 5. Pościel pożądana. Adres wskazać Kurjer zdz 88 021.

Pokój
umeblowany dla 2 pan lub panów, ul. Szwajcarska 20. IV. p. Zdz 88 033

Pokój
umeblowany na jedną osobę osobne wejście z korytarza od zaraz do wynajęcia. Grobla 9. II. prawo. Zdz 88 121

Centrum
pokój, elektryczność, łazienka, komfort wynajmę wystawcy Wąły Zygmuntowa Augusta 10a. I. lewo (róg Składowej). Zdz 87 805

Pokój
duży wystawcom i wspólny tanio na stałe. Gwarna 8. III. prawo. Zdz 87 880

2 pokoje
umeblowane, elegancko, 3 łóżka zaraz centrum miasta. Adres wskazać Kurjer zdz 87 999.

Pokój
niekierujący dla inteligentnej z całonocnym utrzymaniem do wynajęcia zaraz. Wierzbiciele 15. I. p. lewo. Zdz 87 998

Pierwszorządny
pokój na 2 osoby na czas Wystawy wydzierżawie tanio. Dąbrowskiego 88. II. lewo. Zdz 88 020

Wynajmę
w centrum miasta kilka dużych, czystych pokoi. Zgłoszenia telefonem numer 2221. Zdz 88 504

Pokój
wspólny Strumykowa 10. III. Kaczmarek. Zdz 88 066

Pokój
wynajmę na dwie osoby od 15. 5. Szamarzewskiego 20. II. p. pr., prawo (podwórze). Zdz 88 478

Dwóch
panów wystawców lub urzędników ewtl. jednego przyjmę na pokój od 15. Czesława 18. III. lewo. Zdz 88 399

Na wystawę
Wielki wybór mieszkań i pokoi wszelkiej wygody korzystnie od 150 złotych miesięcznie wskazać Centrala Pośrednictwa 3 Maja 3a, w podwórzu. Telefon 38-00 otwarte 8—2 i 3—7. Zdz 88 380

Pokój
dla pań. Żupańskiego 3. I. wprost. Zdz 88 422

Pokój
dobrze umeblowany, frontowy dla inteligentnego pana zaraz. Ogrodowa 10. II. piętro. Zdz 88 416

Pokój
słoneczny na 2 osoby. Jankowski. Małeckiego 21. Zdz 88 404

Pokój
ładnie umeblowany, elektryczne światło blisko dworca wynajmę na czas PWK. ul. Słowackiego 18, dom ogrodowy, parter, lewo. Zdz 88 406

Wystawcom
2 pokoje frontowe, ładne, obok wystawy. Można pojedynczo. Przecznicza 4. II. lewo. Zdz 88 382

Pokój
mały dla pana zaraz, łazienka elektryczność. Grochowe Łąki 1. I. prawo. Zdz 88 423

Pokój
umeblowany dla 2—3 panów wynajmę. Wybieralski. Niegolewskich 2. Zdz 88 427

Pokój
frontowy na czas Wystawy wynajmę 1—2 panom. Wielka 18. III. lewo. Zdz 88 428

Sypialnię i gabinet
elegancko umeblowane razem lub oddzielnie na czas Wystawy wynajmę. Górna Wilda 47. III. prawo. Zdz 88 429

Pokój
umeblowany frontowy wynajmę solidnemu panu. Ulica Poplińskich 1, parter, lewo. Zdz 88 439

Elegancki
pokój dla wystawcy, ewentl. solidnego pana wynajmę. Łazarzka 2a, parter, front. Zdz 88 413

Pokój
zaraz do wynajęcia. Półwiejska 5. I. lewo. Zdz 88 496

Dla wystawców
oddam pokój sypialny jadalny, słoneczny z balkonem z urządzeniem kuchni. Adres wskazać Kurjer zdz 88 471

Pokój
wynajmę ulica Działynskich 11. Matuszek. Zdz 88 519

Ładny
słoneczny pokój dwuosobowy wynajmę ul. Stroma 1. III. Zdz 88 518

Dla pp. wystawców
pokój dobrze umeblowany o 2 łózkach od 15. 5. wynajmę. Śniadeckich 4. III. lewo. Łazarz. Zdz 88 383

Pokój
dwuosobowy wystawcom. Cieszkowskiego 8. III. prawo. Zdz 88 370

Wspólny
pokój dla pana elektryczność. Szkolna 3, wchód prawo II. prawo. Zdz 88 374

12 SZUKA POKOJU

Starszy
pan poszukuje wygodnego pokoju ile możliwości bez mebli nie na wystaw

Letników
przyjmie leśniczkę pod Gnie-
nem. Zgłoszenia do Kurjera
pod zw 87 051

„Hel“
pensjonat „Leonidas“ 30 pokoi,
pięknie położony przy morzu,
widok na morze, wielkie oszklone
werandy, kuchnia znana francu-
sko-polska, fachowa obsługa. Ra-
dio 5 lampowe dla gości i różne
dogodnienia poleca się na sezon
1929. Ceny umiarkowane. Zgło-
szenia proszę kierować do Stani-
sława Andrychowskiego, Poznań, ul.
Focha 2 b. dawniej Łazarska.
Pw 10 168-19.91

Hel
pensjonat „Piast i Peretka“ w
bliskości lasu, poleca pokoje sło-
neczne, kuchnia smaczna, na za-
danie jarska, weranda dla obia-
dów i wycieczek, otwarty od 1-go
czerwca. Zgłoszenia Zofia Ku-
kuczko, Bydgoszcz, Dworcowa 78.
Pw 10 236-63.87

Truskawiec
„Włodzimierz“ nowy zarząd. Maj
pokój z utrzymaniem 10 złotych.
Zdzw 88 156

Gdynia
pensjonat „Hanka“. Otwarcie 1
czerwca, tamże do wynajęcia 2
pokoje z kuchnią. Wiadomość
Warszawa, Miodowa 9, m. 14.
Zdzw 88 151

Letnisko
2 oddzielne pokoje, używalność
kuchni, las uroczyste położenie. An-
toniusz do Poznania 2 razy dzien-
nie. Łopuszańska, Zabinko, po-
czta Zabno, przez Czempin. Naj-
pierw zgłoszenia pisemne.
Zdzw 88 106

W Poroninie
pod Zakopanem w willi słonecz-
nej w ogrodzie do wynajęcia
2-3 pokoje z werandą oszkloną
i kuchnią na sezon latowy. In-
formacje Matejki 61, parter, le-
wo. Zdzw 88 003

Letnisko
pokój na 2 osoby, używanie ku-
chni oddam zaraz. Droszcz, Mo-
sina, Lipowa 3. Zdzw 88 143

Umieszczę
rocznego chłopczyka na wieś,
blisko Poznania. Oferty Kurjer
Pozn. zdzw 88 063.

Karwia
pełny Bałtyk, pensjonat „Maria“
Czerwecznica 50%. Zadać
prośbę, Gdynia, ul. Portowa,
Włpysza. Zdzw 88 082

Kapeliśko morskie
Orlowo (Pomorze) willa dr. Kan-
taka pokoje do wynajęcia.
Pw 10 221-63.408

Dzielnia
krawcowa z dwójem dzieci pra-
gnie spędzić 3 tygodnie na wsi,
zamian za szyć. Oferty Ku-
rjer zdzw 88 258

Pokoju
w Puszczykowie bez utrzymania
poszukuje dla trzech pań, blisko
dworca na całe lato. Jurekwa,
Kwiatowa 7, I. Zdzw 88 241

Wśród
lasów i jezior, w malowniczej,
zdrowej okolicy, blisko Poznania
położone letnisko ma jeszcze po-
koje wolne. Kuchnia smaczna,
obfita. Kurjer zdzw 88 270

Mieszkanie
umeblowane 3 pokoje z kuchnią
na letnisko odstąpię od 1 czer-
wca do 30 września, 40 minut ko-
leja do Poznania. Łaskawe zgło-
szenia Wojciechowski, Przecław
(Szkoła), p. Pamiętkowo.
Zdzw 88 188

Puszczykowo
pokój kuchnia na letnisko odda
Columbia. Woźna 11, I. piętro.
Zdzw 88 182

2 pokoje
letnisko blisko Poznania do wynaj-
ęcia. Adres wskazać Kurjer
Zdzw 88 133

Gdynia Kamiennagóra
Pierwszorzędny pensjonat „Po-
lonia“ z widokiem na morze, tuż
obok nowego domu Zdrojowego.
Kanalizacja, światło elektryczne,
kuchnia wyborowa poleca pokoje
z całkowitem utrzymaniem. Zgło-
szenia do 10. 6. Łukomska, Po-
znań, Mickiewicza 36, pomiędzy
2-4. Później na miejscu.
Pw 10 360-58.308

Letnisko
na wsi wśród lasów sosnowych
z całodziennym dobrem utrzyma-
niem. Zgłoszenia Kurjer
Zdzw 88 474

Letnisko
2 pokoje, kuchnia, poszukuje się.
Aleksander Hapke, Fredry 12,
III. piętro. Kw 2 207

2 składy
z dużymi oknami wystawowymi
przy głównej drodze do wynaj-
ęcia zaraz w Orłowie nad Morzem
Bałtykiem. Zgłoszenia: Zabloc-
ka, Poznań, Aleje Marcinkow-
skiego 1, telefon 39-05.
Kw 2209

16 OSOBISTE

Z powodu
nieodstawi towaru, unieważ-
niam wszelkie na 1.5.31. wysta-
wione w dniu 5 marca r. b.
przez P. A. Bercota dla firmy
„Mydłopol“ w Łodzi, Władysła-
wa Nawrota Strzelno.
Zdzw 88 084

Ostrzeżenie
Ostrzegam przed kupnem moje-
go mieszkania z meblami od me-
go syna Edwarda Sobańskiego.
Kw 2 Garbary 9, ponieważ tak-
we jest moją własnością. Ag-
nieszka Liebig. Kw 4816

Ostrzeżenie
wobec tego, że do wspólności
majątkowej z moim mężem nie
należę, oświadczam, że wierzy-
cieli jego nie wypłacam. Micha-
lina Czarnikowa, Czarnków.
Zdzw 88 099

Panią
która pozdrawiała mechanika-
rki w Luboniu w czwartek dnia
9. bm., proszę pana, który jechał
powozem o adres do Kurjera
Poznańskiego rw 4797.

A. K.
posadzenie było niesłuszne.
Zdzw 88 207

21 ZGUBY

Skradziona
1 i 2 rejestracje dowód osobisty
wydany w Łodzi, unieważniam.
Jan Ciszewski. Zdzw 86 258

200 zł nagrody!
otrzyma oddawca zgubionego w
Lunaparku dnia 12 bm. portfela,
zawierającego kilka wosków, 2 cze-
ki i rozmaite papiery, w przeci-
wnym razie zostanie unieważnio-
ne. Metelski, Pocztowa 11.
Zdzw 87 769

Zgubiłem
paszport polski oraz wszelkie pa-
piery francuskie, na nazwisko
Nowak, Antoni. Uczciwego zna-
lazcę proszę o zwrot. Wierzy-
n, poczta Lubin, pow. Kościan.
Zdzw 88 047

Inwalida
wojenny zgubił książkę wojsko-
wą, wystawioną przez P. K. U.
Poznań, Miasto, rocznik 1896.
Znalazcę uprasza o oddanie
Piotr Tuszyński, Poznań, Tama
Berdychowska 6. Zdzw 88 1167

Zgubioną
książeczkę wojskową na nazwi-
sko Feliks Majchrzak, uniewa-
żniam. Zdzw 88 401

22 ROZMAITE

Wszelkie
reparacje zegarków oraz napra-
wy wszelkiej biżuterii wykonuje
sumiennie, tanio firma F. Tar-
kowska, plac Wolności 11 (pod
filarami). Pw 1726-052.96

Robotki ręczne
monogramy rysuje, Jankowska,
Stary Rynek 48, II. bpw 3 583

Koldry
przyjmuje w prac. Smoczyńska,
Kwiatowa 8. bpw 3 461

Losy
do Loterii Państwowej i innych
loterii poleca A. Kedziora Po-
znań, Sieroca 5/6, telefon 10-11.
Zdzw 88 147

Batikowanie
malowanie wszelkiego rodzaju
wykonuje starannie i tanio. Pra-
cownia „Kapelusz“ „Damski“,
Wrocławska 19. Pw 9556 18 348

**Gabinet Kosmetyczny,
Piekary 18**
Masaż twarzy, staranne i higie-
niczne wykonanie. Pielęgnacja
skóry i włosów. Wszelkie zabiegi,
wchodzące w zakres nowoczesnej
racjonalnej kosmetyki. bpw 3455

Przeznaczenie!
Napisz imię, nazwisko, miesiąc
urodzenia, otrzymasz darmo o-
kreślenie charakteru, zdolności,
przeznaczenia. Warszawa, Re-
dakcja „Wiedza Tajemna“. Za-
łączaj znaczek pocztowy na prze-
syłkę. nw 10 100

Na lato
najnowsze suknie, kostiumy jum-
py, szlafroczy, szale, kostiumy
kapelowe, sportowe, zawoju na
głowie, jedwabne trykotowe wyko-
nuje podług miary „Trot“ Ro-
mana Szymańskiego 10 III, na-
rocznik Placu Świętokrzyskiego.
Zdzw 86 060

**Malowanie ręczne
i mechaniczne
liworyzowanie
woskowanie**
(fajeczka) na jedwabiu. Osoby
wprawne, tylko pierwszorzędne
sily mogą się zgłosić zaraz z
próbami prac ul. Jarochowskiego
6, II. p. na lewo w dniu 15.
i 16. od godz 7-9 wieczór Pra-
ca do domu. rw 4826

Wykonuję
prace mularskie. Zgłoszenia
Kurjer zdzw 88 055.

Obiady
smaczne obfite po 80 groszy. Pół-
wiejska 9b, I. piętro. Zdzw 88 324

Dam
dziecko trzymiesięczne na wycho-
wanie. Oferty Kurjer zdzw 88 223

Wszelkie
prace malarskie przyjmuje Lu-
dwik Szymanowski, Półwiejska
38. Zdzw 88 381

Ostrzeżenie
Nie wierzyć, że jest coś co by
było równie dobre i skuteczne jak
prawdziwa Centralina Michałow-
skiego do szybkiego tuczenia. Cen-
tralina działa jak drożdże. Za-
dać wszędzie tylko w oryginalnym
opakowaniu, nigdy luźno.
rw 4 829

Wrocławska 36
firma Witold Leworski, oprawa
obrazów najustawniej i najtaniej.
Kw 2 041-2

Posłańcy
wszelkie zlecenia listów, paczek,
zwożki ręcznie i konno załatwia
„Centrala Ruchu“ 3 Maja 3 a.
Tel. 36-00. Zdzw 88 387

Modelka
poszukiwana do pozowania. Zgło-
szenia Kurjer zdzw 88 344

Czyszcze
posadzki parkietowe, podłogi. Ma-
telem akuracie i tanio. Łask.
oferty Kurjer zdzw 88 243

Lampiony chorągiewki
kije do lampionów wykonuje ma-
sowo firma Józwiak, Poznań,
Wierzbicze 15. Zdzw 88 208

24 NAUKA

Kondycje
na wsi w znanym, religijnym do-
mu przyjmuję ucznia, uczennica 7
kl. gimnazjum humanistycznego.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
Zdzw 88 291

Lekcyj
języka francuskiego udzielam
tanio w godz. przedpoł. i popoł.
Zgłoszenia proszę do ekspedycji
Kurjera Pozn. zdzw 87 544.

Piekarnia
Ceres ma do wydzierżawienia
ubikację 100 km. nadającą się na
składnice lub na warsztat repara-
cyjny. Zgłoszenia do biura —
Piaskowa 23. Zdzw 6010

Angielskiego
lekcyj udziela Anglik. Najnow-
sza metoda. Zgłoszenia Kurjer
Zdzw 88 206

Angielka
rodowita udziela lekcyj konwer-
sacji. Zgłoszenia Kurjer
Zdzw 88 214

Tańców
modnych wyucza Ola Antoszew-
ska, Zielona 3. Pw 9902-18.531

25 MUZYKA

Waltornista
rutynowany przyjmie posadę pod-
czas P. W. K. Oferty Kurjer
Zdzw 87 819

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszu-
kujących posady w tej rubryce
obliczamy po jednej trzeciej cenie
drobnych

Francuzka
rodowita zaraz może objąć po-
sadę na czas Wystawy Krajowej
— władza językiem polskim. Wia-
domość Mikulla, 27 Grudnia 10.
Zdzw 87 384

**Kierownik samodzielny
nowoczesnej krochmalni
i gorzelni**
na niewypowiadzanym stanowis-
ku zmienia posadę od 1 lipca r. b.
Wysokość średnie, lat 44,
kilkunastoletnia praktyka. Zgło-
szenia pod dwp 5908 ekspedycji
Kurjera Poznańskiego.

Fotograf
samodzielny poszukuje posady.
Władysław Rasztborski, Mi-
wa, Przeskok 2. dpw 5600

Służąca
sumienna z dobrymi świadectwa-
mi poszukuje miejsca zaraz do
starych państwa. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdzw 87 992

Była
nauczycielka poszukuje posady
kasjerki lub elewki biura. Łas-
kawe zgłosz. do Kurjera
Zdzw 87 595

Sierota
lat 19 poszukuje jakiegokolwiek
pracy możliwie jaknajwcześniej.
Oferty Kurjer zdzw 87 542

Poszukuję
posady woźnego, zaraz lub 15. 5.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
Zdzw 88 065

Poszukuję
posady stróża domu zaraz lub 15.
5. 29. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
Zdzw 86 966

Młynarz
młody, obznajomiony z wszelkimi
maszynami, wykonuje uniejęz.
remonty przy motorach i t. d.
poszukuje posady od 1. 6. 29.
Łaskawe oferty do Kurjera ood
Zdzw 87 488

Pracy
biurowej, lub podobnego zajęcia
poszukuje młody człowiek z ma-
tura. Zgłoszenia do Kurjera pod
Zdzw 87 591

Prasowaczka
poszukuje posady zaraz. Oferty
Kurjer zdzw 87 827

Sierota
z dobrej rodziny wymowna szyb-
ko się orientująca przyjmie po-
sadę kasjerki lub „spedjentki“. Łas-
kawe zgłoszenia Agencja Kurje-
ra Poznańskiego, Gniezno 198.
nw 10 251

Szofer
kawaler, lat 25, trzeźwy, sumien-
ny, pilny, biegły w jeździe posu-
kując posady do samochodu pry-
watnego zaraz. Łaskawe oferty
Kurjer zdzw 87 565

Inteligentna
panienka poszukuje jakiegokolwiek
posady biurowej. Oferty Kurjer
Zdzw 87 566

Rzeźnik
szofer lub tylko szofer szuka za-
raz posady. Oferty Kurjer St.
Rynek nw 4682

Szofer
z ukończoną prywatną i wojsko-
wą szkołą kierowców, posiadają-
cy zezwolenie na prowadzenie
samoch. wszelkich systemów oso-
bowych i ciężarowych, z dobrymi
świadectwami poszukuje zaraz
posady. Zgłoszenia W. Doma-
galski, Kruszewica, Odcinek Dro-
gowy. Zdzw 88 898

Czeladnik - młynarski
szuka posady zaraz lub później.
Andrzej Mella, Wieleń, pow.
Czarnkowski, Parowy młyn.
Zdzw 87 893

Pracznia
poleca się do prania i prasowa-
nia. Zgłoszenia do Kurjera
Zdzw 87 686

Szofer
ślusarz i tokarz poszukuje po-
sady. Oferty Kurjer zdzw 87 977

Urzędnik
gospodarczy z ukończoną szkołą
rolniczą i trzyletnią praktyką
wzorowych majątkach i zarodo-
wych obrotach pilny i energiczny
przyjmuje posadę zarządcy, ewen-
tualnie pisarza. Oferty Kurjer
Zdzw 87 907

Inkasentka
z dobrymi świadectwami prosi o
jakakolwiek posadę. Zgłoszenia
Kurjer zdzw 87 908

Francuzka
rodowita, obejmie natychmiast
posadę do towarzysztwa lub do
starszej pani w zamożnym
domu. Zgłoszenia Kurjer
Zdzw 87 385

Kucharka
z dobrymi świadectwami posu-
kuje posadę od 15. 5. w lepszym
domu. Zgłoszenia Kurjer
Zdzw 88 223

Panienka
uczciwa, umiająca szyć poszu-
kuje posadę do szycia lub do skła-
du jako uczennica. Oferty do Ku-
rjera zdzw 88 293

Wypożyczę
1000 za utrzymanie posady bin-
rowej. Oferty Kurjer zdzw 88 285

Inteligentny
uczniwy i pracowity seminarzy-
sta nauczycielski, poszukuje ja-
kiegokolwiek zajęcia na P. W. K.
Oferty Kurjer zdzw 88 176

Panienka
z ukończonym kursem handlo-
wym poszukuje posady początku-
jącej biuralistki, ekspedjentki lub
uczenicy do biura. Oferty do Ku-
rjera zdzw 88 167

Szofer
sumienny, zna się na ogrodnic-
twie, pewny w swym zawodzie,
poszukuje posady. Oferty Ku-
rjer zdzw 88 169

Szofer-kowal
kawaler, trzeźwy, sumienny,
czteromiesięczna praktyka, posu-
kuje posady. Łaskawe zgłoszenia
Kurjer zdzw 88 139

Panienka
inteligentna wymowna w języku
polskim i niemieckim, sympatycz-
na, powściągliwa, szuka ja-
kiegokolwiek zajęcia na czas Wy-
stawy. Zgłoszenia Kurjer Po-
znański zdzw 88 444

Maszynistka
biegła znająca prace biurowe
także adwokackie poszukuje po-
sady. Zgłoszenia Kurjer
Zdzw 88 238

Zawodowy
rolnik 50 lat, były emigrant nie-
miecki, który z patriotyzmu
przybył do Polski, władający w
słowie i piśmie, polskim i nie-
mieckim, trzeźwy, sumienny,
który chce pracować, aby za-
robić na swoje utrzymanie i starej
matki, szuka jakiegokolwiek za-
jęcia. Oferty Kurjer zdzw 88 122

Kilimlarka
poszukuje posady. Oferty Ku-
rjer zdzw 88 124

Maszynistka
poszukuje posady. Oferty Kurjer
Poznański zdzw 88 123

Pokoju
czysta, uczciwa poszukuje po-
sady od 15. 5. z sztywnym prasowa-
niem. Zgłoszenia Kurjer
Zdzw 88 180

Królewianka
młoda, bardzo przystojna i ele-
gantna, znająca dokładnie bio-
rowość i handel poszukuje po-
sady, najchętniej na Wystawie.
Łaskawe zgłoszenia listownie
Kalisz, Kanonika 3, sklep spo-
żywczy, Brzeska. Zdzw 88 107

Osoba
z lepszej rodziny, która zna ku-
chnię i gospodarstwo wiejskie,
przyjmuje posadę jako wyrocz-
cielka pani lub samodzielnie na
wieś od 15. 5. lub 1. 6. Zgło-
szenia do Kurjera Poznańskiego
Zdzw 88 089

Rzeźnik
z praktyką w kuchni poszukuje
posady. Oferty Kurjer
Zdzw 88 032

2 pokojowe
szukają posady od 1. 6., najchę-
tniej na wyjazd. Oferty Kurjer
Zdzw 88 079

Gospodyn - kucharka
samodzielna szuka posady od 15.
5. Oferty Kurjer zdzw 88 300

Aptekarska
sila pomocnicza z 5 letnią prak-
tyką poszukuje posady. Oferty
Kurjer zdzw 88 312

Pani
która pracowała w różnych
przedsiębiorstwach poszukuje po-
sady na czas Wystawy. Zna je-
zyk polski, niemiecki. Oferty
Kurjer zdzw 88 245.

Ogrodnik - szofer
z 5 letnią praktyką ogrodn. oraz
kilkumiesięczną prak. szoferską,
z dobrymi świadectwami posu-
kuje posady zaraz lub od 1 lipca
rb. Łaskawe oferty uprasza si-
do Kurjera Poznańskiego pod
Zdzw 88 087

Rzeźnik
przybyły z zagranicy poszukuje
zajęcia w zawodzie, duże wynag-
rodzenie nie pożądaną, na żada-
nie kaucja. Zgłoszenia Kurjer
Zdzw 87 536/7

**Magazynier-
ekspedjent**
samodzielny, biegły przyjmie po-
sadę w poważnym przedsiębior-
stwie. Oferty do ekspedycji Ku-
rjera Poznańskiego pod
Zdzw 88 537

Inteligentna
panienka poszukuje posady w
charakterze wychowawczyni, do
dzieci powyżej 3 lat. Oferty skła-
dać Koźmin, Plezewska 9,
Rzepczyńska, dla Władz.
dw 6 004

Stenotypistka
początkująca z ukończoną Szko-
łą Handlową, pisząca biegle, ste-
nografię polską i na maszynie
poszukuje posady. Zgłoszenia
Kurjer rw 4838

Mężczyzna
w średnim wieku, dobry, samo-
dzielny fachowiec w zakresie
stolarskim poszukuje stanowiska
magazyniera lub dozorczy w po-
ważnym przedsiębiorstwie lub
fabryce. Zgłoszenia Agencja
Kurjera Poznańskiego Leszno,
Komeniusza 42. nw 10 315

Saksofonista
flecista młody, rutynowany po-
szukuje zaraz posady. Zgłoszenia
Agencja Kurjera Poznańskiego
Gniezno 204. nw 10 309

Dziewczyna
uczniwa i sumienna z gotowa-
niem do wszelkich prac poszu-
kuje posady zaraz lub 1 czerwca.
Łaskawe oferty Kurjer
Zdzw 88 408

Inteligentna
osoba wymowna, sprytna przy-
jmuje posadę na P. W. K., Zupa-
ńskiego 3, I. wprost. Zdzw 88 426

Rządca
starszy rutynowany poszukuje
posady samodzielnej lub pod dy-
sponicję. Wymagania skromne.
Oferty Kurjer zdzw 88 072.

Pani
władająca językiem polskim,
niemieckim i francuskim posu-
kuje posady na czas wystawy.
Zgłoszenia Kurjer zdzw 88 145.

Młodszy pan
poszukuje jakiegokolwiek zaj-
ęcia na P. W. K. Znajomość je-
zyków polskiego i niemieckiego
w słowie i piśmie. Oferty Ku-
rjer zdzw 88 049

Reprezentanta
posady poważnej firmy na P.
W. K. poszukuje starszy zela-
żniak. Zgłoszenia Kurjer
Zdzw 88 036

Szofer-kowal
poszukuje posady zaraz, miej-
scowości obojetna. Oferty Ku-

Pokojówki

znające dobrze usługę potrzebne do pensjonatu nad morzem od 1 czerwca do 1 września. Zgłoszenia: Zabłocka, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 1. zdw 88 150

Kucharka

dobrze polecona, znająca pierwszorzędna kuchnię, konserwy, potrzebna zaraz. Zabłocka, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 1. zdw 88 149

Kucharki

samodzielnej przychodni i bufetowej poszukuje „Morskie Oko”, Młyńska 3. zdw 88 140

Służąca

młoda, bardzo czysta, umiejąca cośkolwiek gotować, z dobrymi świadectwami, potrzebna do dwóch osób od 15. lub później. Adres wskaże Kurjer zdw 88 155

Pielęgniarka

z praktyką do 10-cio miesięcznego dziecka potrzebna zaraz. Zgłoszenia godz. 2-4. Gawrońska, Libelta 3, I. zdw 88 162

Posługaczka

na po południe potrzebna zaraz. Polna 13, III. p. zdw 88 164

2 palaczy maszynistów
do obsługi lokomotyw, umiędlących również pracę kowalską gospodarską, 1 mistrza młynarskiego z długoletnią praktyką kawalerów bez rodzin oraz 1 starszego ucznia młynarskiego przyjmie młyn blisko Poznania. Oferty z podaniem warunków i odpisami świadectw, których się nie zwraca nadsyłać do Kurjera pod zdw 86 536/7

Elew

z dobrem wykształceniem szkolnym, 6 kl. gimnazjum lub szkoła handlowa, znający dobrze języki polski i niemiecki zaraz potrzebny. Ludwik Modelski, Międzyzdroje, n/Warta, transporty międzynarodowe. Żegluga rzeczna. zdw 87 485

Pisaniem

ulotek gwarantujemy każdemu 340 zł miesięcznie dochołu. Informacje z materiałem tylko po otrzymaniu 2,50 zł (można znaczki poczt.). Firma „Carbon”, Gdynia I. zdw 87 009

Uczni

ślusarskich i w drugim roku towarzyszących przyjmie fabryka „F. O. S.” Droga Debińska 12. zdw 87 251

Korespondentka

polko-niemiecka, pisząca biegle na maszynie, chrześcijańska, doświadczona, zdolna, zamierzająca w pracy w wieku 25 do 40 lat potrzebna na stałą posadę w Warszawie w przedmiotem przedsiębiorstwie przemysłowym. Oferty z referencjami i podaniem wynagrodzenia Kurjer Poznański zdw 87 560

Ślusarzy

narzędziowych poszukuje. Zgłaszać się do firmy Z. Gawroński, Gwarna 14. zdw 88 395

Posługaczka

na cały dzień potrzebna. Przemysłowa 29, II. prawo. zdw 87 131

Potrzebny

zaraz lub od 15. duet damski dobrze zgrany ewtl. męski (fortepian, skrzypce). Zgłoszenia z podaniem warunków. Grand Café Jarocin. zdw 5963

Służąca

potrzebna od 15. 5. Jeżycka 7, II. prawo. zdw 87 628

Fryzjer

męski z wolną stacją potrzebny. Górna Wilda 82. zdw 87 920

Fryzjerka

50% posada stała potrzebna. T. Bandurski, Dąbrowskiego 5. zdw 87 692

Ceglarka

dzielnego fachowca do cegielni obwodu nadwiślańskiego z cieką glina, roczna produkcja przeszło dwa miliony sztuk jako samodzielnego kierownika na stałą pensję i tantieme poszukuje od 1 czerwca lub później. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod dw 87 924

Ciesz otrzymać posadę?
Musisz ukończyć kursy fachowe. korespondencyjne profesora Sekulowicza. Warszawa Żorawia 42. Kursy wycząją listownie: buchalterii, rachunkowości, kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografii, nauki handlu, prawa, kaligrafii, pisanie na maszynie, towaroznawstwa angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwo. Żadajcie prospektów n. 9825

Poszukuję

trzech uczących szoferów ze świadectwami na takse. Zgłoszenia do Kurjera zdw 86 887

Pomocnik

fryzjerski potrzebny zaraz. Richter, Marsz. Focha 70. zdw 88 289

Dzielną

ekspedientka czysta i uprzejma, władająca językiem polskim i niemieckim, do naszego składu rzeźniczego zaraz poszukiwana. Bracia Strobel, Poznań, św. Marcin 23. n. 10 318

Ekspedjentki

z branży rzeźniczej mogącej zarazem spełniać obowiązki gospodyni domu poszukuje starszy samotny kawaler, posiadający realność ze zaprowadzonym interesem. Wynagrodzenie według umowy. Przy posiadaniu majątku zamażwyczajnie nie wykluczone. Łaskawe zgłoszenia przy ewent. dołączeniu fotografii uprasza się nadesłać do Kurjera Pozn. zdw 86 880

Zaraz

potrzebny, dzielny, młody sprzedawca na Poznań. Wysoka praca, ewtl. pensja. Oferty Kurjer zdw 88 044

Odciażaczki

do fabryki wód mineralnych i hurtowni piwa na stałą posadę z utrzymaniem mogą się zgłosić. Adres wskaże Kurjer zdw 88 227

Klejarki

torebek potrzebne. Sredziński, Strzelecka 3. zdw 88 299

Krawcowa

może się zgłosić. Adres wskaże Kurjer zdw 88 298

2 pomocników

szwajcarskich poszukuje zaraz. Binek, Kręta 22. zdw 88 282

Pomocnik

fryzjerski potrzebny zaraz. Śniadeckich 4, Łazarz. zdw 88 175

Potrzebna

zdolna panienka do kiosku sprzedawcy wyrobów cukierniczych również potrzebna panienka do pakowania. Wiadomość Rybaki 22a, Zembaty 5-7 godz. zdw 88 168

Kelnerki

potrzebne do Puszczykowa. Zgłoszenia plac Wolności restauracja pod Strzechą. zdw 88 136

Pomocnik

fryzjerski potrzebny zaraz, zarazem pomocnik na prowincję. Zgłoszenia Szewska 19. zdw 88 470

Uczennica

potrzebna. Piechowiak, Stary Rynek 12, skład obuwia. zdw 88 455

Duże

zyski pismo fachowe niezbędne, kupcom szuka przedstawiciela. Pisma. Gwarantujemy niezbędna. Pisać: „Propaganda”. Warszawa, Nowogrodzka 4. zdw 88 457

Panienska

do składu złotniczego do posyłek potrzebna. Warunek dobre świadectwa ukończonej szkoły. Chwilkowski, św. Marcin 40. zdw 88 357

Młodsza służąca

do wszystkiego potrzebna. Wielkie Garbary 12, parter, prawo. zdw 88 462

Dziewczyna

do wszelkich prac domowych zaraz. Zgłoszenia Rybaki 28, skład. zdw 88 461

Inkasenta

z gotówką 600 zł przyjmie zaraz przedsiębiorstwo handlowe w Poznaniu. Zgłoszenia z życiorysem Kurjer zdw 88 460

Woźny

z gotówką 400 zł potrzebny zaraz do przedsiębiorstwa chemicznego. Zgłoszenia z życiorysem Kurjer zdw 88 459

Szofer

na dorozkę potrzebny zaraz. Śniadeckich 23, I. lewo. zdw 88 467

Pomocnik

fryzjerski dzienny potrzebny zaraz. Wodna 14. zdw 88 443

Książkowy

i maszynistka potrzebni. Zgłoszenia na miejscu. Restauracja Browaru Okocim. Powsechniej Wystawie Krajowej, tereny zachodnie. zdw 88 441

Pomocnik

fryzjerski i fryzjerka zaraz potrzebni. Marszałka Focha 84. zdw 88 445

2 szoferów

na taksówkę Tatra zaraz. Zgłoszenia Kurjer rw 4809.

Potrzebny

zaraz uczeń ogrodnictwa, zdrowy i silny. Błaszczak, ogrodnictwo handlowe Zegrze pod Poznaniem. zdw 4814

Uczni

służąca do wszelkich prac domowych i do dzieł potrzebna zaraz. Adres wskaże Kurjer Stary Rynek rw 4817

Pomocnik

fryzjerski biegły w swym zawodzie potrzebny od 16. 5. Jan Balcerek, Swarzędz. rw 4823

Retuszerka i pomocnik
potrzebni zaraz lub później na stałą posadę do miejscowości kapiełowej nad Bałtykiem. Ofertę z fotografią, pod adres: B. Wolff Puck, Pomorze. zdw 88 104

Pomocnik

fryzjerski potrzebny 3 Maja 4. Zakład Fryzjerski. zdw 88 216

Posługaczka

potrzebna od zaraz. Knobel, Waly Jana III. II. zdw 88 159

Dziewczyna

do dzieci lat 16-18 potrzebna zaraz. Borowicz, 3 Maja 2. zdw 88 210

Służąca

uczniwa z dobrej rodziny potrzebna zaraz. — Barełkowski, Marsz. Focha 82. zdw 82 209

Posada

służącej-pielęgniarki natychmiast do objęcia. Reflektantki zechcą zgłaszać się do Kliniki chorób nerwowych Uniwersytetu Poznańskiego ul. Północna 10, w godzinach od 5-6 wieczorem. zdw 88 027

Lepsza

posługaczka, znająca proste gotowanie, potrzebna na godziny przed południem od 15 maja albo od 1 czerwca. Zgłoszenia od 3-5 godz. po południu u portiera, Kliniki Chorób Nerwowych, ul. Północna 10. zdw 88 026

Pomocnik

fryzjerski potrzebny. Przeczni 3 Maja 11a. zdw 88 023

Pierwszorządna

kucharka
restauracyjna, znająca wykwalifikowaną kuchnię i zimny bufet potrzebna od 1 czerwca 1929. Zgłoszenia pisemne z życiorysem i odpisem świadectw skierować. Rest. „Oaza”. Ostrów, Wrocławska 25. zdw 88 080

Młoda

inteligentna panienka do biura potrzebna. Zgłoszenia osobiste w środę od 2-3 po poł. „Iwa”, Poznań, Grobla 25a, II. zdw 88 076

Uczeń

do warsztatu ślusarskiego potrzebny. Sobieraj, Dominikańska 2. zdw 88 075

Czeladnik

blacharski potrzebny zaraz. Roman Świdorski, mistrz blacharski, Srem. zdw 88 067

Portjera

żonatego, bezdzietnego, trzeźwego, sumiennego, obeznanego z centralnym ogrzewaniem od 1. 6. 29. poszukuje. Kazimierz Łora, Słowackiego 18. zdw 88 054

Biuralistka

młodsza z ładnym charakterem pisma, pisząca na maszynie „Orzeł” od 1. 6. 29. potrzebna. Pisemne zgłoszenia z podaniem pensji prosi kierować do Kurjera zdw 88 050.

Freblanka

lub bona potrzebna. Górna Wilda 75, II. prawo. zdw 88 048

Uczni

malarskich z zamiłowaniem do rysunków przyjmie Emaliernia, inż. L. Bytner, ul. Grudzień 14. zdw 88 046

Biuralistka

początkująca może się zgłosić. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 88 045

Retuszerki

na pozytyw i negatyw poszukuje Fot. Kowalczyk, Poznań, Ratajczaka 15. zdw 88 041

Ucznia

przynie Fot. Kowalczyk, Poznań, Ratajczaka 15. zdw 88 040

Młode

dziewczyna do posługi na cały dzień. L. Jarosławski, Szamarskiego 13, II. zdw 88 039

Uczennica

do branży rzeźniczej może się zgłosić. Kanakowa 15, Łazarz. zdw 88 038

Krawcowa

do szycia bielizny poszukiwana. Niegolewskich 4, III. zdw 88 115

Retuszerki

umiejące fotografować poszukuje zaraz. Zgłoszenia z dołączeniem odpisów świadectw i fotografii do Kurjera zdw 88 103.

Poszukuje

się dobrego pomocnika do pierwszorzędnego zakładu fotograficznego zaraz ewtl. później. Ofertę z odpisem świadectw i podaniem pretensji skierować do Zakładu Fotograficznego. St. Droszcz, Inowrocław, Dworcowa 4a. zdw 88 105

Kucharka - gospodyni

poszukiwana od 1 czerwca do dworu w powiecie krotoszyńskim, uczniwa, skromna i znająca się na dobrej kuchni, zaprawach i hodowli drobiu. Zgłoszenia do Kurjera zdw 87 864

Służąca

do wszystkiego potrzebna. Słowackiego 36, III. prawo. zdw 88 018

Podręczna

potrzebna zaraz. „Cécile”, pracownia kapeluszy Pasaż Apollo. zdw 88 011

Robotnice

dwie 15-18 lat do mrocia i napajania butelek poszukuje. Błachowski, Mickiewicza 57. zdw 88 006

Posługaczka

zaraz. Gdzie? wskaże Kurjer zdw 88 008

Ekspedjentka

do branży rzeźniczej może się zgłosić. Kanakowa 15, Łazarz. zdw 88 060

Posługaczka

na cały dzień potrzebna natychmiast. Szczepkowski, Wielkie Garbary 13, III. Pw 10 324-20,33

Kucharka

sumienna oraz posługaczka od 6-9 rano potrzebna natychmiast. Zgłoszenia Salon Strojów Piekary 1, od 7-mej, Bandel, Kantaka 7. Pw 10 323-20,32

Apteka

w Mroczy pod Bydgoszczą poszukuje od 1 lipca młodego asystenta (ki) lub dobrze wpracowanej siły pomocniczej. dw 5990

Poszukujemy

zaraz lub od 1 czerwca rb. kierownika naszego biura, władającego językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie. Oferty wraz z podaniem żadanego wynagrodzenia uprasza się Adw. Müller i Reiske, Starogard, Pomorze. dw 5991

Pomocnik

i uczeń mogą się zaraz zgłosić. Piotr Wiśniewski, Krynica, skład kolonialny i żelaza. dw 5993

Posługaczka

uczniwa i chętna potrzebna ul. Śniadeckich 24, II. prawo, zdw 88 204/5

Służąca

do wszystkiego, skromnych wy magań, potrzebna od 15. 5. Szewska 9, Skrzyżki. zdw 88 337

Fryzjerski

pomocnik potrzebny. Kantaka 6. zdw 88 338

Służąca

do wszystkiego z gotowaniem najchętniej Małopolska potrzebna zaraz. Zupańska 21, III. lewo. zdw 88 339

Posługaczka

potrzebna. Mostowa 5, I. lewo. zdw 88 340

Fryzjer

mesko-damski do samodzielnego prowadzenia interesu natychmiast potrzebny. Bankowska 31. zdw 88 336

Krawcowa

zdolne potrzebne. Schildknecht, Mielżyńskiego 22. zdw 88 321

Szofer

na taksówkę potrzebny. Wierzbicze 19, III. prawo, (od 12-1). zdw 88 322

Pomocnik

fryzjerski potrzebny zaraz. Drzewiecki, Wodna 16. zdw 88 326

Pomocnik

fryzjerski może się zgłosić. Urbański, Golebia narożn. Wrocławskiej. zdw 88 327

Pomocnik

fryzjerski potrzebny zaraz. Bydgoska 5, Śródką. zdw 88 254

Chłopiec

do posyłek może się zgłosić. Antoni Sobiecki, Poznań, Wielka 8. zdw 88 253

Młodsza

dziewczyna na cały dzień może się zgłosić. Św. Marcin 39, III. prawo. zdw 88 257

Przyjmę

2 kobiety i 2 chłopców do robienia materiałów. Chojacki, Wielkie Garbary 35. rw 4812/3

Kelnerki

potrzebne za dobrem wynagrodzeniem. Zgłoszenia Piotra Warzyńskiego 43, parter, lewo, od godziny 7-8. zdw 88 056/7

Panny

biegłe i młodsze do krawiecczo-zny damskiej oraz uczenie mogą się zaraz zgłosić Mostowa 26, III. prawo, front. nw 4 779

Dziewczyna

młodsza, skromna, czysta do wszelkich prac domowych (gotowanie) potrzebna. Plac Świętokrzyski 3, III. prawo. zdw 88 263

Dziewczyna

do dziecka potrzebna. Ruge, Długa 3, parter. zdw 88 247

Młodsza

krawcowa potrzebna. Grzeskiewicz, Kramarska 21. zdw 88 248

Pomocnika

fryzjerka przyjmie na stałe. Wielka 17. zdw 88 274

Kwiaciarka

dzielną może się zaraz zgłosić. Św. Marcin 1. zdw 88 272

Młodsza

dziewczyna potrzebna. Śniadeckich 32, I. prawo. zdw 88 268

Kucharka - gospodyni
tylko samodzielną, pierwszorzędną gotującą, czystą, uczniwą, także do wszelkich prac domowych, bez prania, potrzebna 1. 6. 29. Pensja 80 zł miesięcznie. Oferty Kur